

Tawureta Munsa

Isirayila xa yete sotoe

Masenyi nde yi kitaabui xa fe ra

Isirayila xa taruxui fôlôxi Tawureta Munsa xa kitaabui singe nan kui, e naxan ma «Fe Fôlô Fôle.» Na sora dônxoee a masenma Isirayila sabatixi Misira bôxi ma ki naxê Annabi Yusufu xa waxati.

Yusufu nun a taarae to faxa, Isirayila nun Misira xa defanyi naxa xurun fôlô. A rajonji Isirayila naxa findi Misira xa konyie ra. Misira mange naxa e rawali a jaaxi ra, e xa taae ti a be.

Kônô Alatala naxan mu neemuma a xa jama ma, a naxa Annabi Munsa xee Misira bôxi ma alako Isirayila xa xoreya soto. Ala naxa kaabanako magaaxuxi fu raba Munsa saabui ra, han Firawuna naxa Isirayila bônsœ keri. Isirayila to jere fôlô, e naxa Xulunyumi baa li Misira bôxi naaninyi ra. Firawuna nun a xa soorie naxa kata e sôntôde menni, kônô Ala man naxa kaabanakoe raba, a kira rabi baa tagi Isirayilakae girima dennaxê. Firawuna xa soorie to bira e fôxô ra, Ala naxa baa ragali e xun ma.

Naakiri ma Isirayila naxa jere fôlô gbengberenyi ma sigafe ra Kanaan bôxi ma, Ala dennaxê laayidixi e be. Kira xon ma a naxa a xa seriye fi Annabi Munsa ma Turusinina geya fari jama ya xori. Kônô a mu bu, jama naxa Ala xa seriye matandi, e kuye batu. Na nan a niya Ala naxa nate tongo e xa e jere gbengberenyi ma ne tongo naani bun ma, alako Ala matandi birin xa faxa kira xon beenu e xa die xa so Kanaan bôxi ma.

Na jere kui Ala naxa lu e ya ma a xa hörömlingira saabui ra. A xa nore nu na na xun ma kœ nun yanyi. E biyaasi temui, e hörömlingira ragoro, Ala xa nore nu siga yare han a yire li e yonkinma dennaxê. Na möoli raba ne na ne tongo naani birin bun ma.

Yi kitaabui rajonma Annabi Munsa xa faxe nan ma. Beenun a xa laaxira, a naxa Isirayila jama taxu Yosuwe ra naxan fama e rasode Kanaan bôxi ma.

Ala lufe a xa jama ya ma, a e xaran tinxinyi ra, a e makanta senbe ra, na birin findixi misaali nan na Ala xa jama be won ma waxati. Ala wama won xun tife kira fanyi ma sigafe ra ariyanna a won nasoma dennaxê. Ala xa won mali na biyaasi kui. Amina.

Tawureta Munsa

Isirayila xa yete sɔtɔɛ

1

Isirayilakae xa konyiya Misira bɔxi ma

¹ Isirayila xa die xilie nan ya, naxee e baba Yaxuba mati Misira bɔxi ma, a nun e xa denbayae: ² Ruben, Simeyɔn, Lewi, Yuda, ³ Isakari, Sabulon, Bunyamin, ⁴ Dana, Nafatali, Gadi, nun Aseri. ⁵ Yaxuba xa die nun a xa mamadie nu lanxi mixi tongo solofera nan ma. A xa di Yusufu jan nu bara siga Misira. ⁶ Yusufu nun a ngaxakerenyie dangi xanbi, ⁷ Isirayilakae naxa yiriwa Misira bɔxi ma, e senbe nu luma a xun masa ra.

⁸ Na waxati mange gbete nan nu na Misira xun ma, naxan mu Yusufu kolon. ⁹ A naxa a fala a xa jnama bɛ, «Wo a to, Isirayilakae yiriwaxi ki naxe, a bara findi kɔntɔfili ra won bɛ. E bara dangi won na. ¹⁰ Won xa kɔcta nde raba alako e naxa wuya sɔnɔn. Xa na mu, gere temui, e fama ne kafude won yaxuie ma, e keli won xun ma.»

¹¹ Na kui, mange naxa e findi konyie ra, a wali xɔrɔxɔe dɔxɔ e ma Pitomi nun Ramesesi taae tife ra. Misira mange Firawuna nu donse malanma na taae nan kui. ¹² Kɔnɔ wali xɔrɔxɔe nu dɔxɔma e ma ki naxe, e man nu sigama gbo ra na ki nɛ, han Misirakae bɔjɛ naxa rajaaxu e ma Isirayilakae xa fe ra. ¹³ Misirakae naxa e rawali a jaaxi ra. ¹⁴ E naxa e tɔɔrɔ wali xɔrɔxɔe ra alo biriki bɔnbɔfe nun xee rawalife. E naxa konyiya jaaxi dɔxɔ e ma.

¹⁵ Misira mange naxa Isirayilakae xa dirasuxuie Sifira nun Puwa yamari, ¹⁶ «Wo na Isirayila gine xa di rasuxu, xa xemɛ nan a ra, wo a faxa keren na. Xa gine nan a ra, wo xa a lu a xa balo.» ¹⁷ Kɔnɔ dirasuxuie to nu gaaxuma Ala ya ra, e mu nu Misira mange xa yaamari rabatuma. E naxa di xemɛmae lu e xa balo. ¹⁸ Mange naxa dirasuxuie xili, a naxa e maxɔrin, «Munfe ra wo di xemee luma, e xa balo?» ¹⁹ Dirasuxuie naxa Firawuna yaabi, «Isirayila ginee senbe gbo Misira ginee bɛ. Beenu dirasuxui xa e yire li, e jan bara di bari.» ²⁰ Ala naxa hinne na dirasuxuie ra. Isirayila jnama naxa wuya dangife a singe ra. ²¹ Dirasuxuie to gaaxu Ala ya ra, Ala naxa die fi e fan ma.

²² Na temui, Firawuna naxa a xa jnama birin yamari, «Wo Isirayilakae xa diyɔrɛ xemee woli Nili xure ma, kɔnɔ wo e xa di ginɛe tan lu, e xa balo.»

Munsa mɔfe Misira

¹ Xeme nun gine nde naxa e boore futi, e birin fatan Lewi bɔnsɔe nan ma Isirayilakae ya ma. ² Na gine naxa tɔegɛ, a di xeme bari. A to a to di fanyi nan nu a ra, a naxa a noxun kike saxan. ³ A to mu nu nɔma a noxunde sɔnɔn, a naxa kɔlime debe maso dole ra, a diyɔre sa a kui, a fa debe dɔxɔ Nili xure ma yoforoe tagi. ⁴ Na diyɔre taara cinema nu tixi yire nde, a ya tixi a xunya ra, alako a xa a kolon fe naxan fama na lide. ⁵ Firawuna xa di gine naxa goro Nili xure ma a maxade. A to debe to yoforoe tagi, a naxa a xa konyi gine nde xee a tongode. ⁶ A to a rabi, a naxa di xeme to a kui, a wafe. A naxa kinikini a ma, a fa a fala, «Isirayilaka nde xa di na a ra!»

⁷ Na temui, diyɔre taara naxa Firawuna xa di gine maxɔrin, «N xa siga Isirayila dingɛ nde xili i be, a xa fa xijɛ fi a ma?» ⁸ Firawuna xa di gine naxa a yaabi, «Iyo». Diyɔre taara naxa siga, a sa diyɔre nga xili. ⁹ Firawuna xa di gine naxa a fala diyɔre nga be, «Yi diyɔre xanin, i xa xijɛ fi a ma n be. N i sare fima ne.» Diyɔre nga naxa diyɔre tongo, a xijɛ fi a ma. ¹⁰ Diyɔre to mɔ, a nga naxa a xanin Firawuna xa di gine xɔn ma, a findi na xa di ra. A to a raminixi ye nan xɔɔra, a naxa a xili sa Munsa, naxan falaxi «minife» Eburu xui ra.

Munsa sigafe Madiyan

¹¹ Munsa to fonikeya rakamali, a naxa siga a ngaxakerenyie yire, a xa e xun mato a ra e xa wali xɔrɔxɔe kui. A to a ngaxakerenyie yire li, a naxa Misiraka nde to Isirayilaka nde bɔnbɔ ra. ¹² A to mu mixi yo to na longori, a naxa na Misiraka faxa, a fa a fure noxun meyenyi kui. ¹³ Na kuye iba, Munsa man naxa mini, a Isirayilaka firin to sɔnxɔ ra. A naxa mixi maxɔrin nɔndi mu na naxan be, «I bariboore bɔnbɔfe munfe ra?» ¹⁴ A naxa a yaabi, «Nde i findixi mange nun kiitisa ra muxu xun ma? I wama n fan faxafe ne, alo i na Misiraka faxa ki naxe?» Munsa naxa gaaxu. A naxa a fala a bɔnjɛ ma, «N naxan nabaxi a bara kolon.»

¹⁵ Firawuna to a kolon Munsa naxan nabaxi, a naxa kata Munsa faxade. Kɔnɔ Munsa naxa a gi Firawuna ma, a sa sabati Madiyan bɔxi ma. Munsa to siga naa, a naxa kɔlɔnyi nde li, a fa dɔxɔ a xa a malabu. ¹⁶ Madiyan sereχedubɛ xa di gine solofera naxa fa ye bade na kɔlɔnyi yire e baba xa xurusee be. ¹⁷ Kɔnɔ xuruse de madonyi ndee fan naxa fa, e naxa wa na ginɛe kerife. Munsa to na to, a naxa keli, a na ginɛe xun magere

so, a fa ye fi e xa xurusee ma.

¹⁸ Na gin  e to gbilen e baba Reyuweli yire, a naxa e max  rin, «Munse a niyama wo gbilenxi sinnanyi ma to?» ¹⁹ E naxa a yaabi, «Misiraka nde bara muxu ratanga xuruse d   madonyi kobie ma, a man fa ye ba won ma xurusee b  .» ²⁰ Reyuweli naxa a xa di gin  e max  rin, «A na minden? Wo a luxi naa munfe ra? Wo sa a xili, wo donse so a yi ra.»

²¹ Munsa naxa tin a sabatide Reyuweli x  nyi. Reyuweli naxa a xa di gin   Sipora fi Munsa ma, a xa a d  x  . ²² Sipora naxa di x  me bari a b  . X  je nan to lanxi Munsa ma na b  xi ma, a naxa a xa di xili sa Gerisomi, naxan wama a falafe, «X  je nan n na yi b  xi ma.»

²³ N   wuyaxi dangi xanbi, Misira mang   naxa faxa. Isirayilakae nu e mawafe Ala b   e xa konyiya x  r  x  s xa fe ra. Na maxandi naxa Ala li. ²⁴ Ala naxa e wa xui m  . A naxa ratu a xa saate ma naxan xirixi a tan nun Iburahima, Isiyaga, nun Yaxuba tagi. ²⁵ Na kui Ala naxa a ya rafindi Isirayilakae ma, a xa a j  ngi sa e x  n ma.

3

Munsa xa x  eraya

¹ Munsa bitanyi Yetiro nan nu na Madiyan s  r  ex  dub   ra. Munsa naxa Yetiro xa xurusee xanin wula i yire makuye, han a sa Ala xa geya Xorebe li. ² M  nni Alatala xa maleke naxa mini a ma wuri bili lanmadi ma, naxan radex  xi. Munsa naxa a mato, te nu na na wuri bili ma, k  n   wuri bili mu ganxi. ³ Munsa naxa a fala a yet   ma, «N xa n mak  re yi kaabanako ra, n xa a kolon munfe ra wuri bili lanma mu ganxi.»

⁴ Alatala to Munsa to a mak  r  xi wuri bili ra alako a xa a igb  , a naxa a xili kelife na wuri bili ma, «Munsa, Munsa!» Munsa naxa a ratin, «N tan nan ya.» ⁵ Ala naxa a masen a b  , «I naxa i mak  re be ra. Sankirie ba, barima i tixi yire s  niy  enxi nan ma.» ⁶ A man naxa a masen, «I baba Marigi Ala na n tan na, Iburahima, Isiyaga, nun Yaxuba Marigi Ala.» Munsa to na m  , a naxa a yatagi makoto, barima a nu gaaxuxi Ala matofe ra.

⁷ Alatala man naxa yi masenyi ti Munsa b  , «N bara n ma jama xa t  ore to Misira b  xi ma. N bara e wa xui m   e xa konyiya kui. N j  ngi saxi e xa t  ore x  n ma. ⁸ N goroxi na nan ma, n xa fa e bade Misirakae yi ra, n xa e raso b  xi fanyi ma, lude gbegbe na d  ennax  . Xij  e nun kumi gbo naa, Kanaankae, Xitikae, Amorikae, Perisikae, Hiwikae

nun Yebusukae xɔnyi.⁹ Yakɔsi Isirayilakae wa xui bara n li. N man bara naxankate to Misirakae naxan dɔxɔfe e ma.¹⁰ Siga, n bara i xee Firawuna xɔn, i xa n ma nama Isirayila ramini Misira.»

¹¹ Munsa naxa a fala Ala bε, «Mixi mɔɔli mundun na n tan na, n xa siga Firawuna ma Isirayilakae raminife ra Misira?»¹² Ala naxa a yaabi, «Won birin na a ra. I na ge nama raminide Misira bɔxi ma, wo fama n batude yi geya nan fari. Na findima tɔnxuma ra, fa a fala, n tan yati nan i xeexi.»

¹³ Munsa naxa a fala Ala bε, «N na sa a fala Isirayilakae bε, «Wo benbae Marigi Ala nan n xeexi wo ma,» e fa sa n maxɔrin i xili ma, n yaabi mundun firma e ma?»¹⁴ Ala naxa a masen Munsa bε, «N na «naxan na» na. I xa Isirayilakae yaabi, «Ala naxan na, a bara n xee wo ma.»»¹⁵ Ala man naxa a masen Munsa bε, «I fama wɔyende yi ki ne Isirayilakae bε, «Wo benba Iburahima, Isiyaga, nun Yaxuba Marigi Alatala, Ala naxan na, na nan n xeexi wo ma.» N xili nan na ki abadan, n wama mixi birin xa n xili na ki ne temui birin.¹⁶ Sa Isirayila kuntigie malan, i a fala e bε, «Wo benba Iburahima, Isiyaga, nun Yaxuba Marigi Alatala bara mini n ma. A bara a masen n bε, “N bara fe to e naxan dɔxɔfe wo ma Misira.”¹⁷ N bara nate tongo wo raminife ra Misira wo xa tɔɔrε kui. N xa wo xanin Kanaankae, Xitikae, Amorikae, Perisikae, Hiwikae, nun Yebusukae xɔnyi, xijε nun kumi xelema dənnaxe.”»»

¹⁸ «Isirayila kuntigie na ge i xui ramede, wo sigama ne Misira mange yire a falafe ra, «Isirayilakae Marigi Alatala bara fa muxu fɔxɔ ra. I xa muxu sago sa muxu xa feɛŋɛn saxan jere raba gbengberenyi ma, alako muxu xa serexee ba muxu Marigi Alatala bε.»¹⁹ N a kolon Misira mange mu tinma wo lude wo xa siga, xa n mu n senbε masen a bε.²⁰ Na kui n fe magaaxuxie rabama ne Misirakae ra, n e tɔɔrɔ kaabanakoe ra. Na dangi xanbi, e xa mange tinma ne wo xa siga.²¹ N man a ragirima ne Misirakae xa wo ki, alako wo naxa siga wo belexe igeli ra.²² Isirayila gine birin xa e dɔxɔboore Misirakae makula yirabase gbeti nun xeeema daaxie ra, a nun sosee, wo naxee soma wo xa die ma. Na kui wo harige bama ne Misirakae yi ra.»

Alatala a senbε masenfe Munsa bε

¹ Munsa naxa Alatala maxɔrin, «Xa Isirayilakae mu sa la n ma masenyi ra, e fa a fala, «Alatala mu minixi i ma feo,» n munse rabama fa?»² Alatala naxa a maxɔrin,

«Munse na i belexe na ki?» A naxa a yaabi, «N ma yisuxuwuri.»³ Alatala naxa a yamari, «A woli bɔxi.» A to a woli bɔxi, na naxa mafindi bɔximase ra, Munsa fa a gi a ya ra.⁴ Alatala naxa a masen a bε, «I belexe itala i xa a suxu a xuli ma.» Munsa naxa a belexe itala. A to a suxu a belexe ra, na naxa findi yisuxuwuri ra.

⁵ Alatala naxa a masen a bε, «Na findima tɔnxuma ra e bε, fa a fala, e benba Iburahima, Isiyaga, nun Yaxuba Marigi Alatala bara mini i ma.»⁶ Na dangi xanbi, Alatala man naxa a masen a bε, «I belexe sa i kanke i xa donma bun ma.» A to na raba, a fa a ramini, kune a belexe rafiihexi.⁷ A man naxa a yamari, «I man xa i belexe sa i kanke i xa donma bun ma.» A to na raba, a belexe naxa yalan kerena.⁸ Alatala naxa a masen a bε, «Xa Isirayilakae mu la i xui ra, xa na mu a ra na tɔnxuma singe ra, temunde e fama ne lade i ra na tɔnxuma firin nde xa fe ra.⁹ Xa e mu la i xui ra na tɔnxuma firinyie xa fe ra, i xa ye tongo Nili xure, i a rafili bɔxi ma. A findima ne wuli ra kerena.»

¹⁰ Munsa naxa Alatala yaabi, «N Marigi, i a kolon i xa konyi mu fata wɔyende. N nenyi binya n dε i kabi n dimedi temui. To masenyi mu na fe masaraxi.»¹¹ Alatala naxa a masen a bε, «Nde mixi nenyi rakelima? Nde mixi findima boboe ra, xa na mu tulixori? Nde mixi findima ya kanyi ra, xa na mu dɔnxui? N tan Alatala xa mu a ra?¹² Siga. N i malima masenyi tide. N masenyi yati rasoma ne i de i, i naxan tima.»¹³ Munsa naxa a yaabi, «N Marigi, yandi, mixi gbete xee.»

¹⁴ Na kui Alatala naxa xɔnɔ Munsa ma. A naxa a masen a bε, «I taara Haruna go? Lewi bɔnsɔe mu a ra? N a kolon, na tan fata wɔyende. A jan na fafe i ralande. A seewama ne i tofe ra.¹⁵ I masenyie tima ne a bε, a naxan falama jama bε. N wo firin malima na kui. N a masenma wo bε wo lan wo xa naxan fala.¹⁶ Haruna i xui madangima jama bε, alo namijɔnmɛ Ala xui madangima ki naxe.¹⁷ I xa i xa yisuxuwuri tongo. I kaabanako birin nabama a tan na.»

Munsa gbilenfe Misira

¹⁸ Na temui Munsa naxa gbilen a bitanyi xɔnyi, a a fala a bε, «N wama sigafe ngaxakerenyie yire Misira bɔxi ma, n xa a kolon e xa fe na ki naxe.» Yetiro naxa a yaabi, «Siga bɔnɛsa kui.»

¹⁹ Alatala nu bara a masen Munsa bε Madiyan bɔxi ma, «I xa gbilen Misira. Naxee nu wama i faxafe, nee birin bara faxa.»²⁰ Na kui Munsa naxa a xa gine nun a xa die baki

sofalee fari, e gbilen Misira. Munsa naxa a xa yisuxuwuri fan xanin, Ala naxan ma fe fala a bε.

²¹ Alatala naxa yi masenyi ti Munsa bε, «I na gbilen Misira, i xa kaabanako birin naba Firawuna ya i, n naxee saxi i sagoe. Na temui n tan nan a xaxili raxɔrɔxɔma nε, alako a naxa tin n ma jama bεjinde. ²² I xa a fala Firawuna bε, «Alatala xui nan ya, Isirayila, n ma di singe nan a ra. ²³ N bara i yamari i xa a bεjin alako a xa siga n batude. I to bara tondi na ra, n i xa di singe faxama nε.» »

²⁴ Munsa to nu na biyaasi kui sigafe ra Misira, Alatala naxa mini a ma kɔε ra, a xa a faxa, ²⁵ kɔnɔ Munsa xa gine Sipora naxa a xa di xεmε sunna gemε xεjenxi ra, a na soli sa a sanyi ma. A naxa a fala, «N ma mɔri na i ra, muxu nun naxan wuli kerén.» ²⁶ Na kui Alatala naxa Munsa lu na. Sipora xa masenyi, «N ma mɔri na i ra, muxu nun naxan wuli kerén,» a nu wama sunnε wuli nan xa fe falafe.

²⁷ Alatala naxa a masen Haruna bε, «I xa siga Munsa ralande gbengberenyi ma.» A to naralan Munsa ra Ala xa geya ma, a naxa a sunbu. ²⁸ Munsa naxa Alatala xa xεeraya birin ya ba a bε. A naxa na kaabanako fee fan fala a bε, Ala naxan fixi a ma a rabafe ra.

²⁹ Munsa nun Haruna to Isirayilakae li, e naxa Isirayila fori birin malan. ³⁰ Haruna naxa dεntεgε sa e bε Alatala naxan masenxi Munsa bε. A naxa kaabanakoe fan naba jama ya xɔri. ³¹ Jama naxa la na birin na. E to a kolon a Alatala jɛngi saxi Isirayilakae xɔn ma e xa tɔɔre kui, e naxa e igoro bɔxi, e suyidi Ala bε.

5

Munsa nun Haruna sigafe Firawuna yire

¹ Na dangi xanbi, Munsa nun Haruna naxa siga Firawuna yire. E naxa a fala a bε, «Isirayila Marigi Alatala xa masenyi nan ya, «N ma jama bεjin, alako e xa siga n ma sali rabade gbengberenyi ma.» » ² Firawuna naxa yi maxɔrinyi ti, «Nde tan na na Alatala ra, n lan n xa naxan xa yaamari rabatu Isirayila bεpinfe ra? N mu Alatala kolon! Na kui, n mu nɔma a lude Isirayila xa siga fefe ma!»

³ E naxa a fala a bε, «Isirayila Marigi Ala bara fa muxu fɔxɔ ra. A lu muxu xa biyaasi xi saxan gbengberenyi yire, alako muxu xa sεrεxε ba muxu Marigi Alatala bε, xa muxu mu na raba muxu sɔntɔma nε wuganyi ra, xa na mu santidεgema ra.» ⁴ Misira mangε naxa e yaabi, «Munsa nun Haruna, munfe ra wo wama jama bafe wali de i? Wo

siga wo xa wali ra.⁵ Yi jama to bara gbo ye yi bɔxi ma, wo wama e xa wali nan xun nakanafe fa.»

⁶ Na lɔxɔe Firawuna naxa konyie xa mangée nun wali xunyie yamari,⁷ «Wo naxa sexε so Isirayila jama yi ra sɔnɔn, e naxan malanma boora ra e biriki bɔnbɔma temui naxε. Yakɔsi e xa na sexε fen e yetε ra.⁸ E dari biriki xasabi naxan bɔnbɔ ra, wo naxa sese ba na ra. Fuyante nan e ra. Na nan a ra, e a falama, «Muxu xa siga sereχε bade muxu Marigi Ala bε.»⁹ Wo xa nde sa e xa wali xun ma, alako e naxa yanfa wali ma madaxui wɔyεnyi xa fe ra.»¹⁰ Konyi xa mangée nun wali xunyie naxa a fala Isirayila jama bε, «Firawuna naxε a a mu sexε soma wo yi ra sɔnɔn.¹¹ Wo xa siga na fende wo yetε ra. Wo xa a kolon sese mu bama wo xa wali kote ra.»

¹² Na kui jama naxa yensen Misira bɔxi sexε xabade.¹³ Mangée nu e ragbatama ne, e nu fa a fala, «Wo xa wo xa wali rajɔn lɔxɔ yo lɔxɔ alɔ a singe, sexε nu soma wo yi ra temui naxε.»¹⁴ Firawuna xa mixie nu fa Isirayilakae bɔnbɔ naxee nu tixi wali xunyie ra. E nu fa e maxɔrin, «Munfe ra xoro nun to, wo mu biriki xasabi bɔnbɔxi alɔ wo darixi a ra ki naxε?»

¹⁵ Isirayila wali xunyie naxa siga e mawade Firawuna xɔn a falafe ra, «I na yi moɔli rabafe muxu tan i xa konyie ra munfe ra?¹⁶ E mu sexε yo soma muxu yi ra, kɔno e a falama a muxu xa biriki bɔnbɔ! I xa mixie na muxu tan i xa konyi bɔnbɔfe, kɔno e tan nan wali kana.»¹⁷ Firawuna naxa e yaabi, «Fuyantee nan wo ra. Na nan a toxi wo a falama, a wo xa siga sereχε bade Alatala bε.¹⁸ Wo siga walide! Sexε yo mu soma wo yi ra, sese man mu bama wo xa biriki kɔnti ra.»

¹⁹ Isirayila wali xunyie naxa kɔntɔfili na wɔyεnyi ra, a falafe ra, «Sese mu bama birikie kɔnti ra wo naxan bɔnbɔma lɔxɔ yo lɔxɔ.»²⁰ E to mini Firawuna xɔnyi, e naxa Munsa nun Haruna li naa. E nu na e memefe.²¹ Na wali xunyie naxa a fala e bε, «Alatala xa wo jaxankata, barima wo bara muxu majaa xu Firawuna nun a xa mixie ma. Wo bara santidɛgema sa e belexε, e xa muxu faxa.»

²² Munsa naxa gbilen Alatala ma a falafe ra, «Marigi, i bara yi tɔɔre dɔxɔ yi jama ma munfe ra? I n xεxi be munfe ma?²³ Kabi n naxa siga Firawuna yire wɔyεnfe ra i xili ra, a fa fe jaaxi nan tun nabafe yi jama ra. I mu i xa jama xɔrεyaxi feo.»

¹ Alatala naxa a masen Munsa bε, «I fama a tote yakɔsi, n naxan nabama Firawuna ra. N sənbe nan fama a niyade a xa Isirayila pama bεjın, a yεtε xa e keri a xa bɔxi ma.»

² Ala man naxa a masen Munsa bε, «N tan nan Alatala ra. ³ N naxa n yεtε masen Iburahima, Isiyaga, nun Yaxuba bε. Kɔnɔ e mu n n xili kolonxi Alatala ra. E n kolonxi Ala Senbema xili nan na. ⁴ Muxu man naxa saata, n xa Kanaan bɔxi fi e ma, e xɔrεya rabaxi dənnaxe. ⁵ N bara Isirayilakae wa xui mε e xa konyiya kui Misirakae yi ra. N man bara ratu n ma saate ma. ⁶ Na kui, a fala Isirayilakae bε, «N tan nan Alatala ra. N fama nε wo raminide Misirakae xa nɔε bun ma. N xɔrεya fima nε wo ma. N fama nε wo xun sarade n sənbe ra. N jaxankate ragoroma nε Misirakae ma e xa wali kobie xa fe ra. ⁷ N wo findima nε n ma pama ra. N fan findima nε wo Marigi ra. Na təmui wo a kolonma nε, n tan nan na wo Marigi Alatala ra, naxan wo baxi konyiya kui Misirakae yi ra. ⁸ N fama nε wo rasode bɔxi ma, n nakalixi naxan ma fe ra, n xa a fi Iburahima, Isiyaga, nun Yaxuba ma. N fama nε a fide wo ma, a lu wo sageo.» »

⁹ Munsa naxa na dentegε Isirayilakae bε, kɔnɔ e mu la a xui ra e xa konyiya xɔrɔxɔε xa fe ra. Limaniya birin nu bara ba e yi. ¹⁰ Alatala naxa a masen Munsa bε, ¹¹ «Siga Misira mangε yire. A fala Firawuna bε a xa Isirayila pama bεjın, e xa mini a xa bɔxi ra.» ¹² Kɔnɔ Munsa naxa Alatala yaabi, «Xa Isirayilakae yati mu laxi n xui ra, Firawuna fan mu n xui sxumxa feo, n tan naxan jan mu fata wɔyende.» ¹³ Alatala masenyi ti Munsa nun Haruna bε na ki nε, Isirayilakae nun Misira mangε Firawuna xa fe ra. A e yamari nε e xa Isirayilakae ramini Misira bɔxi ra.

¹⁴ Isirayila bɔnsɔε yareratie nan yi ki:

Ruben naxan singe bari Isirayila, a xa die nan ya: Xanɔki, Palu, Xesiron, nun Karimi. Ruben bɔnsɔε nan na ki.

¹⁵ Simeyɔn xa die nan ya: Yemuweli, Yamin, Ohadi, Yakin, Soxara, nun gine Kanaanka xa di Sawulu. Simeyɔn bɔnsɔε nan na ki.

¹⁶ Lewi xa die xilie nan yi ki e xa taruxui ki ma: Gerison, Kehati, nun Merari. Lewi xa simaya naxa jε kεmε jε tongo saxan a nun solofer li. ¹⁷ Gerison xa die findixi Libini nun Simeyi ra e xabile ki ma. ¹⁸ Kehati xa die findixi Amarama, Yisehari, Xebiron, nun Yusiyeli ra e xabile ki ma. Kehati xa simaya naxa jε kεmε jε tongo saxan a nun saxan li. ¹⁹ Merari xa die findixi Maxali nun Musi ra. Lewi xa die nan na ki e taruxui ki ma.

²⁰ Amarama naxa a baba barenyi Yebedi dōxō, naxan Haruna nun Munsa bari a bε. Amarama xa simaya naxa jε kεmε jε tongo saxan a nun solofera li.

²¹ Yisehari xa die nan ya: Kora, Nefegi, nun Sikiri.

²² Yusiyeli xa die nan ya: Misayeli, Elesafana, nun Sitiri.

²³ Haruna naxa Aminadabo xa di Eliseeba dōxō, naxan findixi Naxason maagine ra. A naxa Nadabo, Abihu, Eleyasari, nun Itamari bari Haruna bε.

²⁴ Kora xa die nan ya: Asiri, Elekana, nun Abiyasafi a xabile ki ma.

²⁵ Haruna xa di Eleyasari naxa Putiyeli xa di gine dōxō. A naxa Finexasi bari a bε. Lewi bōnsōe yareratie nan na ki e xabile ki ma. ²⁶ Alatala Haruna nun Munsa yamari nε, «Wo Isirayilakae ramini Misira bōxi ra e lanxundε ki ma.» ²⁷ Munsa nun Haruna nan wøyen Misira mangε Firawuna bε Isirayilakae raminife ra Misira kui.

²⁸ Alatala naxa yi masenyi ti Munsa bε Misira bōxi ma, ²⁹ «N tan nan na Alatala ra. Siga, n xui birin nadangi Misira mangε Firawuna ma.» ³⁰ Munsa naxa Alatala yaabi, «N tan nan yi ki, n mu fata wøyende a fanyi ra. Firawuna nōma tinde n ma masenyi ra di?»

7

Ala xa xeeraya Munsa bε

¹ Alatala naxa a masen Munsa bε, «Haruna xa i xui madangi Firawuna bε alɔ namijñonme Ala xui madangima mixie bε ki naxε. ² N i yamarima naxan birin na, i xa na fala i taara Haruna bε naxan na madangima Firawuna bε, alako a xa a lu Isirayilakae xa mini Misira bōxi ra. ³ N Firawuna xaxili raxørøxčma nε. N tønxuma nun kaabanako gbegbe rabama nε Misira bōxi kui, ⁴ kōnø Firawuna mu fama a tuli matide wo ra. N fama ne paxankate xørøxčee dōxōde Misira ma, n fa n ma pama Isirayila ramini a lanxundε ki ma. ⁵ N na Misira halaki Isirayila raminife ra e tagi, e n kolonma nε Alatala ra.» ⁶ Munsa nun Haruna naxa Alatala xa yaamari suxu alɔ a masenxi e bε ki naxε. ⁷ E nu masenyi tima Firawuna bε temui naxε, Munsa xa simaya nu bara jε tongo solomasaxan li. Haruna xa simaya nu bara jε tongo solomasaxan a nun saxan li.

⁸ Alatala naxa a masen Munsa nun Haruna bε, ⁹ «Firawuna na a fala wo bε, «Wo xa kaabanako nde raba,» i tan Munsa, i xa a fala Haruna bε, a xa i xa yisuxuwuri tongo, a a woli Firawuna sëeti ma. Na mafindima ne bōximase ra.»

¹⁰ Na kui Munsa nun Haruna naxa siga Firawuna yire, e fa a raba, alɔ Alatala e

yamarixi ki naxε. Haruna naxa Munsa xa yisuxuwuri woli bɔxi ma Firawuna nun a xa kuntigie ya i, na naxa findi boximase ra.¹¹ Na temui Firawuna naxa a xa karamɔxɔeε nun a xa mandurulae xili, e xa na kaabanako mɔɔli raba e xa duureya ra.¹² E nun Haruna birin naxa e xa yisuxuwurie woli bɔxi ma. Nee birin naxa mafindi bɔximasee ra, kɔnɔ Haruna gbe naxa boore gbe gerun.¹³ Na kui Firawuna xaxili naxa xɔrɔxɔ, a mu a tuli mati Munsa nun Haruna ra, alɔ Alatala nu bara a masen ki naxε.

Mankane singe: ye findife wuli ra

¹⁴ Alatala naxa a masen Munsa bε, «Firawuna xaxili bara xɔrɔxɔ. A bara tondi n ma jama bεjinde.¹⁵ Tina gεesεgε i xa naralan Firawuna ra Nili xure dε. I xa i xa yisuxuwuri xanin, naxan nu bara mafindi boximase ra.¹⁶ Menni i xa a fala Firawuna bε, «Isirayilakae Marigi Alatala bara n xεε i yire, n xa a fala i bε, “N ma jama bεjin, alako e xa siga n batude gbengberenyi ma.” Han yakɔsi i tan mu tinxi na xui suxude.¹⁷ Na kui Alatala xa masenyi nan ya, “Na nan a ra, i fama a kolonde, n tan nan Alatala ra. N ma yisuxuwuri na din Nili xure ra, ye nan mafindima wuli ra.¹⁸ Yεxε naxee na Nili xure ma, e fama sɔntɔde, e xiri jaaxi fa mini, Misirakae mu nɔma na ye minde.”»¹⁹ Alatala naxa a masen Munsa bε, «Haruna yamari, «I xa i xa yisuxuwuri itala Misira baae, xuree, nun dabonyi birin ma.» Na a niyama ne ye birin xa mafindi wuli ra Misira bɔxi ma, hali naxee na fejneε kui, wuri nun gεmε daaxi.»

²⁰ Munsa nun Haruna naxa a raba alɔ Alatala e yamarixi ki naxε. Haruna naxa a xa yisuxuwuri itala, a a din Nili xure ra. Xure naxa findi wuli ra Firawuna nun a xa kuntigie ya xɔri.²¹ Yεxε birin naxa faxa, e xiri jaaxi naxa mini Nili xure ma. Misirakae mu nu nɔma na ye minde, barima Misira ye birin findixi wuli nan na.

²² Mandurulae fan naxa na kaabanako mɔɔli raba. Firawuna xaxili naxa xɔrɔxɔ, a mu tin Munsa nun Haruna xui ra, alɔ Alatala nu bara a masen ki naxε.²³ Firawuna naxa gbilen a xɔnyi, a naxa na fe bɔtε ba.²⁴ Misiraka birin naxa tigie ge Nili xure sεetie ma, alako e xa ye min daaxi sɔtɔ, barima e mu nu nɔma Nili xure ye minde.

Mankane firin nde: lanxansarimae

²⁵ Alatala to ge Nili xure garinde, xi solofera dangi xanbi,²⁶ a naxa a masen Munsa bε, «I xa siga Firawuna yire, a fala a bε, «Alatala naxa a yamari, i xa a xa jama bεjin, e xa siga a batude.²⁷ Xa i mu tin na ra, Alatala fama i xa bɔxi birin xun nakanade lanxansarimae ra.²⁸ E fama yiriwade Nili xure ma, e fa te, e so i xa banxi kui han e i xa

sade li. E soma i xa kuntigie nun Misira jama xa banxie kui, e man soma taami rafalama dənnaxə.²⁹ Lanxansarimae fama ne tede i tan, i xa jama, nun i xa kuntigie birin ma.» »

8

¹ Na temui Alatala naxa a masen Munsa bε, «A fala Haruna bε, a xa a xa yisuxuwuri itala baae, xuree, nun dabonyi birin xun ma alako lanxansarimae xa te Nili xure ma, e so Misira bɔxi ma.»² Haruna to a xa yisuxuwuri itala Misira yee xun ma, lanxansarimae naxa te Misira bɔxi birin ma.³ Mandurulae fan naxa na kaabanako mɔɔli raba, e fan naxa lanxansarimae raso Misira bɔxi ma.

⁴ Na dangi xanbi Firawuna naxa Munsa nun Haruna xili, a a fala e bε, «Wo sa Alatala maxandi, alako lanxansarimae xa keli n tan nun n ma jama xun ma. N fama i xa jama rabeninde, e xa siga sereχee bade Alatala bε.»⁵ Munsa naxa a fala Firawuna bε, «Mangε, i gbe binye. I xa nate tongo lɔχɔε safe ra lanxansarimae xa keli i tan, i xa kuntigie, nun i xa jama xun ma, e xa lu Nili xure gbansan ma.»⁶ A naxa a yaabi, «Tina.» Munsa naxa a fala, «A fama rabade na ki ne, alako i xa a kolon, muxu Marigi Alatala maniye mu na.⁷ Lanxansarimae fama kelide i tan, i xa kuntigie, nun i xa jama xun ma, e fa lu Nili xure ma.»

⁸ Munsa nun Haruna to mini Firawuna xɔnyi, Munsa naxa Alatala maxandi lanxansarimae xa fe ra naxee nu Firawuna tɔɔrɔma.⁹ Alatala naxa Munsa xa maxandi suxu. Lanxansarimae naxa faxa banxie, xandee, nun daaxae kui.¹⁰ Mixie naxa e koto, e xiri jaaxi fa din bɔxi birin na.¹¹ Kɔnɔ Firawuna to a to na fe nu bara dangi, a man naxa a xaxili raxɔrɔxɔ, a mu tin Munsa nun Haruna xui ra, alo Alatala a masen ki naxε.

Mankane saxan nde: saasie

¹² Na temui Alatala naxa a masen Munsa bε, «A fala Haruna bε a xa a xa yisuxuwuri itala, a din bɔxi xube ra alako a xa mafindi saasie ra Misira bɔxi birin kui.»¹³ E naxa a raba na ki. Haruna to a xa yisuxuwuri itala, a fa bɔxi xube garin, na birin naxa findi saasie ra, mixie nun xurusee fɔxɔ ra. Xube birin naxa findi saasie ra Misira bɔxi birin kui.¹⁴ Mandurulae to kata na kaabanako mɔɔli rabade, e mu no. Saasie nu dinxi mixi nun xuruse birin na.¹⁵ Mandurulae naxa a fala Firawuna bε, «Ala fɔxi yati nan na ki,» kɔnɔ Firawuna xaxili man naxa xɔrɔxɔ, a mu tin Munsa nun Haruna xui ra, alo Alatala a masenxi ki naxε.

Mankane naani nde: xæerie

¹⁶ Na temui Alatala naxa a masen Munsa bε, «Tina gεesεgε i xa kurun, i xa naralan Firawuna ra ye yire. I xa a fala a bε Alatala xa masenyi nan ya, «N ma jama bεjñin, alako e xa siga n batude. ¹⁷ Xa i mu sa tin n ma jama bεjñinde, n fama xεerie nan nadinde i tan, i xa kuntigie, nun i xa jama ma wo xɔnyi. Xεerie fama lude Misirakae xa banxie nun e xa bɔxie birin ma. ¹⁸ Kɔnɔ na lɔxɔε, Gosen bɔxi ratangama nε, n ma jama na dεnnaxε. Xεerie mu luma naa, alako i xa a kolon a n tan Alatala na yi bɔxi yire birin ma. ¹⁹ N tagi rasa luma nε n ma jama nun i gbe ma. Wo na kaabanako toma nε tina.» »

²⁰ Alatala a raba na ki nε. Xεerie naxa din Firawuna, nun a xa kuntigie ra. Misira bɔxi birin xun naxa rakana xεerie ra. ²¹ Firawuna naxa Munsa nun Haruna xili, a a fala e bε, «Wo xa siga sereχε bade wo Marigi Ala bε Misira.» ²² Munsa naxa a yaabi, «Na mu lanma, barima muxu xa sereχee mu rafan Misirakae ma. Xa muxu na sereχe mɔoli ba Misirakae ya xɔri e naxee xɔnxi, e mu muxu magɔnɔma xε? ²³ A lanma muxu xa xi saxan biyaasi raba gbengberenyi ma, muxu fa sereχee ba muxu Marigi Alatala bε, alo a muxu yamarixi ki naxε.»

²⁴ Firawuna naxa a fala Munsa bε, «N fama wo bεninde, alako wo xa siga gbengberenyi ma sεrεxεe bade wo Marigi Alatala bε. Kɔnɔ wo naxa wo makuya a gbe ra. Yakɔsi, wo Ala maxandi n bε.» ²⁵ Munsa naxa a yaabi, «N bara tin. N na mini i xɔnyi, n Alatala maxandima nε. Tina, xεerie makuyama nε Firawuna, a xa kuntigie, nun a xa jnama ra. Kɔnɔ i tan Firawuna, i naxa muxu madaxu. I naxa tondi Isirayila jnama bεninde alako e xa sεrεxεe ba Alatala bε.»

²⁶ Munsa to mini Firawuna xonyi, a naxa Alatala maxandi. ²⁷ Alatala naxa Munsa
xa duba suxu. Xeerie naxa makuya Firawuna, a xa kuntigie, nun a xa jnama ra. Hali keran
mu lu naa. ²⁸ Kənə Firawuna man naxa a xaxili xərçə, a mu tin Isirayila jnama bəjinde.

Mankane suuli nde: xurusee xa wuganyi

¹ Na temui Alatala naxa a masen Munsa bε, «I xa siga Firawuna yire, i xa a fala a bε, «Isirayilaka Marigi Alatala xa masenyi nan ya, “I xa n ma jama bεjin, alako e xa siga n batude.” ² Xa i tondi e bεninde, i kankan e ma, ³ Alatala fama wuganyi jaaxi radinde i xa xurusee ma, alo soe, sofalee, ወርሃምዬ, ningee, yexee, nun si. ⁴ Alatala fama Isirayilakae xa ጽዴሮ nun Misirakae xa ጽዴሮ tagi rasade. Isirayilakae xa xurusee mu

wuganyi sɔtɔma.⁵ Alatala bara nate tongo na rabama temui naxε, a falafe ra, “Tina, n fama na nan nabade.”»»

⁶ Na kuye iba, Alatala a raba na ki ne. Misira goore birin naxa faxa, kɔnɔ hali xuruse keren mu faxa Isirayilakae xa goore ya ma.⁷ Firawuna naxa mixie xee na fe kolonde. E naxa a fala Firawuna be xuruse keren mu faxaxi Isirayilakae xa goore kui, kɔnɔ a xaxili naxa xɔrɔxɔ, a man mu tin Isirayila jama bejinde.

Mankane senyi nde: suurie

⁸ Na temui Alatala naxa a masen Munsa nun Haruna be, «Wo xa te xube rate Firawuna ya xɔri.⁹ A findima xube ra naxan dinma Misira bɔxi birin na, a suuri ramini Misirakae nun e xa xurusee birin ma.»

¹⁰ E naxa te xube xanin Firawuna yire. Munsa naxa a woli koore ma, a fa suuri jaaxie ramini mixie nun xurusee ma.¹¹ Mandurulae yati mu no tide Munsa ya i suurie xa fe ra, naxee nu na Misirakae birin ma.¹² Kɔnɔ Alatala naxa Firawuna xaxili raxɔrɔxɔ, alako a naxa tin Munsa nun Haruna xui sxude, alɔ Alatala nu bara a masen Munsa be ki naxε.

Mankane solofera nde: balabalanyi

¹³ Na temui Alatala naxa a masen Munsa be, «Tina i xa kurun sigafe ra Firawuna yire, a fala a be, Isirayila Marigi Alatala xa masenyi nan ya, “N ma jama bejin, e xa siga n batude,¹⁴ xa na mu a ra n gbaloe moɔli birin naminima i tan, i xa kuntigie, nun i xa jama ma n senbe ra. Na kui i fama a kolonde n maniyε mu na dunija bende funi fari.¹⁵ N nu nɔma gbaloe jaaxi raminide wo ma n senbe ra, naxan nu nɔma wo sɔntɔde, wo lɔe dunija ma,¹⁶ kɔnɔ n bara wo lu dunija alako n xa n senbe masen wo be, dunija xa n xili kolon.¹⁷ Han ya i kira bolonma n ma jama ya ra, i tondi e xa siga.¹⁸ Na nan a ra, tina n fama ne balabalanyi magaaxuxi ragorode Misira ma, wo mu naxan moɔli to kabi dunija fɔle.¹⁹ I xa i xa goore nun i xa se birin naso yire makantaxi kui, barima yi balabalanyi na bira, a mixi nun xurusee birin sɔntɔma ne.”»»

²⁰ Firawuna xa kuntigi ndee naxa gaaxu Alatala xa masenyi ya ra, e xulun e xa konyie nun e xa xurusee rasode yire makantaxi kui.²¹ Kɔnɔ naxee mu nu e jɔxɔ saxi Alatala xa masenyi xun ma, e naxa e xa konyie nun e xa xurusee lu tande.

²² Alatala naxa a masen Munsa be, «I belexe itala koore mabiri, balabalanyi xa bira mixi, xurusee, nun xee fari Misira bɔxi birin ma.»²³ Munsa to a xa yisuxuwuri itala

koore ma, Alatala naxa seyamakɔnyi, galanyi, nun balabalanyi ragoro Misira bɔxi ma.²⁴ Balabalanyi masunbuxi te ra naxa goro e ma. Misira bɔxi mu nu na gbaloe mooli to kabi a fɔle.²⁵ Na balabalanyi naxa mixie nun xurusee magɔnɔ Misira bɔxi birin ma. A naxa xee nun wuri bilie fan kana.²⁶ Gosen bɔxi gbansan naxa ratanga na gbaloe ma, Isirayilakae nu na dənnaxɛ.

²⁷ Firawuna naxa Munsa nun Haruna xili, a a fala e bɛ, «Yi biyaasi, n bara yunubi raba. Nəndi na Alatala nan bɛ. N tan nun n ma nama bara tantan.²⁸ Wo xa Alatala madjne, alako seyamakɔnyi nun balabalanyi xa jɔn. N bara tin wo bɛjinde, n mu kankanma wo ma sɔnɔn.»²⁹ Munsa naxa a fala a bɛ, «N na mini taa kui, n Alatala maxandima wo bɛ. Galanyi nun balabalanyi danma ne, alako i xa a kolon a Alatala nan gbe dunija ra.³⁰ Kɔnɔ n bara a kolon, i tan nun i xa kuntigie, wo mu gaaxuma Marigi Alatala ya ra sinden.»

³¹ Na balabalanyi nu bara sansi funden maniyɛ nun gɛsɛ futi kana, naxee mu nu mɔ sinden. ³² Mengi nun a maniyɛ tan mu kana, barima e tan temui mu nu a lixi.

³³ Munsa naxa mini Firawuna xɔnyi, a siga taa fari ma. A to a bɛlɛxɛ itala Alatala maxandide, galanyi, balabalanyi, nun tune naxa dan.³⁴ Firawuna to na to, a man naxa yunubi sɔtɔ, barima a tan nun a xa kuntigie naxa e xaxili raxɔrɔxɔ.³⁵ Na kui Firawuna mu tin Isirayilakae bɛjinde, alɔ Alatala a masenxi ki naxe Munsa saabui ra.

10

Mankane solomasaxan nde: katoe

¹ Alatala naxa a masen Munsa bɛ, «Siga Firawuna yire, barima n tan nan a xaxili nun a xa kuntigie xaxili raxɔrɔxɔ, alako n xa n ma tɔnxuma makaabaxie masen e bɛ.² N gbaloe naxan dɔxɔma Misirakae ma, wo xa na fala wo xa die nun wo xa mamadie bɛ, alako wo xa a kolon, n tan nan Alatala ra.»

³ Munsa nun Haruna naxa siga Firawuna xɔnyi, e a fala a bɛ, «Isirayila Marigi Alatala xa masenyi nan ya, «I tondima i yetɛ magorode n bɛ han mun temui? I xa n ma nama bɛnin, e xa siga n batude.⁴ Xa i mu e bɛnin, tina n katoe radinma ne i xa bɔxi birin ma.⁵ E bɔxi gbaata makotoma ne, e sansi nun wuri bili birin donma ne balabalanyi mu naxee lixi.⁶ E fama sode i tan, i xa kuntigie, nun Misirakae birin xa banxie kui, alɔ wo benbae mu nu a toxi ki naxe kabi Misira fɔle.» Munsa to ge na falade, a naxa a kobe so, a mini Firawuna xɔnyi.

⁷ Firawuna xa kuntigie naxa a fala a bε, «Yi xemε won tɔɔrɔma han mun temui? I xa a xa jama bεjin alako e xa siga e Marigi Alatala batude. Han ya i mu a kolon Misira na sɔntɔfe ne?»

⁸ Firawuna naxa Munsa nun Haruna xili, a a fala e bε, «Wo siga, wo sa wo Marigi Alatala batu.» A man naxa e maxɔrin, «Ndee na sigafe wo ya ma?» ⁹ Munsa naxa a yaabi, «Muxu birin sigama ne: fonikee, forie, xemee, ginee, muxu xa xurusee. Alatala xa sali xungbe na a ra.» ¹⁰ Firawuna naxa e yaabi, «Wo wama ne n xa a fala wo bε, «Alatala xa wo kanta.» Xa n sa a lu wo xa siga, wo nun wo xa die, n a kolon wo fe kobi rabama ne. ¹¹ N mu tinma na ra. Xemee gbansan nɔma sigade Alatala batude, barima wo na nan maxɔrinx.» A to ge na falade, Firawuna naxa e keri.

¹² Alatala naxa a masen Munsa bε, «I bεlexe itala Misira bɔxi xun ma, katoee xa fa. E xa burexε xinde birin don balabalanyi mu naxee lixi.» ¹³ Munsa naxa a xa yisuxuwuri itala Misira bɔxi xun ma, Alatala fa foye ramini yanyi nun kɔe kerend kui kelife sogetede. Na kuye iba, na foye nu bara fa katoee ra, ¹⁴ naxee din Misira bɔxi birin na. Katoee gbegbe naxa lu Misira yire birin. Han ya na fe maniyε mu toxi, a man mu toma sɔnɔn. ¹⁵ E naxa bɔxi birin makoto han a ifɔɔrɔ. E naxa burexε xinde nun wuri bogi birin don balabalanyi mu naxan lixi. Burexε xinde yo mu lu wurie nun sansie kɔn na Misira bɔxi ma.

¹⁶ Firawuna naxa Munsa nun Haruna xili mafuren. A naxa a fala e bε, «N bara yunubi sɔtɔ wo Marigi Alatala ra, n bara haakε sɔtɔ wo fan na.» ¹⁷ Wo xa dijε n ma, wo xa wo Marigi Alatala maxandi alako a xa yi tɔɔre ba n ma.» ¹⁸ Munsa naxa keli Firawuna yire, a naxa Alatala maxandi. ¹⁹ Alatala naxa turunnaadε foye ramini, a katoe birin tutun sogegerode, a sa e rasin Xulunyumi Baa ma. Hali katoe kerend mu lu Misira. ²⁰ Na dangi xanbi Alatala naxa Firawuna xaxili raxɔrɔxɔ, alako a naxa Isirayilakae bεjin.

Mankane solomanaani nde: dimi

²¹ Na temui Alatala naxa a fala Munsa bε, «I bεlexe itala koore ma, dimi binye xa sin Misira bɔxi ma.» ²² Munsa to na raba, dimi binye naxa sin Misira bɔxi birin ma. Xi saxan bun ma ²³ mixi mu nɔ a boore tote, mixi mu nɔ kelide a xɔnyi. Kɔnɔ Isirayilakae nu sabatixi dɛnnaxε, mənni tan iyalanxi. ²⁴ Firawuna naxa Munsa xili, a a fala a bε, «Wo xa siga Alatala batude. Wo nɔma wo xa die nun wo xa ginee xaninde, kɔnɔ wo xa wo xa xurusee tan lu be.» ²⁵ Munsa naxa a yaabi, «I xa tin muxu xa xurusee xanin muxu naxee

bama serexε ra muxu Marigi Alatala bε. ²⁶ Muxu xa goore birin xa siga. Hali keren mu luma be. Ndee bama serexε nan na muxu Marigi Alatala bε, kono muxu mu a kolon sinden xurusee mundun rawalima na kui, fo muxu xa so naa.»

²⁷ Na dangi xanbi Alatala naxa Firawuna xaxili raxoroxo, a mu tin e bejinde. ²⁸ Firawuna naxa a fala Munsa bε, «Keli n xun ma! I yete ratanga tife ra n ya i sɔnɔn. Xa n i to be, n i faxama ne.» ²⁹ Munsa naxa a yaabi, «A xa raba alo i a fala ki naxε. I mu n toma sɔnɔn.»

11

Marakolonyi mankane fu nde ra: di singe faxε

¹ Alatala naxa a masen Munsa bε, «N fama kaabanako dɔnxɔe ragorode Firawuna nun Misirakae ma. Na dangi xanbi, Firawuna wo bejinma ne, wo siga kerenyi ra. ² A fala jama bε e xa e dɔxɔboore makula gbeti nun xεema ra.» ³ Alatala naxa a ragiri Misirakae xa tin Isirayilakae kide. Misira jama nun Firawuna xa kuntigie naxa gaaxu Munsa ya ra.

⁴ Munsa naxa a fala, «Alatala xa masenyi nan ya, 〈Kɔe tagi n Misira bɔxi igirima ne, ⁵ di singe birin fa faxa kelife Firawuna xa di singe ma, a sa dɔxɔ konyi ginεe xa di singe ma. Firawuna tan mangεya fima a xa di ma, konyi ginε tan taami rafalama, kono e xa di singe birin fama ne faxade. Hali Misirakae xa xurusee xa di singee faxama ne. ⁶ Na temui Misira wa xui nde mema ne, e mu naxan mɔɔli mexi temui dangixie, e mu naxan mɔɔli mema temui naxee sa fama. ⁷ Kono Isirayilakae xɔnyi, hali bare keren mu wonwonma. Na kui wo xa a kolon n tagi rasa luxi Misirakae nun Isirayilakae tagi. ⁸ Na temui i xa kuntigie birin fama ne e xinbi sinde n bun ma, e a fala n bε, a n tan nun n ma jama birin xa mini e xa bɔxi kui. N na ge na rabade, n sigama ne.» » Munsa to ge na falade, a naxa keli Firawuna xun ma, a xɔnɔxi ki fanyi ra.

⁹ Alatala nu bara a masen Munsa bε, «Firawuna mu a tuli matima wo ra. Na kui n nan n ma kaabanakoe xun masama ne Misira bɔxi kui.» ¹⁰ Munsa nun Haruna nu bara na kaabanakoe birin naba Firawuna ya xɔri, kono Alatala bara Firawuna xaxili raxoroxo, a mu tin Isirayilakae xa mini a xa bɔxi kui.

12

Sayamaleke Dangi Sali

¹ Alatala naxa a masen Munsa nun Haruna bœxi ma, ² «Yi kike naxan ya, yi nan findima wo bœ xi kike singe ra. ³ Wo xa a fala Isirayila jama birin bœ, yi kike xi fu, denbaya yo denbaya xa yexœ kerent sœtœ. ⁴ Xa denbaya nde xurun, e mu nœma na ra, e xa kafu e dœxœ boore ndee ma alako yexœ kerent xa e birin nali. ⁵ Na yexœ xa findi xœme ra, naxan bara jœ kerent sœtœ, lanyuru yo mu naxan ma. Xa na mu a ra, wo nœma si fan nawalide. ⁶ Wo xa a ragata han na kike xi fu nun naani. Na lœxœ Isirayila denbaya birin xa e gbe kœn naxaba soge dula tœmui. ⁷ Wo xa a wuli maso naadœ gbanyi nun a seetie ma, a donma banxi naxan kui. ⁸ Na sube xa gan tœ ra, wo xa a don na kœ ra taami lebinitare nun burexe xœne ra. ⁹ Wo naxa a don a gantare ra, wo naxa a jin ye ra. Wo xa a birin gan a fanyi ra beenu wo xa a xaba. A xunyi, a sanyie, nun a furingœ xa gan tœmui kerent. ¹⁰ Na sese naxa xi han gœesœge. Xa nde luxi, wo xa na woli tœ xœora. ¹¹ Wo xa a don wo tagi ixirixi, wo xa sankirie soxi wo sanyie, a nun wo xa yisuxuwuri suxuxi wo belexœ ra. Wo xa a don mafuren mafuren. Alatala xa Sayamalekœ Dangi Sali sœrœxe na a ra.»

¹² «Na kœ ra, n Misira bœxi isama ne, n di singe birin faxa mixie nun xurusee ya ma. N Misira xa alae paxankatama ne. N tan nan Alatala ra. ¹³ N na na wuli tœnxuma to wo xa naadœ ma, n dangima ne menni xun ma. Kasare yo mu wo lima, n Misira bœxi ratœnma tœmui naxœ.»

¹⁴ «Na lœxœ xa findi sali xungbe nan na wo bœ Alatala xa binyœ bun ma. Wo xa na sali raba jœ yo jœ Alatala xa yaamari ki ma. ¹⁵ Na sali waxati wo xa taami lebinitare don xi solofera bun ma. Sali fœlœ lœxœ, wo xa lebini birin namini wo xa banxie kui. Mixi yo naxan taami lebini daaxi donma na xi solofera bun ma, na kanyi xa ramini Isirayila jama ya ma. ¹⁶ Na sali lœxœ singe nun na sali lœxœ solofera nde, wo xa wo malan Alatala xa binyœ bun ma. Na lœxœ firinyie, wo naxa wali yo raba bafe donse rafalafe ra.»

¹⁷ «Wo xa yi Taami Lebinitare Sali raba, barima n wo xa jama ramini Misira bœxi ra na lœxœ ne. N bara wo yamari wo xa yi sali raba jœ yo jœ abadan. ¹⁸ Kike singe, xi fu nun naani, nunmare fœlœ tœmui, wo naxa taami yo don bafe taami lebinitare ra han a xi mœxœnen nun kerent, a nunmare tœmui. ¹⁹ Na xi solofera bun ma, lebini yo naxa to wo xœnyi, barima xœjœ nun Isirayilaka birin naxan lebini donma na waxati bun ma, a raminima ne Isirayila jama ya ma. ²⁰ Wo naxa taami lebini daaxi don dœdœ.»

²¹ Munsa naxa Isirayila fori birin xili, a a fala e bœ, «Wo xa siga xuruse nde sœtœde wo xa denbayae bœ. Wo xa e kœn naxaba Sayamalekœ Dangi Sali sœrœxe ra. ²² Wo na ge

xuruse kɔn naxabade, wo xa a wuli maso naadε gbanyi nun naadε sεetie ma hisopi burεxε ra. Mixi yo naxa mini a xa banxi kui han gεesεge.²³ Alatala na Misira bɔxi isa di singe faxafe ra, a dangima nε banxie xun ma, wuli na naxee naadε gbanyi nun a sεetie ma. A mu tinma kanari yo xa so wo xɔnyi.²⁴ Wo nun wo xa die xa yi yaamari ratinmε jε yo jε abadan.²⁵ Wo na so bɔxi kui Alatala naxan laayidixi wo bε, wo xa yi sali raba a ki ma.²⁶ Wo xa die na wo maxɔrin, «Yi sali munse masenma won bε,»²⁷ wo xa e yaabi, «Sayamalekε Dangi Sali sεrεxe nan a ra. Won na rabama Alatala bε naxan dangi Isirayilakae xa banxie xun ma Misira, alako e xa ratanga, Misirakae tan xa faxa.» »

Isirayila jama naxa a suyidi Alatala bε.²⁸ Isirayilakae naxa na yaamari ratinmε alɔ Alatala a masenxi Munsa nun Haruna bε ki naxε.

Mankane fu nde: di singe faxε

²⁹ Kɔε tagi Alatala naxa di singe birin faxa Misira bɔxi kui, kelife Firawuna kibanyi kanyi xa di singe ma, a sa dɔxɔ geelimani xa di singe ma. A naxa xuruse xa di singe fan birin faxa.³⁰ Na kui Firawuna naxa keli kɔε ra, a tan, a xa kuntigie, nun Misirakae birin, e fa e wa xui rate, barima banxi kerɛn mu lu faxε mu ti dɛnnaxε.

³¹ Na kɔε ra Firawuna naxa Munsa nun Haruna xili, a a fala e bε, «Wo nun Isirayilakae, wo mini n ma jama ya ma. Wo siga, wo sa Alatala batu, alɔ wo nu wama a xɔn ma ki naxε.³² Wo xa wo xa xurusee xanin, alɔ wo a falaxi ki naxε. Wo siga! Wo xa duba n fan bε.»³³ Misirakae nu gbataxi Isirayilakae xa siga. E nu a fala, «Xa e mu sigama, won birin fama nε sɔntɔde!»³⁴ Na nan a ra Isirayilakae naxa taami ramulanxi mafilin e xa dugie kui, beenu taami xa te. E naxa taami nun taami ramulanse dɔxɔ e xun ma, e fa siga.

³⁵ Isirayilakae naxa gbeti, xεema, nun dugie makula Misirakae ma alɔ Munsa a fala e bε ki naxε.³⁶ Alatala naxa a ragiri Misirakae xa tin Isirayilakae waxɔnfe ra. Na kui Isirayilakae naxa se gbegbe sɔtɔ Misirakae yi ra.

Isirayilakae minife Misira

³⁷ Isirayilakae naxa keli Ramesesi, sigafe Sukɔti. Xeme wulu kεmε senni nu na, bafe ginee nun dimedie ra.³⁸ Mixi gbεtεe fan naxa bira e fɔxɔ ra, a nun gɔɔre gbegbe mɔɔli birin.³⁹ E naxa taami gan, na taami lεbinitare ramulanxi ra, e faxi naxan na e xun ma kelife Misira. Na taami mu nu texi, barima Misirakae to e keri, e mu nɔ fandε rafalade.

⁴⁰ Isirayilakae nu bara je keme naani je tongo saxan naba Misira. ⁴¹ Na je keme naani je tongo saxan jen loxoe yati, Alatala xa jama birin mini Misira boxi ra na ne.

⁴² Alatala to na koje radangi Isirayila jama raminife ra Misira, a lanma Isirayilakae birin xa na koje xungbilenyi radangi Alatala matxofe ra je yo je. ⁴³ Alatala naxa yi seriye so Munsa nun Haruna yi ra Sayamaleke Dangi Sali xa fe ra, «Mixi yo naxa na serex don naxan mu findixi Isirayilaka ra. ⁴⁴ Wo xa konyi sunnaxie nomma a donde, ⁴⁵ kono wo xa walike naxee kelixi yire gbete, e naxa a don. ⁴⁶ Na serex xa don banxi nan kui, wo naxa a sube xanin tandem, wo naxa a xori yo gira. ⁴⁷ Isirayila jama birin xa Sayamaleke Dangi Sali raba. ⁴⁸ Xa wo xa xone nde wama Sayamaleke Dangi Sali rabafe Alatala xa binye bun ma, fo a xa xeme birin sunna a xa denbaya kui. Xa a bara na raba, a nomma na sali rabade alo Isirayilakae. Kono sunnataree mu nomma a donde. ⁴⁹ Lasiri nun xone birin na na seriye bun ma.»

⁵⁰ Isirayilaka birin naxa a raba, alo Alatala Munsa nun Haruna yamarixi ki naxe. ⁵¹ Na loxoe yati, Alatala naxa Isirayilakae ramini Misira boxi ra, e lanxunde ki ma.

13

Di singe seriye

¹ Alatala naxa a masen Munsa be, ² «Wo xa di singe birin fi n ma, a findi mixi ra, a findi xuruse ra. N tan nan gbe na Isirayilakae birin xa di singee ra.»

³ Munsa naxa a fala jama be, «Wo xa ratu to loxoe ma sali ra, barima Alatala senbe nan wo raminixi Misira boxi ma konyiya kui. Wo naxa lebini yo don na loxoe. ⁴ Wo minixi to Abibi kike nan na. ⁵ Alatala na wo raso boxi kui, a naxan laayidixi wo benbae be, Kanaankae, Xitikae, Amorikae, Hiwikae nun Yebusukae sabatixi dennaxe, xine nun kumi xelema boxi naxan ma, wo xa Taami Lebinitare Sali raba na kike ra. ⁶ Na sali waxati wo xa taami lebinitare gbansan don xi solofera bun ma. Na xi solofera nde, wo xa sali raba Alatala xa binye bun ma. ⁷ Na xi solofera bun ma taami lebinitare nan donma. Lebini yo naxa lu Isirayilaka nde xonyi. ⁸ Na loxoe wo xa yi sali xa fe fatanfasi wo xa die be, wo fa a fala, «N yi sali rabama, barima Alatala n naminixi Misira boxi ra.» ⁹ Yi sali luma ne wo be alo tonxuma naxan saxi wo bellexe ma, xa na mu tonxuma naxan saxi wo tigi ma, alako wo naxa neemu Alatala xa seriye ma. ¹⁰ Wo xa yi sali raba a waxati je birin na.»

¹¹ «Alatala na wo raso Kanaankae xa boxi ma, a a fi wo ma alo a laayidixi wo tan

nun wo benbae be ki naxε,¹² wo xa wo xa di xεmε singe birin fi Alatala ma, a nun wo xa xurusee xa di xεmε singe. Wo xa di xεmεma singe birin findixi Alatala nan gbe ra.¹³ Wo nɔma yεxεe xa na mu a ra si fide wo xa sofale xa di singe lɔxɔε ra, xa na mu a ra wo xa a kobe gira, a xa faxa. Wo xa wo xa di singe fan xun sara yεxεe ra.¹⁴ Xa a sa li wo xa di nde wo maxɔrinma a wo yi fe rabama fe naxan ma, wo xa a yaabi, «Alatala senbe nan won naminixi konyiya kui Misirakae yi ra.¹⁵ Firawuna to tondi muxu bεjinde muxu xa siga, Alatala naxa Misira di singe birin faxa mixie nun xurusee ya ma. Na nan a ra won xurusee xa di singe birin fima Alatala ma sεrεxε ra, a nun won ma di xεmε singe birin xun sarama ne yεxεe ra.»¹⁶ Na luma ne wo be alɔ tɔnxuma naxan saxi wo bεlεxε ma, xa na mu tɔnxuma naxan saxi wo tigi ma, barima Alatala senbe nan wo raminixi Misira bɔxi ma konyiya kui.»

Kelife Misira

¹⁷ Firawuna to Isirayila pama bεjin, Alatala mu e xun ti Filisita boxi kira ra, hali na kira nan to sɔɔneya, barima a a fala ne, «Xa pama gere lima kira xɔn ma, e nate masarama ne, e fa gbilen Misira.»¹⁸ Na kui Alatala naxa pama ya rafindi gbengberenyi kira ma Xulunyumi Baa mabiri. Isirayilakae naxa mini Misira e xa gerosee ra e yi ra.¹⁹ Munsa naxa Yusufu xɔrie fan xanin, barima Yusufu nu bara Isirayila xa die rakali na fe ma, a falafe ra, «N a kolon, Alatala fama ne wo malide. Na temui wo xa n xɔrie xanin wo xun ma yire gbete.»

²⁰ Isirayilakae naxa keli Sukɔti, e sa yonkin Etama gbengberenyi fɔlɔxi dənnaxε.²¹ Alatala nan nu tixi e ya ra. Yanyi ra a naxa e rapere nuxui ra, kɔε ra a naxa e rapere te dexε ra koore ma, naxan nu kuye iyalanma e bε. Na ki e nu nɔma jεrεde kɔε nun yanyi ra.²² Lɔxɔ yo lɔxɔ na nuxui nu tixi e ya ra yanyi ra, na te fan nu tixi e ya ra kɔε ra.

Misirakae Isirayilakae sagatafe

¹ Alatala naxa a masen Munsa bε, ² «A fala Isirayilakae be e xa gbilen, e xa fa yonkin Pi Haxirɔti mabiri ra, Migidoli nun baa tagi. E xa lu baa de ra Baali Sefon ya ra.³ Firawuna a mαŋɔxunma ne, a Isirayilakae bara lɔε gbengberenyi mabiri.⁴ N Firawuna xaxili raxɔrɔxɔma ne, alako a xa bira wo fɔxɔ ra. Na kui n fama matɔxɔε sɔtɔde Firawuna nun a xa sɔɔrie saabui ra. Misirakae fama ne a kolonde a n tan nan na Alatala ra.» Isirayilakae a raba na ki ne.

⁵ Misira mange nun a xa kuntigie to a kolon, a Isirayilakae bara siga, e naxa nate masara, a falafe ra, «Won munse rabaxi yi ki? Won to Isirayilakae bɛjinxì, e mu walima won be sɔnɔn!» ⁶ Firawuna naxa yaamari fi soe xa xiri a xa ragise ra, sɔɔrie xa malan yire keren. ⁷ A naxa sɔɔri ragise fanyi kɛmɛ senyi sugandi, sɔɔri ragise naxan birin na Misira fa bira e fɔxɔ ra. Sɔɔri kuntigi nu bakixi e birin kui. ⁸ Alatala naxa Misira mange Firawuna xaxili raxɔrɔxɔ, a fa bira Isirayilakae fɔxɔ ra, naxee nu sigafe xun nakeli kui. ⁹ Firawuna nun a xa sɔɔri birin naxa bira Isirayilakae fɔxɔ ra e xa soe nun e xa sɔɔri ragisee ra. Misirakae naxa e li baa dɛ ra, e nu yonkinxi dənnaxɛ, Pi Haxirɔti mabiri ra, Baali Sefon ya ra.

¹⁰ Firawuna to makɔrɛ e ra, Isirayilakae naxa e ya rakeli, e naxa Misirakae to fa ra. E naxa gaaxu ki fanyi ra, e fa e mawa Alatala bɛ. ¹¹ E naxa a fala Munsa bɛ, «I won naminixi Misira bɔxi ra munfe ra? Yakɔsi won faxama ne gbengberen yire. A mu nu fisa won xa faxa Misira? ¹² Won nu na Misira bɔxi ma temui naxɛ, muxu a fala i bɛ, «Muxu walife Misirakae bɛ, na fisa muxu bɛ dine faxafe ra gbengberenyi ma.» » ¹³ Munsa naxa nama yaabi, «Wo naxa gaaxu, wo xa limaniya. To wo fama Alatala xa kisi tote. Misirakae naxee yi ki, wo mu e toma sɔnɔn. ¹⁴ Alatala nan gere soma wo bɛ. Wo sabari.»

¹⁵ Alatala naxa a masen Munsa bɛ, «I mawafe n bɛ munfe ra? A fala Isirayilakae bɛ, e xa ti kira xɔn ma. ¹⁶ I xa yisuxuwuri rate, a itala baa xun ma, alako baa xa rabi, Isirayilakae xa igiri bɔxi xaraxi ra. ¹⁷ N Misirakae xaxili raxɔrɔxɔma ne, alako e xa bira wo fɔxɔ ra. Na kui n matɔxɔe sɔtɔma Firawuna, a xa sɔɔrie, a xa sɔɔri ragisee, nun a xa soe ragimae saabui ra. ¹⁸ N na gɛ matɔxɔe sɔtɔde Firawuna, a xa sɔɔri ragisee, nun a xa soe ragimae saabui ra, Misirakae a kolonma ne a n tan nan na Alatala ra.»

¹⁹ Ala xa malekɛ naxan nu na sigafe Isirayila nama ya ra, a naxa gbilen e xanbi ra. Nuxui fan naxa keli e ya ra, a fa ti e xanbi ra ²⁰ Misirakae nun Isirayilakae tagi. Na nuxui naxa a niya Misirakae xa lu dimi kui, Isirayilakae tan xa lu naiyalanyi kui. E mu nɔ e makɔrɛde e boore ra na kɔɛ ra.

²¹ Munsa to a bɛlɛxɛ itala baa xun ma, Alatala naxa baa tutun kɔɛ birin na foye xungbe ra kelife sogetede. A naxa kira xaraxi ramini baa tagi. ²² Isirayilakae dangima dənnaxɛ, baa yee naxa malan e yire fanyi ma nun e kɔɔla ma. ²³ Misirakae naxa e sagata. Firawuna xa soe, a xa sɔɔri ragisee, nun a xa soe ragimae birin naxa bira e fɔxɔ ra baa tagi. ²⁴ Subaxɛ ma, Alatala naxa a ya rasiga Misira xa sɔɔrie ma kelife koore ma, te nun nuxui na dənnaxɛ, a fa e ifu. ²⁵ A naxa a ragiri sɔɔrie xa ragisee sanyie xa ba na, e xa

ñere xa xɔrɔxɔ. Na kui, Misirakae naxa a fala, «Won xa won gi Isirayilakae ma, barima Alatala nan na e xa gere sofe.»

²⁶ Alatala naxa a masen Munsa bε, «I bεlexε itala baa xun ma, ye xa radin Misirakae, e xa sɔɔri ragisee, nun e xa soe ragimae xun na.» ²⁷ Munsa to na raba subaxε ma, baa naxa gbilen a yire. Misirakae nu na e gife tεmui naxε, Alatala naxa ye dusu e birin xun na. ²⁸ Ye naxa Firawuna xa sɔɔrie, a xa ragisee, soe ragimae, nun a xa sɔɔri birin makoto. Naxee nu biraxi Isirayilakae fɔxɔ ra baa kui, nee birin naxa lε.

²⁹ Kɔnɔ Isirayilakae naxa baa igiri kira xaraxi xɔn ma. Ye nu malanxi e yirefanyi ma nun e kɔɔla ma. ³⁰ Na lɔxɔe Alatala naxa Isirayilakae ratanga Misirakae ma. Isirayilakae naxa Misirakae furee to baa dε ra. ³¹ Isirayilakae to Alatala sεnbε to a naxan nawalixi Misirakae xili ma, e naxa gaaxu Alatala ya ra, e fa e taxu Alatala nun a xa xεera Munsa ra.

15

Isirayilakae xa bεeti

¹ Na dangi xanbi Munsa nun Isirayilakae naxa yi bεeti ba Alatala bε.

«N xa yi bεeti ba Alatala bε,
naxan xili gbo.

A bara soe nun a ragima madula baa ma.

² N sεnbε na Alatala nan na.

N a matɔxɔma bεeti ra.

A bara findi n Nakisima nun n Marigi ra.

N tantui rasigama n benbae Marigi ma.

³ Sεnbεma nan Ala ra.

A xili nε Alatala.

⁴ A naxa Firawuna xa sɔɔrie nun e xa ragisee rasin baa ma.

Firawuna xa kuntigie naxa madula Xulunyumi Baa ma.

⁵ Mɔrɔnyie naxa e makoto,
e naxa goro a bɔtini ma alɔ gεmε.

⁶ Alatala, i sεnbε magaaxu.

I bara nɔ i yaxuie ra,
i bara nɔ i matandimae ra.

⁷ I xa mangεya sεnbε magaaxu.

I bɔŋε na te, e gamma ne
alo sexε te soxi naxan na.

⁸ I xa foye naxa Xulunyumi baa rabi,

kira xaraxi naxa lu a tagi.

Mɔrɔnyie naxa te alo banxi xale.

Ye tilinxı naxa xɔrɔxɔ.

⁹ Isirayila yaxui a fala ne,

«N birama ne e fɔxɔ ra, han n e li,

n e harige tongoma ne, han n wasa.

N e sɔntɔma ne n ma santidegεma ra.»

¹⁰ Kɔnɔ i tan naxa foye ramini,

baa naxa e radula.

E naxa goro ye xɔɔra alo yɔxui.

¹¹ Alatala, i maniyε mu na adama xa alae ya ma.

I xa sεniyεnyi fiixε,

i xa nɔrε gbo,

i xa kaabanakoe wuya.

I maniyε na minden?

¹² I to i sεnbε ramini,

bɔxi naxa e gerun.

¹³ I xa jnama naxan xun saraxi,

i fama e xun tide i xa xanunteya ra,

naxan mu jɔnma abadan.

I fama e xun tide i xa lingira sεniyεnxi yire i sεnbε ra.

¹⁴ Namane gbetee na na mε,

e gaaxuma ne.

Filisitakae bɔŋε minima ne.

¹⁵ Edon yareratie ifuma ne,

Mowaba mangεe sεrenma ne.

Limaniya birin bama ne Kanaan jamanε yi ra.

¹⁶ Alatala, gaaxui nun kɔntɔfili e suxuma ne,

e de balanma ne i senbe ra,
han i xa jama dangi,
i naxan xun saraxi.

¹⁷ I fama ne i xa jama rasabatide i xa geya fari,
i dennaxe sugandixi i xa lingira seniyenxi ra.

¹⁸ Alatala xa mangeya buma abadan.»

¹⁹ Firawuna xa soe, a xa soori ragisee, nun a xa soe ragimae to goro baa ma,
Alatala naxa baa radin e xun ma, kono Isirayilakae naxa dangi kira xaraxi ra baa tagi.

²⁰ Haruna maagine Mariyama, naxan findixi naminonme gine ra, a naxa boote maxa. Gine gbete naxa fare boron. ²¹ Mariyama naxa yi beeti ba,

«Wo beeti ba Alatala be,
barima a xili gbo.

A bara soe nun e ragimae radula baa ma.»

²² Munsa naxa Isirayilakae xun ti Suru gbengberenyi rakelife Xulunyumi Baa de ra. E naxa e jere xi saxan gbengberenyi ma, e mu ye soto. ²³ E naxa Mara li, kono e mu no Mara ye minde barima na ye nu xono. «Mara» wama «xone» nan falafe. ²⁴ Nama naxa sonxa Munsa ma, «Won ye sotoma minden?» ²⁵ Munsa naxa a de rawa Alatala xon ma. Alatala naxa wuri mooli nde masen Munsa be, a fa na woli ye xorra, ye xone naxa ba. Alatala to ge e xaxili matode menni, a naxa yi saate tongo e be, ²⁶ «Xa wo wo tuli mati n xui ra a fanyi ra, xa wo bira n ma tinxinyi foxo ra, xa wo n ma yaamari birin suxu, wo n ma seriye birin binya, n tan, wo Marigi Alatala, n mu fure jaaxi yo ragoroma wo ma, alo n naxan nagoro Misirakae ma. N tan nan Alatala ra, naxan wo rayalanma.»

²⁷ E to dulonyi fu nun firin nun tugi bili tongo solofera li Elimi, e naxa yonkin menni.

16

Isirayilakae xa sonxe

¹ Isirayila jama birin naxa keli Elimi, sigafe ra Turusinina gbengberenyi ma, naxan na Elimi nun Sinayi tagi. E biyaasi naxan naba keli Misira han Sini gbengberenyi ma, na naxa bu kike firin a nun xi fu nun firin. ² Menni Isirayila jama naxa sonxa Munsa nun Haruna ma, ³ a falafe ra, «Munfe ra Alatala mu a ragirixi won xa faxa Misira boxi ma? Menni sube nun taami nu na won yi ra naxan won lugama, kono be yi gbengberen

yire, won fama faxade kaamε nan na.»

⁴ Alatala naxa a masen Munsa bε, «N fama taami ragorode wo bε kelife koore ma. Nama xa mini, e xa a matongo gεesεgε e naxan donma lɔxɔε keren kui. N fama e xaxili matode, xa e pεremε n ma yaamari nan ma.⁵ A xi senni nde, e xa xi firin daaxi matongo.»

⁶ Munsa nun Haruna naxa a fala Isirayila jama bε, «To nunmare wo a kolonma nε, a Alatala nan wo raminixi Misira bɔxi ra.⁷ Tina gεesεgε, wo fama Alatala xa kaabanako tote. A bara wo xa sɔnxɔε mε. Munfe ra wo wama sɔnxɔfe muxu tan ma?⁸ To nunmare Alatala wo kima sube ra, gεesεgε a wo kima taami ra, han wo luga. Wo mu sɔnxɔxi muxu tan xa ma de. Wo sɔnxɔxi Alatala nan ma, naxan bara wo xui birin mε.»

⁹ Munsa naxa a fala Haruna bε, «A fala Isirayila jama bε, e xa e yetε masen Alatala bε, barima a bara e xa sɔnxɔε mε.»¹⁰ Haruna nu wɔyεnfe Isirayila jama bε temui naxε, e naxa e ya rafindi gbengberenyi ma, e fa Ala xa nɔrε to mini ra nuxui kui.¹¹ Alatala naxa a masen Munsa bε,¹² «N bara Isirayilakae xa sɔnxɔε mε. A fala e bε, «Nunmare wo sube donma, gεesεgε wo lugama taami ra. Na kui wo a kolonma nε, a n tan nan na wo Marigi Alatala ra.» »

¹³ Nunmare yati xɔnie naxee xili kɔnkɔlεe naxa radin e yonkinde birin ma. Na kuye iba xini naxa lu e yonkinde rabilinyi ma.¹⁴ Na xini to ba na, se nde naxa lu bɔxi fari alɔ balabalanyi.¹⁵ Isirayilakae to na to, e naxa e boore maxɔrin, «Munse ya?». E mu a kolon se yo na ki. Munsa naxa a fala e bε, «Taami nan a ra, Alatala naxan fixi wo ma baloe ra.»¹⁶ Alatala xa yaamari nan ya, «Wo xa sigaati ya solofero tongo mixi birin bε naxan na wo xɔnyi.»¹⁷ Isirayilakae a raba na ki nε.¹⁸ E to a maniya, naxee gbe nu gboxi, a mu dangi yε, naxee fan gbe nu xurunxi, a e ralixi nε. Kankan naxa baloe xasabi sɔtɔ naxan a ralima.

¹⁹ Munsa naxa a fala e bε, «Yi baloe naxa raxi han gεesεgε.»²⁰ Kɔnɔ ndee mu Munsa xui suxu, e naxa a ragata han gεesεgε. Kulie naxa bira a i, a xiri jaaxi naxa mini. Munsa naxa xɔnɔ na kanyie ma.

²¹ Gεesεgε yo gεesεgε, kankan nu fa a gbe donse matongo, kɔnɔ soge na te, a dɔnxɔε naxan luxi, na xunu a i.²² A xi senni nde, e naxa xi firin daaxi matongo, sigaati ya fu nun naani mixi keren bε. Yareratie naxa na dentegε sa Munsa bε.²³ Munsa naxa a fala e bε, «Alatala naxε a tina malabui lɔxɔε nan a ra, lɔxɔε sεniyεnxi Alatala bε. Wo xa nde gan, wo xa nde satun. A dɔnxɔε naxan na lu, wo xa na ragata han tina gεesεgε.»²⁴ E

to nde ragata han gëesëge, alɔ Munsa a yamari e be ki naxε, e naxa a to kuli mu biraxi a i, a man mu bɔrɔ. ²⁵ Munsa naxa a fala e be, «Wo xa a don to, barima to nan malabui lɔxɔε ra Alatala xa binyε bun ma. Na donse mu goroma bɔxi ma to. ²⁶ Wo xa a matongo xi senyi bun ma, kɔnɔ a xi solofera nde, wo mu sese toma, barima malabui lɔxɔε na a ra.»

²⁷ A xi solofera nde, mixi ndee mini ne na donse matongode, kɔnɔ e mu sese to. ²⁸ Na kui Alatala naxa a masen Munsa be, «Wo n ma yaamari nun n ma seriye matandima han mun temui? ²⁹ Wo xa a kolon, n tan Alatala nan malabui lɔxɔε seriye masenxi wo be. Na nan a ra, xi senyi nde wo donse xi firin daaxi sɔtɔma. A solofera nde wo naxa siga dèdε, wo birin xa lu wo xɔnyie, malabui lɔxɔε nan a ra.» ³⁰ Na kui jama naxa e malabu na lɔxɔε solofera nde ma.

³¹ Isirayilakae naxa na donse xili fala «maan», naxan nu wama a falafe, «Munse a ra?». A maniya funden xɔri ra, a fiixε, a jɔxun alɔ digiyanyi. ³² Munsa naxa a fala, «Alatala xa yaamari nan yi ki, «Wo xa yi maan sigaati ya solofera ragata, alako wo bɔnsɔε naxee fama baride e xa donse to n naxan nagoroxi wo ma gbengberenyi ma, n to wo ramini Misira bɔxi ra.» »

³³ Na kui Munsa naxa a fala Haruna be, «I xa maan sigaati ya solofera sa sesase kui, i xa a dɔxɔ hɔrɔmɔlingira yire, alako a xa findi tɔnxuma ra wo bɔnsɔee be naxee fama baride.» ³⁴ Haruna naxa na sesase dɔxɔ Alatala xa hɔrɔmɔlingira yire saate kankira ya ra, alako a xa ragata alɔ Alatala a masenxi Munsa be ki naxε. ³⁵ Isirayilakae maan don ne jɛ tongo naani bun ma, han e sa so Kanaan bɔxi ma, si gbetee sabatixi dennaxε. ³⁶ Na sigaati ya solofera naxan nu rawalima na maan maniyafe ra, a dɔxɔ fu findixi busali kerén nan na.

Turusinina fanye

¹ Isirayila jama birin naxa keli Sini gbengberenyi ma, e fa biyaasi raba alɔ Alatala nu luma e yamari ra ki naxε. E to Refidimi li, e naxa yonkin naa, kɔnɔ e mu ye min daaxi sɔtɔ. ² Nama naxa ti Munsa kanke, e a fala a be, «Ye so muxu yi ra.» Munsa naxa wɔyεn e be, «Wo tima n kanke munfe ra? Wo na Alatala matofe munfe ra?»

³ Ye xɔli nu bara gbo jama ra, e nu fa a fala Munsa be, «Munfe ra i muxu raminixi Misira bɔxi ra? I wama ne muxu xa denbaya nun muxu xa xurusee xa faxa ye

xɔli ra gbengberenyi ma?»

⁴ Munsa naxa a dε rawa Alatala xɔn ma, a falafe ra, «N nɔma munse rabade yi nama ra? A gbe mu luxi e xa n faxa.» ⁵ Alatala naxa Munsa yaabi, «I xa dangi nama ya ra, a nun Isirayila fori ndee. I xa i xa yisuxuwuri tongo, i Nili xure garin naxan na, i ti e ya ra. ⁶ N tima i ya ra, fanye sεeti ma, naxan na Xorebe geya yire. I xa na fanye garin. Na kui ye minima ne nama naxan minma.» Munsa naxa a raba na ki Isirayila forie ya xɔri. ⁷ A naxa na yire xili sa Masa nun Meriba, na nan na ki «matoe nun sɔnxɔe,» barima Isirayilakae sɔnxɔ ne Munsa ma mènni, e man naxa Alatala mato na a falafe ra, «Alatala na won tagi ba, ka a mu won tagi?»

⁸ Amalekikae naxa fa Isirayila gerede Refidimi. ⁹ Munsa naxa a fala Yosuwe bε, «Xεmε ndee mayegeti, wo fa mini Amalekikae gerede. Tina, n tima ne geya fari Ala xa yisuxuwuri ra n yi.» ¹⁰ Yosuwe naxa Amalekikae gere alɔ Munsa a yamarixi ki naxe. Munsa, Haruna, nun Xuru naxa te geya fari. ¹¹ Munsa to a bεlexε itema, Isirayila senbe nu gboma, kɔnɔ a to a bεlexε igoroma, Amalekikae senbe tan nu gboma. ¹² Munsa bεlexε to binya a ra, e naxa gεmε nde tongo a dɔxɔma naxan fari. Haruna nun Xuru naxa lu Munsa sεeti ma, a kɔɔla nun a yirefanyi ma, a bεlexε ratefe ra han soge dula temui. ¹³ Na kui Yosuwe naxa nɔ Amaleki nun a xa sɔɔrie ra santidegema xεjɛnxie ra.

¹⁴ Alatala naxa a masen Munsa bε, «Yi taruxui sεbε alako nama xa ratu a ma. I man xa a fala Yosuwe bε, «N fama ne Amalekikae xa fe jɔnde yi dunja ma.» ¹⁵ Munsa naxa yire nde rafala sεrexebade ra, a naxa na yire xili sa, «Alatala nan xun nakeli fima n ma.» ¹⁶ barima a nu bara a xaxili ti Alatala xa mangeya ra. Munsa naxa a a fala, «Alatala Amalekikae gerema ne abadan.»

18

Yetiro sigafe Munsa yire

¹ Munsa bitanyi Yetiro, naxan findixi Madiyan sεrexedubε ra, a naxa a mε Alatala naxan nabaxi Munsa nun a xa nama Isirayila bε, e raminife ra Misira boxi kui. ² Munsa nu bara a xa gine Sipora nun a xa di firinyi xεε Yetiro xɔnyi. ³ Munsa xa di singe nu xili Gerisomi, barima na xili nu wama a falafe e gbe xui, «Xɔŋε nan n na yi boxi ma.» ⁴ Boore nu xili Eliyeseri, barima na xili nu wama a falafe e gbe xui, «N baba Marigi bara n mali, a bara n natanga Firawuna xa santidegema ra.»

⁵ Munsa bitanyi Yetiro naxa Munsa xa gine nun na xa die xanin Munsa yire

gbengberenyi ma, a nu yonkinxi dənnaxe, Ala xa geya mabiri.⁶ Yetiro nu bara xəera xəe Munsa xən a falafe ra, «N tan, i bitanyi Yetiro, n na fafe i xa gine nun a xa di firinyie ra.»⁷ Munsa naxa mini a bitanyi ralande. A naxa a xinbi sin a ya ra, a man fa a sunbu. E to e boore xəebu, e naxa so Munsa xənyi.⁸ Munsa naxa fee ya ba a bitanyi bə, Alatala naxan birin naba Firawuna nun Misirakae ra Isirayila xa fe ra. A naxa Isirayila xa paxankate birin fala a bə, a nun Alatala e rakisixi ki naxe.

⁹ Yetiro naxa seewa Alatala xa hinne ra a naxan masenxi Isirayila bə, a e bafe ra Misirakae yi ra.¹⁰ Yetiro naxa a fala, «Tantui na Alatala bə, naxan wo ba Misirakae nun Firawuna yi ra, naxan Isirayila jama raminixi e xa nəe bun ma!»¹¹ N bara a kolon Alatala sənbə gbo dangi adamadie xa alae məoli birin na, barima a bara jama igoro naxan nu bara a yətə rafisa Isirayilakae bə.»¹² Na temui Munsa bitanyi Yetiro naxa sərəxə gan daaxi nun sərəxə gbətəe ba Alatala bə. Haruna nun Isirayila fori birin naxa na sərəxə don Munsa bitanyi yire Alatala xa hərəməlingira kui.

¹³ Na kuye iba, Munsa naxa a magoro, a xa kiiti sa Isirayilakae tagi. Nama naxa lu a yire kelife gəesəgə han nunmare.¹⁴ A bitanyi to a to Munsa naxan birin nabama jama bə, a naxa a fala a bə, «I na munse rabafe yi jama bə? Munfe ra kiiti wali birin dəxəxi i kerən nan xun ma kelife gəesəgə han nunmare?»¹⁵ Munsa naxa a bitanyi yaabi, «Nama faxi n yire Alatala xa kiiti nan fende.¹⁶ Galanbui na lu mixie tagi e fama n yire n xa kiiti sa Alatala xa yaamarie nun a xa səriyə ra.»

¹⁷ Munsa bitanyi naxa a fala a bə, «A mu lanma i xa a raba na ki nə»¹⁸ I nun i xa mixie, wo taganma nə. I kerən mu nəma yi kote xaninde.¹⁹ I xa i tuli mati n ma marasi ra. Ala xa i mali. I tan xa findi jama xui madangima ra Alatala bə.²⁰ I lan nə i xa e xaran Alatala xa səriyə nun a xa yaamarie ra. I xa Ala xa kira masen e bə, e birama naxan fəxə ra.²¹ Mixi kendəe sugandi jama ya ma, nəndi fale naxee gaaxuma Alatala ya ra, naxee riba xənxi. I xa nee findi yareratie ra jama xun ma xunlande ki ma. Nde xa lu mixi wulu kerən xun ma, boore mixi kəmə xun ma, boore mixi tongo suuli xun ma, boore mixi fu xun ma.²² Nee xa kiiti birin sa mixie tagi, fo kiiti nde naxee xərəxə. E xa na kiiti xərəxə masen i tan bə. Na ki, kote mu dəxəma i kerən xun.²³ Xa i Ala xui suxuma, na rabafe nəma findide səcənya ra wo birin bə, bənəsa fa lu jama bə e xənyi.²⁴ Munsa naxa a bitanyi xui suxu, a birin naba alə a falaxi ki naxe.²⁵ Munsa naxa mixi kendəe sugandi Isirayilakae ya ma, a fa e dəxə jama xun na xunlande ki ma, mixi wulu kerən xun ma, mixi kəmə xun ma, mixi tongo suuli xun ma, nun mixi fu xun ma.²⁶ E nu

kiitisa wali raba temui birin, fo kiiti xɔrɔxɔe e nee nan masenma Munsa bɛ.²⁷ Na temui Munsa naxa a bitanyi bɛnin. Yetiro naxa gbilen a xa bɔxi ma.

19

Isirayila jama sofe Turusinina ma

¹ Kike saxan yati to dangi, kelife e mini Misira bɔxi ra temui naxe, Isirayilakae naxa so Turusinina gbengberenyi ma. ² E to keli Refidimi, e naxa so Turusinina gbengberenyi ma, e yonkin geya ya tagi. ³ Munsa naxa te geya fari sigafe Alatala yire. Alatala naxa a xili geya fari, a a masen a bɛ, «I xa a fala Isirayilakae Yaxuba bɔnsɔe bɛ,⁴ «Wo bara a to, n fe naxan nabaxi Misirakae ra. Wo bara a kolon n faxi wo ra n yire ki naxe. A luxi alɔ wo bakixi xɔni nan fari.⁵ Xa wo n xui suxu n ma saate rakamalife ra, wo fama nɛ findide n ma jama sugandixi ra si birin ya ma. N gbe nan dunija birin na,⁶ kɔnɔ wo tan findima n ma si səniyenxi nan na, naxan sereχedubɛ wali rabama.» I xa na masenyi ti Isirayilakae bɛ.»

⁷ Munsa naxa goro, a fori birin xili, a fa Alatala xa masenyi birin dentegɛ e bɛ.⁸ Nama birin naxa a fala, «Muxu Alatala xui birin suxuma nɛ.»

Munsa naxa jama xa yaabi dentegɛ Alatala bɛ.⁹ Alatala naxa a masen Munsa bɛ, «N fama wɔyɛnde i bɛ nuxui kui jama ya xɔri, alako e xa lanlanteya sa i ma temui birin.»

Munsa naxa jama xa masenyi dentegɛ Alatala bɛ.¹⁰ Alatala naxa a masen Munsa bɛ, «A fala jama bɛ, e xa e yɛtɛ raseniyen to nun tina. E xa e xa dugie fan xa.¹¹ E xa redi tina bora ya ra, barima n fama nɛ gorode jama birin ya tote ra na lɔxɔe Turusinina geya fari.¹² I xa naaninyi sa geya rabilinyi birin ma, i fa a fala jama bɛ, «Mixi yo naxa te geya fari, mixi yo naxa a makɔre a ra, barima naxan yo din a ra, na kanyi faxama nɛ.»¹³ Wo naxa wo bɛlexɛ din na kanyi ra, wo a magɔnɔ gɛmɛ ra han a faxa. Xa na mu, wo xa a masɔxɔ xalie ra. A findi daalise ra, a findi mixi ra, a lanma a xa faxa. Mixi mu lanma a xa te geya fari, fo sara xui na mini mixi sugandixi ndee fa te.»

¹⁴ Munsa to goro geya ma jama yire, a naxa maraseniyen fe fala e bɛ, e xa e yɛtɛ nun e xa dugie raseniyen.¹⁵ A naxa a fala jama bɛ, «Wo xa wo yɛtɛ yailan tina bora ya ra. Sade fe naxa lu wo tan nun wo xa ginɛe tagi.»

¹⁶ A xi saxan lɔxɔe, galanyi nun seyamakɔnyi naxa bira bɔxi ma geesegɛ, nuxui ifɔɔrɔxi naxa to geya ma. Sara xui naxa mini senbe ra. Nama birin naxa gaaxu.¹⁷ Munsa

naxa jama mati geya lanbanyi Ala xui ramede.¹⁸ Tuuri nu na Turusinina geya ma, barima Alatala nu bara goro te tagi. Na tuuri nu tema ne, alo fiili na gan. Geya nu serenma senbe ra.¹⁹ Sara xui nu sigama gbo ra. Na temui Munsa naxa woyen, Ala naxa a yaabi.

²⁰ Alatala naxa goro Turusinina geya fari, a fa Munsa xili. Munsa to te naa,²¹ Alatala naxa a masen a be, «I xa goro, i xa a fala jama be, e naxa wuruntun n tofe ra de, xa na mu a ra, a gbegbe faxama ne.²² Hali serexedubé naxee e makorema n na, e xa e yete raseniyen, alako n naxa fa e faxa.»²³ Munsa naxa a fala Alatala be, «Nama mu nomá tide Turusinina geya fari, barima i jan bara muxu yamari naaninyie xa sa geya rabilinyi ma, jama xa lu e xati ma.»²⁴ Alatala naxa a masen a be, «I xa goro sinden Haruna foxo ra. Na temui wo firin xa te. Serexedubé nun jama naxa te de, xa na mu a ra, e faxama ne.»²⁵ Munsa naxa goro jama yire, a fa na masenyi ti e be.

20

Ala xa seriye fu

¹ Na temui Alatala naxa yi masenyi ti:² «N tan Alatala nan wo Marigi Ala ra, naxan wo ramini Misira konyiya kui.»

³ «Wo naxa ala gbete batu bafe n tan na.»

⁴ «Wo naxa kuye yo yailan naxan misaalixi se nde ra, naxan toma koore nun boxi ma, xa na mu naxan luma ye nun boxi bun ma.⁵ Wo naxa wo mafelen na se moole be, wo naxa e batu, barima n tan wo Marigi Alatala, n mu wama n firin nde xon. Naxee n xonma, n nee bonsoratona ne han e tolontolonyie, xa na mu a ra e tolobitee xa die.⁶ Kono mixi naxee n xanuma, e bira n ma seriye foxo ra, n hinnema e ra xanunteya kui abadan.»

⁷ «Wo naxa n xili findi wo dei sigi ra, barima n tan Alatala mu djemba mixie ma, naxee na fe mooli rabama.»

⁸ «Wo xa ratu malabui loxoe ma, wo xa a binya.⁹ Wo nomá wali birin nabade xi senni bun ma,¹⁰ kono na xi solofera nde findima malabui loxoe ra wo Marigi Alatala xa binye bun ma. Wo naxa wali yo raba na loxoe, wo tan, wo xa die, wo xa konyie, wo xa xurusee, nun wo xa xonee.¹¹ Alatala dunija nun se birin daa xi senni nan bun ma. A to ge na ra a naxa a malabu a xi solofera nde. Na nan a xeexi, Alatala naxa barake sa na malabui loxoe ma, a findi loxoe seniyenxi ra.»

¹² «Wo xa wo baba nun wo nga binya. Na kui wo xa simaya xɔn kuyama ne bɔxi ma, wo Marigi Alatala naxan fima wo ma.»

¹³ «Wo naxa mixi faxa.»

¹⁴ «Wo naxa yene raba.»

¹⁵ «Wo naxa muŋe ti.»

¹⁶ «Wo naxa wo boore tɔŋnegɛ.»

¹⁷ «Wo naxa mila wo boore xa harige ma, alɔ a xa banxi, a xa gine, a xa konyie, a xa ninge, xa na mu a xa sofale.»

¹⁸ Nama to na galanyi, seyamakɔnyi, nun tuuri to geya fari, e fa sara xui mɛ, e naxa sereñ gaaxui ra. E naxa makuya mɛnni ra, ¹⁹ e fa a fala Munsa bɛ, «I tan xa wɔyɛn muxu ra, Alatala xui won faxama ne.» ²⁰ Munsa naxa a fala jnama bɛ, «Hali wo mu gaaxu. Ala na wo matofe, alako wo xa gaaxu a ya ra, wo xa yunubi lu na.» ²¹ Nama naxa lu yire makuye, kɔnɔ Munsa tan naxa siga na nuxui fɔɔrɔxi yire Alatala nu na dɛnnaxe.

²² Alatala naxa a masen Munsa bɛ, «I xa yi masenyi ti Isirayilakae bɛ, ‹Wo bara a to, n bara wɔyɛn wo ra kelife koore ma.» ²³ Wo naxa kuye yo yailan gbeti nun xɛɛma ra naxan luma n sɛeti ma. ²⁴ Wo xa serexebade yailan n bɛ bende ra. Wo xa xurusee ba serexɛ gan daaxi nun xanunteya serexɛ ra. Wo na n xili binya, n barake sama ne wo ma. ²⁵ Xa wo sa serexebade tima n bɛ gemɛ ra, wo naxa a ti gemɛ masolixie ra, barima na a niyama a xa findi se səniyentare ra. ²⁶ Wo naxa n ma serexebade ite, xa na mu a ra serexedubɛ xa donma kuyɛ bunyi mabama ne.» »

21

Konyiya seriye

a nun faxe nun maxɔne jɔxɔe

¹ I xa yi yaamarie masen Isirayilakae bɛ. ² Xa wo konyi sara naxan findi Isirayilaka ra, a xa wali wo bɛ jɛ senni, kɔnɔ a solofera nde wo xa a bɛjin barima a xunsare bara jɔn. ³ Xa a sa li wo nu bara na konyi nun a xa gine sara, wo xa e firin birin bɛjin jɛ solofera nde. ⁴ Xa konyi kanyi nan gine so a xa konyi yi ra, a fa di bari, na gine nun a xa die luma konyi kanyi yi ra. Xɛmɛ gbansan nan bɛpinma. ⁵ Xa na konyi fa a fala, «N marigi, n ma gine, nun n ma die rafan n ma, n mu wama xɔreyafe,» ⁶ a marigi xa a dentegɛ Ala bɛ. Na temui a xa a tuli tunba sɔxɔmɛ ra naadɛ wuri ma. Na nan a masenma na konyi bara lu a marigi xa yaamari bun ma a xa dunijɛigiri birin kui.

⁷ Xemē na a xa di gine mati konyi ra, gine xoreya ki mu luma alō xemē xoreya ki.⁸ Xa na gine mu rafan a marigi ma, naxan nu wama a findife a xa gine ra, a lanma a xa lu a xun xa sara. A mu daxa a xa a mati mixi gbete ma, barima a bara mee a ra.⁹ Xa a wama a fife a xa di ma gine ra, a lanma a xa a suxu alō a xa di gine yati.¹⁰ Xa a sa gine gbete tongo, a naxa sese ba a xa gine singe xa donse, a xa sosee, nun a xa sole ra.¹¹ Xa a mu na fe saxanyie rakamali a be, gine nomā kelide a xon ma, a mu sese fi.

¹² Naxan na mixi bōnbō han a naxa faxa, na kanyi lan a fan xa faxa.¹³ Kōnō xa a mu a faxafe janigexi, Ala nan tun a ragirixi, a xa a xun taxu yire nde n dennaxe masenma wo be.¹⁴ Kōnō xa a nu a faxafe janigexi ne kōcta nde ra, na kanyi mu nomā a xun taxude n ma serexebade ra. Wo xa a faxa.

¹⁵ Naxan na a nga, xa na mu a baba bōnbō, na lan ne a xa faxa.

¹⁶ Naxan na adamadi suxu, a xa a mati, na kanyi xa faxa hali a mu gexi na adamadi matide.

¹⁷ Naxan na a nga, xa na mu a baba danka, na kanyi lan ne a xa faxa.

¹⁸ Naxan na mixi maxōnō gere kui, na kanyi mu suxuma xa mixi maxōnōxi mu faxaxi,¹⁹ xa a nomā kelide a xa sade ma, a jere a xa yisuxuwuri ra. Kōnō maxōne ti tan lanma a xa kōbiri ba na mixi maxōnōxi be han a gema yalande temui naxē.

²⁰ Naxan na a xa konyi faxa bōnbō wuri ra, a lanma ne na kanyi xa paxankata.²¹ Kōnō xa na konyi sa yalan beenu xi firin, a mu lanma konyi kanyi xa paxankata, barima na konyi findixi a gbe nan na.

²² Mixi naxee bōnbōma furi gine nde ra, e xa gere kui, na fa a niya gine xa di bari a waxati mu a lixi, kōnō a mu fe kana a ma, na geresoee xa kōbiri nde ba gine be. Gine xa mori nun kiitisa xa natē tongo kōbiri xasabi naxan bama.²³ Kōnō xa a sa findi gbaloe ra, nii jōxōe na nii nan na,²⁴ ya jōxōe na ya nan na, jinyi jōxōe na jinyi nan na, bēlexē jōxōe na bēlexē nan na, sanyi jōxōe na sanyi nan na,²⁵ ganyi jōxōe na ganyi nan na, xabē jōxōe na xabē nan na, maxōne jōxōe na maxōne nan na.

²⁶ Naxan na a xa konyi bōnbō han a ya naxa kana, a lanma a xa a xa konyi xoreya a xa ya kanē jōxōe ra.²⁷ Naxan na a xa konyi jinyi gira, na kanyi lanma a xa a xa konyi xoreya a xa jinyi gire jōxōe ra.

²⁸ Tuura naxan na mixi faxa, a lanma na tuura xa magōnō han a faxa. A sube naxa don. Tuura kanyi mu paxankate yo sōtōma na kui.²⁹ Kōnō xa na tuura darixi na mōoli raba ra, a kanyi a kolon kōnō a mu a xirima a fanyi ra, na kanyi yo, a xa tuura yo, e birin

xa magɔnɔ han e xa faxa.³⁰ Kiitisa nɔma nate tongode na tuura kanyi xun sarama naxan na.³¹ Na səriyε kerɛn nan nawalima hali tuura sa dimedi nan faxa.³² Xa a sa li tuura fa mixi gbɛtε xa konyi nde faxa, gbeti kole tongo saxan nan fima na konyi marigi ma. Na tuura xa magɔnɔ han a faxa.

³³ Naxan na yili ge, xa na mu a rabi, a mu a dε rakotoma, xa a sa li ninge xa na mu a ra sofale nde sa sin na yili kui,³⁴ a lanma na kanyi xa na xuruse sare fi, xuruse faxaxi xa lu a bε.

³⁵ Naxan ma tuura na sa a boore gbe faxa, na tuura baloxi xa mati, na sare nun na tuura faxaxi xa itaxun e boore tagi.³⁶ Kɔnɔ xa a sa a li, na tuura darixi na mɔɔli raba ra, a kanyi a kolon kɔnɔ a mu a xirima a fanyi ra, a lanma tuura baloxi kanyi xa a gbe fi tuura faxaxi kanyi ma, tuura faxaxi xa lu a tan bε.

³⁷ Naxan na tuura xa na mu a ra yεxεε mupna, a sa a mati, xa na mu a ra, a faxa, a lanma na kanyi xa tuura suuli ragbilen na tuura kerɛn jɔxɔε ra, xa na mu, yεxεε naani na yεxεε kerɛn jɔxɔε ra.

22

Mupna se jɔxɔε

nun yaamari gbɛtεe

¹ Xa wo mixi suxu a mupnε tife kɔε ra, a fa faxa wo yi bɔnbɔε ra, faxε kote mu dɔxɔma wo xun ma.² Kɔnɔ xa wo na mɔɔli raba yanyi ra, faxε kote dɔxɔma ne wo xun ma. Mupnɛti lanma a xa se mupnaxie sare ragbilen, kɔnɔ xa a mu nɔma na ra, a gundi xa mati konyi ra alako mupnε se sare xa fi.³ Xa a sa li, na se mupnaxi na a yi alɔ ninge, sofale, yεxεε, xa na mu a ra, a pɔrε ra, a e jɔndɔn firin nan fima a jɔxɔε ra.

⁴ Naxan na a xa xurusee bεpin, a sa a boore xa xε kana, na kanyi lanma a xa a sare fi a xa xε bogi fanyi nan na.

⁵ Naxan na te sa jooge ganfe ra, kɔnɔ te fa mixi nde xa sansi malanxi gan, xa na mu a xa xε, na kanyi lanma a xa na se birin sare fi.

⁶ Xa mixi harige nde taxu a dɔxɔboore ra, kɔnɔ mixi fa na mupna, na mupnɛti xa na se sare firin nagbilen a jɔxɔε ra.⁷ Kɔnɔ xa na mupnɛti mu to, se taxuxi naxan na, na xa a kali Ala xili ra kiitisamae yire, alako e xa a kolon a tan xa mu na harige tongoxi.⁸ Xa se nde sa lu mixi yi ra alɔ ninge, sofale, yεxεε, dugi, xa na mu a ra se gbɛtε, kɔnɔ mixi gbɛtε fa a fala a tan nan gbe na a ra, e lanma e xa siga kiitisae yire. Kiiti kanama naxan

na, a xa na se sare dɔxɔ firin nagbilen a boore ma.

⁹ Xa mixi nde xuruse taxu a boore ra, alɔ sofale, ninge, xa na mu yexεε, na xuruse fa faxa, xa na mu a salonse nde fa gira, xa na mu mixi fa a munja, ¹⁰ a boore xa a kali Ala ra a mu a yi. Se kanyi xa la na ra, a xa dijε na se lɔexi ma. ¹¹ Kɔnɔ xa na xuruse munaxi na a xɔnyi nε, a jɔxɔε fima nε. ¹² Xa wulai sube nde nan fa a faxa, a taxu naxan na, na xa a binbinyi masen xuruse kanyi bε seedejɔxɔya ra. Na temui, a mu na jɔcxɔε fima.

¹³ Xa mixi xuruse yofu a boore ma, xuruse fa a yetε maxɔnɔ, xa na mu a ra a faxa xuruse kanyi xanbi, a yofuma xa a jɔxɔε fi. ¹⁴ Kɔnɔ xa fe nde na xuruse sɔtɔ a kanyi ya xɔri, a yofuma mu a jɔxɔε fima. Xa a sa li, a herixi nan a ra, heri masundi nan findima a jɔxɔε ra.

¹⁵ Naxan na gine dimedi futi kana naxan xa kote mu dɔxɔxi sinden, a lanma a xa a xa kote dɔxɔ alako a xa findi a xa gine ra. ¹⁶ Xa na gine baba mu tin a fide a ma, na futikane kɔbiri nan fima naxan lanma gine dimedi xa kote ma.

¹⁷ Mandurula gine lanma nε a xa faxa.

¹⁸ Naxan yo yεnε raba xuruse ra, a lanma a xa faxa.

¹⁹ Naxan yo na serexε ba ala gbεtε bε, bafe Alatala ra, na kanyi lan nε a xa faxa.

²⁰ Wo naxa xɔnε tɔɔrɔ naxan fatan si gbεtε ra a sabati wo xɔnyi, barima wo fan nu na xɔnεya nε Misira bɔxi ma. ²¹ Wo naxa fu kaajε gine nun kiridi ma. ²² Wo na fu nee ma, n e wa xui mεma nε. ²³ N ma xɔnε tema nε wo xili ma, n wo faxa santidegema ra. Wo xa ginee findima nε kaajε ginee ra, wo xa die fan findima nε kiridie ra.

²⁴ Xa wo sa kɔbiri doni tɔɔrɔmixi nde bε n ma jama ya ma, wo naxa geeni yo fen a xun na alɔ doniti jaaxi ndee.

²⁵ Wo na wo boore xa dugi dɔxɔ sεeke ra, wo xa a ragbilen a ma beenun soge xa dula, ²⁶ barima na kerɛn peti nan a yi ra, a na nan felenma a ma. A na n xili, n a xui suxuma nε, barima kinikininte nan n na.

²⁷ Wo naxa n tan Ala bεxu. Wo naxa wo xa jama mange danka.

²⁸ Wo naxa dugundi n kide wo xa xε bogie ra. Wo xa wo xa di singe birin fi n ma.

²⁹ Wo xa wo xa xurusee xa di singee fi n ma. Wo xa e lu e nga fɔxɔ ra xi solofer. A xi solomasaxan nde, wo fa e fi n ma.

³⁰ Wo xa findi n ma jama seniyεnxi ra. Wo naxa wulai sube don, sube gbεtε naxan faxaxi. Wo xa na mɔɔli fi baree ma.

Tinxinyi seriye

nun Isirayila xa salie

¹ Wo naxa mixi tɔɔŋege, wo naxa wule seede ba mixi jaaxi bɛ. ² Wo naxa bira jama waxɔnfe jaaxi fɔxɔ ra, wo naxa wule seede ba jama xa fe ra. Na mɔɔli tinxinyi kanama ne. ³ Wo naxa mixi rafisa a boore bɛ kiiti kui, hali a findi misikiine ra.

⁴ Wo na wo yaxui xa ninge lɔexi to, xa na mu a xa sofale, wo xa a xanin a xɔn ma.

⁵ Wo na wo yaxui xa sofale to, a biraxi kote xungbe bun ma, wo naxa a lu naa. Wo xa a mali.

⁶ Wo naxa seriye matandi tɔɔrɔmixi makiitima temui naxɛ. ⁷ Wo naxa mixi tɔɔŋege. Wo naxa a niya mixi tɔɔŋegexi xa faxa, barima n mu dijɛma na mixi mɔɔli ma.

⁸ Wo naxa tinxinyi kana kɔbiri ra, barima na a niyama ne seede xa dundu, tinxintɔe xa wɔyenyi xa mafindi.

⁹ Wo naxa xɔŋe tɔɔrɔ naxan fatan si gbete ra. Wo tan yati bara na tɔɔrɛ mɔɔli kolon wo nu na Misira bɔxi ma temui naxɛ.

¹⁰ Wo xa sansi si, wo xa a xaba ne senni bun ma, ¹¹ kɔnɔ a ne soloferne nde, wo xa bɔxi lu na, a xa a malabu. Na temui sansi naxan fama bulade a yete ma, na nɔma findide Isirayila tɔɔrɔmixie xa baloe ra. Burunyi subee fan xa balo na dɔnxɔe ra. Wo xa na raba wo xa weni nun wo xa oliwi bilie fan na.

¹² Wo xa wali birin naba xi senni bun ma, kɔnɔ a xi soloferne nde wo naxa wali yo raba alako wo xa ninge, wo xa sofale, wo xa konyi, nun si gbete mixi naxee na wo xɔnyi, e birin xa e malabu.

¹³ Wo xa wo jɔxɔ sa n ma yaamari birin xɔn ma. Wo naxa ala gbete batu, e xili jan naxa mini wo de i.

¹⁴ Ne yo ne wo xa sali saxan naba n ma binye bun ma. ¹⁵ Wo xa Taami Lebinitare Sali raba yi ki ne. Xi soloferne naxee sugandixi Abibi kike kui, wo xa taami lebinitare gbansan don, alɔ n wo yamarixi ki naxɛ. Wo xa a raba na temui ne barima wo mini Misira bɔxi kui na kike nan na. Wo naxa n kuma na salie kui.

¹⁶ Wo xa Xε Xabε Sali naxan man xili Lɔxunyi Sali raba wo xa sansi bogi singee ra. Wo xa Bogi Ba Sali naxan man xili Bage Ti Sali raba ne rajɔnyi, wo na sansi bogi se raso temui naxɛ. ¹⁷ Xemε birin xa na sali saxan naba e Marigi Alatala xa binye bun ma

ne birin kui.

¹⁸ Wo na xuruse ba serexe ra n be temui naxe, wo naxa taami lebini daaxi ba serexe ra a seeti ma de. Wo naxa n ma sali serexe sube ture ragata han geesegé. ¹⁹ Wo xa sansi bogi fisamante ba wo xa sansi bogi singee ya ma n tan wo Marigi Alatala be, wo e xanin n ma horomolingira kui. Wo naxa si jin a nga xijé ye ra.

²⁰ N maleke tima ne wo ya ra, naxan wo makantama kira ra sigafe ra bixi ma n dennaxe yailanxi wo be. ²¹ Wo xa wo tuli mati a ra, wo xa a xui suxu. Wo naxa a matandi. A mu dijema wo xa matandi ma, barima n xili na a xun ma. ²² Kono xa wo wo tuli mati a ra, xa wo a xui birin suxu, n findima ne wo yaxuie yaxui ra, wo gerefæ gerema ra.

²³ N ma maleke wo matima Amorikae, Xitikae, Perisikae, Kanaankae, Hiwikae, nun Yebusukae xonyi. N fama ne e birin sontode. ²⁴ Wo naxa suyidi e xa alae be, wo naxa e batu, wo naxa bira e foxo ra. Wo xa e xa kuyee kana, wo xa e xa gëme masolixie magira. ²⁵ Wo xa wo Marigi Alatala batu. A barake sama ne wo xa taami nun wo xa ye ma. A wo xa fure yalanma. ²⁶ Gine furi mu kanama wo xa bixi ma, gine di baritare fan mu toma wo ya ma. N simaya kamalixi firma ne wo ma.

²⁷ N sie ragaaxuma ne wo ya ra n senbe ra. N e ifuma ne alako e xa e gi wo ya ra.

²⁸ N jurie rasambama ne wo ya ra naxan Hiwikae, Kanaankae, nun Xitikae kerima. ²⁹ Kono n mu na rabama ne kerem kui, alako bixi naxa fa kana, wulai subee naxa fa wuya wo xili ma. ³⁰ N nee kerima a xuri xuri nan na wo ya ra, han wo wuya, wo fa noe soto bixi birin ma. ³¹ N wo xa naaninyi igboma ne keli Xulunyumi Baa ma han Baa Xungbe, kelife Turusinina gbengberenyi ma han a sa doko Efirati xure xungbe ra. N mennikae sama ne wo sago, alako wo xa e keri. ³² Wo naxa saate yo tongo mennikae nun e xa alae be. ³³ Wo naxa lu e xa sabati wo xa bixi ma, xa na mu a ra e a niyama ne wo xa gbilen n foxo ra. E xa alae findima gantanyi nan na wo be.

24

Ala nun Isirayilakae xa saate

¹ Ala naxa a masen Munsa be, «Te n yire be geya fari, i tan, Haruna, Nadabo, Abihu, nun Isirayila forie mixi tongo solofer. Wo xa suyidi yire naxan makuya n na. ² Munsa, i gbansan xa makore n na, booree xa lu yire makuye. Nama fan naxa te i tan Munsa foxo ra.»

³ Munsa naxa Alatala xa masenyi nun a xa yaamari birin nadangi jama ma. Nama birin naxa a yaabi xui keran na, «Muxu Alatala xui birin suxuma ne.»

⁴ Munsa naxa Alatala xa masenyi birin sebe. Na kuye iba, Munsa naxa serexebade ti geya bunyi, a naxa geme tundenyi fu nun firin ti menni, naxee Isirayila bonsoe fu nun firinyi misaalixi. ⁵ A naxa Isirayila fonike ndee xee e xa serexe gan daaxie ba. E man xa tuurae ba Ala be xanunteya serexe ra. ⁶ Munsa naxa na wuli tagi sa feje die kui, a naxa na donxoe kasan serexebade ma. ⁷ A naxa saate kitaabui tongo, a a xaran jama birin be. E naxa a yaabi, «Muxu Alatala xui birin suxuma ne. Muxu a ratinmema ne.» ⁸ Munsa naxa na wuli tongo, a a kasan jama ma. A naxa a masen, «Saate wuli nan ya. Alatala yi saate nan tongoxi wo be a xa masenyi fari.»

⁹ Munsa naxa te, a tan nun Haruna, Nadabo, Abihu, nun Isirayila forie, mixi tongo solofera. ¹⁰ E naxa Isirayila Marigi Ala to. A nu tixi geme noroxi fari. ¹¹ Na Isirayila kuntigie naxa Ala to, konc a mu e naxankata na ma. E birin naxa e dege, e naxa e min.

¹² Alatala naxa a masen Munsa be, «Te geya fari n yire, i xa fa lu be sinden. N xa geme walaxee so i yi ra, n nan n ma seriye nun n ma yaamarie sebexi naxee ma. I xa Isirayilakae xaran nee ra.» ¹³ Munsa nun a malima Yosuwe naxa te Ala xa geya ma. ¹⁴ Munsa naxa a fala forie be, «Wo xa muxu meme be. Muxu fafe. Haruna nun Xuru xa lu wo fe ma be. Xa fe nde bira a i wo tagi, wo xa a masen e be.» ¹⁵ Munsa to te geya fari, nuxui naxa dusu a xun na. ¹⁶ Alatala xa nore naxa lu Turusinina geya xun na. Nuxui naxa geya makoto xi senni. A xi solofera nde, Alatala naxa Munsa xili na nuxui kui. ¹⁷ Alatala xa nore nu luxi ne Isirayilakae be, alo te xungbe geya fari. ¹⁸ Munsa to nu tema, a naxa so na nuxui kui, a naxa lu geya fari xi tongo naani koen nun yanyi.

25

Hörömlingira serexebade,

a teebili, nun a lanpui

¹ Alatala naxa a masen Munsa be, ² «A fala Isirayilakae be, foniserelae xa yi see moeli ba hadiya ra: ³ xeema, gbeti, wure gbeeli, ⁴ gesse gere daaxi, gesse bulu daaxi, gesse gbeeli, suwa dugi, dugi naxan soxoxi si xabe ra, ⁵ yexee kontonyi kiri naxee soxi a gbeeli ra, pirimui kirie, kasiya wuri, ⁶ ture naxan sama lanpui kui, labunde naxan sama ture seniyenxi nun surayi xun ma, ⁷ a nun geme tofanyi naxee findi serexedubet xa donma kuyet nun donma kanke raxunma se ra. ⁸ Isirayilakae xa hörömlingira ti n be, alako n xa

sabati e ya ma.⁹ Wo xa na lingira nun a xa yirabase birin yailan alɔ n na masenma i be ki naxε.»

¹⁰ «E xa saate kankira yailan kasiya wuri ra. Na kankira xa kuya nɔngɔn firin nun a tagi, a xa igbo nɔngɔn keren nun a tagi, a xa ite nɔngɔn keren nun a tagi.¹¹ I xa a kui nun a fari maso xεema ra. A dε kiri fan xa yailan xεema ra.¹² I xa a suxude digilinx naani rafala xεema ra a tunxun naanie ma, firin na seeti, firin na boore seeti ma.»

¹³ «I xa kasiya wuri kuye firin masoli, e maso xεema ra.¹⁴ I xa e raso kankira suxude digilinxie kui, na kankira xaninma e tan nan ma.¹⁵ E na raso naa, e naxa ba abadan.»

¹⁶ «N na saate tɔnxuma so i yi ra, i xa a sa na kankira kui.¹⁷ I xa a dεrakote yailan xεema fanyi ra, naxan findima xunsare yire ra. A xa kuya nɔngɔn firin nun a tagi, a xa igbo nɔngɔn keren nun a tagi.¹⁸ Malekε sawure firin xa yailan xεema xabuxi ra kankira dεrakote fari.¹⁹ Malekε sawure nun kankira dεrakote xa findi keren na.²⁰ Na malekε sawure firinyie xa ti e boore ya i, e gabutenyie italaxi, e xun sinxi xunsare yire.»

²¹ «I xa na kankira dεrakote sa a ma, naxan findixi xunsare yire ra. N na saate tɔnxuma so i yi ra, i xa a sa na kankira kui.²² N nan n yεtε masenma i be menni ne, na saate kankira dεrakote fari, malekε sawure firinyie tagi. N yaamari birin soma i yi ra menni ne katarabi Isirayilakae ma.»

²³ «I xa teebili nde yailan kasiya wuri ra, naxan kuya nɔngɔn firin, a igbo nɔngɔn keren, a ite nɔngɔn keren nun a tagi.²⁴ I xa xεema fanyi maso a ma, a nun a dε kiri ma.²⁵ Xebenyi nde xa sa na dε kiri bun ma naxan igbo suxui keren a nun a tagi. Xεema xa sa na fan dε kiri ma.²⁶ I xa a suxude digilinx naani rafala xεema ra a tunxun naanie ma, naxee ilanma a sanyie ra²⁷ na xebenyi bun ma. Wuri kuyεe xa so nee kui teebili xanifera.²⁸ Na wuri kuyεe xa masoli kasiya wuri ra, xεema xa maso e ma. Nee nan findima teebili tongose ra.²⁹ Piletie, tɔnbilie, pootie, nun paani naxee sama na teebili ma, naxee rawalima sereχε yeerama daaxi xa fe ra, nee birin xa yailan xεema fanyi nan na.³⁰ Taami fan xa sa na teebili ma temui birin, naxan findixi sereχε ra n be.»

³¹ «I xa lanpui dɔxɔse nde yailan xεema fanyi xabuxi ra. A sanyi, a bili, a salonyie, nun lanpui dɔxɔde naxee maniya sansi fugee ra, na birin xa findi keren na.³² Salon senni xa mini lanpui dɔxɔse bili ma, saxan seeti keren, saxan boore seeti.³³ Tɔnbili saxan xa lu na salon senni birin xun ma. E xa maniya sansi bogi ra naxan dɔxɔxi a bureχee nun a fugee tagi.³⁴ Tɔnbili naani gbεtε xa lu lanpui bili ma. E fan xa maniya sansi bogi ra

naxan dɔxɔxi a burexee nun a fugee tagi.³⁵ Na salon firin firin dɔxɔ saxanyie bun ma naxee kelixi a bili ma, a sama ne mennie fan ma.³⁶ Na tɔnbilie nun lanpui salonyie xa findi keren na, e xa yailan xεεma fanyi xabuxi ra.»

³⁷ «I xa lanpui solofera yailan, i xa e dɔxɔ e dɔxɔdee ma alako e dexε xa yare iyalan.³⁸ I xa wuki xabase nun xube sase yailan xεεma fanyi ra.³⁹ Xεεma naxan nawalima lanpui dɔxɔse nun lanpui yirabase yailanfe ra, na xa findi xεεma kilo tongo saxan nun naani nan na.⁴⁰ I xa na birin naba alɔ n a masenxi i be ki naxε geya fari.»

26

Hɔrɔmɔlingira tife

¹ «I xa Ala xa hɔrɔmɔlingira yailan suwa dugi fu ra, naxee raxunmaxi gese mɔcli saxan na, gese gεε daaxi, gese bulu daaxi, nun gese gbeeli. Na gese xa malekεe sawure ramini dugie ma. A xa tofan ki fanyi.² Dugi birin xa kuya nɔngɔn mɔxɔjɛn nun solomasaxan, a xa igbo nɔngɔn naani. E kuye nun e igboya xa lan.³ Dugi suuli xa dege e boore ra, dugi suuli gbεtε fan xa dege e boore ra. Na kui na dugi fu bara findi dugi firin na.⁴ I xa gese gεε daaxi dege na dugi singe de kiri ma, a nun na dugi firin nde de kiri ma.⁵ I xa gese tongo suuli dege na firinyi de kiri ma alako e birin xa lan e boore ma.⁶ Na dangi xanbi i xa sxuse tongo suuli yailan xεεma ra, i fa na dugi firinyie ralan e boore ra na sxusee ra. Na nan a niyama hɔrɔmɔlingira xa findi dugi keren na.»

⁷ «I xa dugi fu nun keren sɔxɔ si xabe ra, naxee Ala xa hɔrɔmɔlingira makotoma.⁸ Dugi keren xa kuya nɔngɔn tongo saxan, a xa igbo nɔngɔn naani. Na dugi fu nun kerenyi birin xa lan.⁹ I xa dugi suuli dege e boore ra, e xa findi dugi keren na. Na dugi senni naxee luxi, i xa e fan dege e boore ra. Na dugi senni nde singanma banxi yatagi nan xun ma.¹⁰ I xa gese tongo suuli dege na dugi singe ra, a nun na dugi firin nde ra.¹¹ Na dangi xanbi i xa sxuse tongo suuli yailan wure gbeeli ra, i fa na dugi firinyie ralan e boore ra na sxusee ra. Na nan a niyama na birin xa findi dugi keren na naxan Ala xa hɔrɔmɔlingira makotoma.¹² Na dugi xa mayigboe keja ma dɔnxɔe tagi singanma banxi nan xanbi ra.¹³ Na dugi xa kuye keja ma ki naxε, nɔngɔn keren nan luma na seeti firinyie ma, alako hɔrɔmɔlingira xa makoto.»

¹⁴ «Na dangi xanbi i xa makotose gbεtε yailan yεxε kontonyi kiri ra, naxan soxi a gbeeli ra. I man xa makotose gbεtε yailan pirimui kiri ra.»

¹⁵ «I xa kasiya wuri xaba xebenyie ra hɔrɔmɔlingira tima naxee ma.¹⁶ Kankan xa

kuya nɔngɔn fu, a xa igbo nɔngɔn keren nun a tagi.¹⁷ Suxuse firin xa lu hɔrɔmɔlingira xebenyi birin ma e kafuma e boore ma naxee ra.¹⁸ Xebenyi mɔxɔjɛn nan tima hɔrɔmɔlingira yirefanyi ma.¹⁹ Sanbunyi gbeti daaxi tongo naani nan sama na xebenyi mɔxɔjɛn bun ma, xebenyi keren, sanbunyi firin. E xa lu xebenyi suxusee fɛ ma.²⁰ Xebenyi mɔxɔjɛn nan tima hɔrɔmɔlingira kɔɔla fan ma,²¹ a nun e sanbunyi gbeti daaxi tongo naani, xebenyi keren, sanbunyi firin.²² Xebenyi senni nan tima hɔrɔmɔlingira xanbi ra sogegorode mabiri.²³ I xa xebenyi firin yailan tuxuie bɛ hɔrɔmɔlingira xanbi ra,²⁴ naxee fuge nun lanbanyi lanma e boore ma, e xiri fuge ra se digilinx ra. Na tuxui firinyi xa yailan na ki ne.²⁵ Na birin lanma xebenyi solomasaxan nan ma, a nun e sanbunyi gbeti daaxi fu nun senni, xebenyi keren, sanbunyi firin.»

²⁶ «I xa wuri suuli yailan kasiya wuri ra, hɔrɔmɔlingira xebenyie tima naxee ma. Suuli rawalima sɛeti ma,²⁷ suuli rawalima boore sɛeti ma, suuli rawalima hɔrɔmɔlingira xanbi ra sogegorode mabiri.²⁸ Wuri naxan luma a tagi, na dangima xebenyie nan xun ma, a keli sɛeti singe a sa dɔxɔ boore ra.²⁹ Na xebenyie, nun na wurie, nun se digilinxie wuri soma naxee kui, i xa na birin maso xɛɛma ma.³⁰ I xa na hɔrɔmɔlingira ti alɔ n i yamarixi ki naxe ge ya fari.»

³¹ «I xa suwa dugi yailan gesɛ gbeeli nun gesɛ bulu daaxi ra. Malekɛ sawuree xa dege na ma, a xa tofan ki fanyi.³² I xa a gbaku kasiya wuri naani ma naxee masoxi xɛɛma ra, e tixi gbeti sanbunyie ma. Suxuse naxee dugi xirima wurie ma, nee fan xa maso xɛɛma ra.³³ I na ge dugi gbakude na suxusee ra, i xa saate kankira dɔxɔ a xanbi ra. Na ki, na dugi luma na yire firin tagi ra, naxan xili yire səniyenxi a nun naxan xili yire səniyenxi fisamante.³⁴ I xa saate kankira rakoto a dərakote ra yire səniyenxi fisamante kui. Na dərakote se findixi xunsare yire nan na.³⁵ I xa teebili tan dɔxɔ yire gbete kui, naxan xili yire səniyenxi, a lu kɔɔla mabiri. Teebili xa dɔxɔ kɔɔla ma, lanpui dɔxɔse xa lu a ya ra yirefanyi ma.»

³⁶ «I xa suwa dugi gbete yailan gesɛ gere daaxi, gesɛ bulu daaxi, nun gesɛ gbeeli ra hɔrɔmɔlingira sode. I xa a masɔxɔ a fanyi ra, a xa tofan.³⁷ I xa a gbaku wuri suuli ma naxee yailanxi kasiya wuri ra, e masoxi xɛɛma ra, e tixi gbeti sanbunyie ma. Suxuse naxee dugi xirima wurie ma, nee yailanxi wure gbeeli ra.»

nun hɔrɔmɔlingira lanpui ture

¹ «I xa serexebade yailan kasiya wuri ra, naxan kuya nɔngɔn suuli, a igbo nɔngɔn suuli, a ite nɔngɔn saxan. ² I xa feri naani yailan a tuxui birin ma, naxee findixi se kerɛn na serexebade ra. I xa wure gbeeli maso na birin ma. ³ I xa a yirabase birin yailan wure gbeeli ra, alɔ xube sasee, pelie, pootie, sube sɔxɔsee, nun tundee te sama naxee kui. ⁴ I xa se nde yailan wure gbeeli ra naxan sama te xun ma, sube sama naxan fari. I xa suxuse digilinxie wure gbeeli daaxi sa a tuxui ma, ⁵ alako a xa gbaku serexebade kui a tagi. ⁶ I xa wuri kuyee yailan kasiya wuri ra wure gbeeli masoxi e ma. ⁷ E rasoma suxuse digilinx naanie nan kui serexebade seti firinyie ma a xaninfe ra. ⁸ I xa na serexebade yailan xebenyie nan na. Sese naxa lu a kui. I xa a yailan alɔ n i yamarixi ki naxe ge ya fari.»

⁹ «I xa hɔrɔmɔlingira tete yailan yi ki ne: Tete xa kuya nɔngɔn kemè yirefanyi mabiri ra. I xa gerè suwa dugi gbaku na ¹⁰ wuri mɔxɔŋen ma, naxee tixi sanbunyi wure gbeeli daaxie ma. Na dugi suxusee xa yailan gbeti ra. ¹¹ Tete xa kuya nɔngɔn kemè koo la fan mabiri ra. I xa gerè dugi gbaku na wuri mɔxɔŋen ma, naxee tixi sanbunyi wure gbeeli daaxie ma. Na dugi suxusee xa yailan gbeti ra. ¹² Tete xa igbo nɔngɔn tongo suuli sogegorode mabiri ra. I xa gerè dugi gbaku na wuri fu ma, naxee tixi sanbunyi wure gbeeli daaxie ma. ¹³ Tete xa igbo nɔngɔn tongo suuli sogetede fan mabiri ra. ¹⁴ Gerè dugi xa gbaku seti ma wuri saxan ma, naxee tixi sanbunyi ma. Na xa kuya nɔngɔn fu nun suuli. ¹⁵ Gerè dugi gbete xa gbaku boore seti ma wuri saxan ma, naxee tixi sanbunyi ma. Na fan xa kuya nɔngɔn fu nun suuli. ¹⁶ Tete sode de xa yailan suwa dugi ra naxan masɔxɔxi gesè gerè daaxi nun gesè bulu daaxi nun gesè gbeeli ra. Na dugi xa nɔngɔn xa mɔxɔŋen sɔtɔ. Na xa gbaku wuri naani ma, naxee tixi sanbunyi ma. ¹⁷ Wuri naxee tixi tete ma, e tixi e sanbunyi wure gbeeli daaxie ma. Dugi suxusee fan na e ma naxee yailanxi gbeti ra. ¹⁸ Na hɔrɔmɔlingira tete kuyεya lanma nɔngɔn kemè nan ma, a igboya nɔngɔn tongo suuli. Suwa dugi naxee gbakuxi na, e ite nɔngɔn suuli. Tete wuri sanbunyie, ¹⁹ hɔrɔmɔlingira yirabase birin, nun tete luuti xirima se naxee ma, na birin yailanma wure gbeeli nan na.»

²⁰ «I xa Isirayilakae yaamari, e xa fa oliwi ture fanyi ra i xɔn ma, alako hɔrɔmɔlingira lanpuie xa dexe temui birin. ²¹ Haruna nun a xa die xa na lanpuie radexε, naxee na hɔrɔmɔlingira kui, n i lima dennaxε, yire seniyenxi fisamante ya ra, dugi

gbakuxi dənnaxə saate kankira ya ra. Na lanpuie xa yanba Alatala ya xɔri kelife kœ han gëesëge. Seriye nan na ki Isirayila bɔnsœ birin bë naxan mu kanama abadan.»

28

Serexedubee sosee

¹ «I xa i taara Haruna tongo Isirayilakae ya ma, a nun a xa die Nadabo, Abihu, Eleyasari, nun Itamari, e xa serexedubé wali raba n bë. ² I xa sose səniyənxie dege i taara Haruna bë, naxee a xa kuntigiya nun a binye masenma. ³ I xa na wali so mixie yi ra n naxee kixi xaxili fanyi ra, naxan a niyama e xa fata. E xa Haruna xa serexedubé sosee dege, alako a xa ti n ma serexedubé wali ra. ⁴ Sosee nan yi ki e naxee degema: donma kanke raxunmase, donma kuyé, tunki raxunmase, donma kuyé bun magoroe masɔxɔxi, dugi naxan mafilinma e xunyi ma, nun beleti. E xa na sose səniyənxie yailan i taara Haruna nun a xa die bë, alako e xa serexedubé wali raba n bë.»

⁵ «Donma degemae xa gesé géré daaxi, gesé bulu daaxi, gesé gbeeli, gesé xéema daaxi, nun suwa dugi malan. ⁶ E xa donma kuyé dege gesé géré daaxi, gesé bulu daaxi, gesé gbeeli, gesé xéema daaxi, nun suwa dugi ra. A xa findi wali tofanyi ra. ⁷ E xa tunki raxunmase firin yailan, e xa e dege donma kuyé ma. ⁸ Beleti fan xa yailan gesé géré daaxi, gesé bulu daaxi, gesé gbeeli, gesé xéema daaxi, nun suwa dugi ra aló donma kuyé. ⁹ I xa onixi gémé firin tongo, i fa Yaxuba xa die xilie masoli e ma ¹⁰ e bari ki ma. Xili senni masoli gémé kerén ma, xili senni masoli gémé boore fan ma. ¹¹ Na gémé masolixi firinyie findima wali tofanyi ra, aló sèbeli masolima xurundé ma ki naxé. I xa xéema sa e rabilinyi ma, ¹² i fa nee dëge tunki raxunmasee ma, e xa findi jɔxɔ rasiga see ra Isirayila die xa fe ma. Na ki Haruna fama e xilie ra n ya i, a xa findi dube ra. ¹³ I na xéema sa e rabilinyi ma, ¹⁴ i xa luuti die yailan xéema ra naxee gbakuma e rabilinyi ma.»

¹⁵ «I xa serexedubé donma kanke raxunmase yailan a tofanyi ki ma. A findima kiiti se nan na. I xa a yailan gesé géré daaxi, gesé bulu daaxi, gesé gbeeli, nun suwa dugi ra aló donma kuyé yailanxi ki naxé. ¹⁶ A xa kuyé nun a xa igboya xa findi suxui kerén na. A xa findi dugi firin na, alako a xa findi yuba ra. ¹⁷ A xa raxunma gémé tofanyie safé naani ra. Safé singe findima gemée nan na, naxee xili sariduwani, topasi, nun emerode. ¹⁸ Safé firin nde, esikaribukulu, safiri, nun diyaman. ¹⁹ Safé saxan nde, opale, agati, nun ametisite. ²⁰ Safé naani nde, kiroslite, onixi, nun yasipe. I xa xéema sa nee birin rabilinyi ma. ²¹ Isirayila xa die xilie xa masoli na gémé fu nun firin ma, aló sèbeli

masolima xurundε ma ki naxε. Kankan xili xa masoli gεmε nde ma. E findima Isirayila bɔnsɔε fu nun firinyi matɔnxuma se nan na.²² I xa luuti die dεgε na donma kanke raxunmase ma, naxee yailanxi xεεma ra.²³ I xa xurundε firin yailan xεεma ra, i xa e dεgε donma kanke raxunmase ma a dε kiri firinyie ma a fuge ra.²⁴ Na luuti xεεma daaxie xa xiri na xurundε firinyie ma, naxee dεgexi donma kanke raxunmase dε kiri ma.²⁵ I man xa na luuti firinyie xiri donma kuyε tunki raxunmasee ma.»

²⁶ «I xa xurundε firin gbεtε yailan xεεma ra, i naxee dεgεma donma kanke raxunmase de kirie ma a laabe ra. I xa nee dεgε donma kuyε seeti ma.²⁷ I xa xurundε firin gbεtε yailan xεεma ra, i naxee dεgεma tunki raxunmasee lanbanyi ma, dεnnaxε ilanma beleti ra.²⁸ Donma kanke raxunmase xa xiri donma kuyε ma luuti gεrε daaxi ra naxan nasoma xurundε kui naxee dεgexi donma kanke raxunmase nun donma kuyε ma.»

²⁹ «Haruna na so hɔrɔmɔlingira kui, Isirayila bɔnsɔε xili birin sεbεxi a xa donma kanke raxunmase ma, naxan saxi a kanke fari sondonyi yailanyi, a findima dubε ra Alatala bε Isirayila xa fe ra tεmui birin.³⁰ I xa gεmε firin sa na donma kanke raxunmasee kui, naxan saxi Haruna kanke fari sondonyi mabiri. Nee findixi Ala waxɔnfe masen se ra. Haruna na so Alatala yire, a nɔma Alatala waxɔnfe kolonde Isirayilakae xa fe ra nee saabui ra.»

³¹ «I xa sεrεxεdubε xa donma kuyε bun magoroe sɔxɔ gεsε gεrε daaxi ra.³² I xa a xunyi rasode xaba a tagi, i xa na sode dε masɔxɔ, alako boɔde yo naxa lu a ma.³³ I xa a raxunma pirinti gεrε daaxi, bulu daaxi, nun gbeeli ra naxee misaalixi wuri bogi ra a rabilinyi birin ma. I xa tɔlɔnyi xεεma daaxie dεgε na pirintie tagi,³⁴ alako tɔlɔnyi nde xa lu wuri bogi birin tagi na donma kuyε bun magoroe sanbunyi birin ma.³⁵ Haruna na a ragoro a ma a so tεmui nun a mini tεmui Alatala xa hɔrɔmɔlingira kui, na nan a ratangama faxε ma.»

³⁶ «I xa xεεma yailan, a sεbε a ma, «Alatala gbe»,³⁷ i fa a xiri xunmase fari luuti gεrε daaxi ra,³⁸ alako a xa gbaku a tigi ra. Xa a sa li sεrεxε mu nu baxi seriye ki ma, na kote luma Haruna ma, kɔnɔ na sεbeli naxan gbakuxi a tigi ra a niyama ne Alatala xa na sεrεxε suxu.»

³⁹ «I xa donma kuyε bun magoroe gbεtε dεgε Haruna bε suwa dugi ra, a nun xunmase naxan sama a xun ma. I xa a xa beleti masɔxɔ a tofanyi ra.⁴⁰ I xa donma kuyε bun magoroe, beletie, nun xunmasee dεgε Haruna xa die fan bε, naxee e binyε nun e xa

kuntigya masenma.⁴¹ I xa i taara Haruna nun a xa die maxiri na ki, beenun i xa e ti n ma s̄erexedube wali rabade. I xa ture maso e xunyi ma, i fa e masen jama be s̄erexedubee ra.⁴² I xa wantanyi d̄ege suwa dugi ra naxan kelima e tagi han e tabe alako e xa sutura.⁴³ Haruna nun a xa die xa na m̄oɔli so e makjrema s̄erexebade ra temui naxε, xa na mu a ra e na h̄or̄m̄obanxi kui li temui naxε, n i lima d̄ennaxε. Na nan a niyama e mu yunubi s̄ot̄oma, e tangama ne faxε ma. Seriyε na a ra naxan mu kanama abadan Haruna nun a b̄onsœ birin be.»

29

Mixi tife s̄erexedube ra

nun s̄erexee bafe

¹ «I na wa mixi tife n ma s̄erexedube wali rabafe ra, i xa tuura nun yεxεe kontonyi firin tongo, lanyuru yo mu na naxee ma,² a nun taami lebinitare, taami lebinitare ture masunbuxi naxan na, nun taami lebinitare xunxuri ture masoxi naxan ma. I xa na birin naba sansi xɔri luxutaxi ra.³ I xa na taami birin sa debe kui, i a xanin h̄or̄m̄olingira yire, a nun tuura, nun yεxεe kontonyi firin.⁴ I xa Haruna nun a xa die ti s̄erexedube wali ra h̄or̄m̄olingira sode, n e lima d̄ennaxε. I na gε e maxade ye ra e raseniyenfe ra,⁵ i xa Haruna xa s̄erexedube sosee ragoro a ma, a xa donma bun magoroe, a xa donma kuye bun magoroe, a xa donma kuye, a xa donma kanke raxunmase ra, nun a xa beleti donma kanke raxunmase xirima naxan na.⁶ I xa xunmase dɔxɔ a xunyi ma, i fa na t̄onxuma xεema daaxi xiri na ra.⁷ I xa ture seniyenxi ifili a xunyi ma a tife s̄erexedube ra.⁸ I na gε na ra, i xa s̄erexedube donma kuye bun magoroe ragoro Haruna xa die fan ma.⁹ I xa Haruna nun a xa die tagi ixiri beleti ra, i xa xunmase dɔxɔ e xunyi ma. I Haruna nun a xa die tima s̄erexedubee ra na ki nε. Na xa findi seriyε ra naxan mu kanama abadan.»

¹⁰ «I xa tuura nde xanin h̄or̄m̄olingira sode de ra, n i lima d̄ennaxε. Haruna nun a xa die na e belexe sa a xunyi,¹¹ i xa na tuura kɔn naxaba Alatala ya xɔri h̄or̄m̄olingira sode de ra, n i lima d̄ennaxε.¹² I xa na tuura wuli tongo, i nde sa s̄erexebade feri naani ma i belexesole ra. Wuli naxan luxi, i xa na ifili s̄erexebade sanbunyi ma.¹³ I na gε na ra, i xa na tuura ture tongo naxan na a furingε ma, a laare naxan a bɔŋε makotoxi, a gungue nun ture naxan na e ma, i xa na birin gan s̄erexε ra s̄erexebade fari.¹⁴ Kɔnɔ a sube, a kiri, nun a xa jaŋε, i xa nee gan taa fari ma, barima yunubi xafari s̄erexε na a ra.»

¹⁵ «I na gε na ra, i xa yεxεe kontonyi keren tongo. Haruna nun a xa die e xa e

belexe sa a xunyi,¹⁶ i fa a kɔn naxaba. I xa a wuli tongo, i a ifili serexbade rabilinyi ma.¹⁷ I xa na yexee kontonyi bolon a xuntunyi ra. I xa a furinge nun a sanyie maxa, i fa e malan a sube nun a xunyi fari,¹⁸ i na birin gan serexbade fari. Serexe gan daaxi nan na ki Alatala bɛ, naxan nafan Alatala ma.»

¹⁹ «I na ge na singe ra, i xa na yexee kontonyi firin nde tongo. Haruna nun a xa die na e belexe sa a xunyi ma,²⁰ i xa a kɔn naxaba. I xa na wuli tongo, i nde sa Haruna nun a xa die yirefanyi tuli kirie ma, e yirefanyi belexe, nun sankurae ma. Wuli naxan luxi, i xa na ifili serexbade rabilinyi.²¹ I xa wuli nde tongo serexbade fari, a nun ture nde naxan nawalixi mixi tife serexedube ra, i xa nee kasan Haruna, a xa die, nun e xa dugie ma. Na kui Haruna nun a xa die bara ti serexedubee ra, e xa dugie fan bara findi serexedube dugie ra.»

²² «I xa yexee kontonyi ture tongo, a nun a xuli, a ture naxan na a furinge ma, a laare naxan a bɔne makotoxi, a gungue nun ture naxan e makotoxi, a nun a yirefanyi tabe, barima serexe na a ra naxan a niyama mixi xa ti serexedube wali ra.²³ I xa na debe tongo taami lebinitare na naxan kui naxan fixi Alatala ma. Na kui i xa taami digilinxì kerèn tongo, a nun taami lebinitare ture masunbuxi naxan na, nun taami lebinitare xunxuri nde,²⁴ i xa nee sa Haruna nun a xa die belexe, i nee dentege Alatala bɛ serexe ra.²⁵ Na dangi xanbi, i xa e ba e belexe, i e sa serexe gan daaxi fari serexbade. Serexe ganxi na a ra naxan nafan Alatala ma.»

²⁶ «I xa yexee kontonyi kanke tongo, naxan baxi Haruna bɛ, i a dentegè Alatala bɛ, a xa findi i gbe ra.²⁷ Na kanke nun na tabe i naxan dentegèxi Alatala bɛ serexedubee tife ra,²⁸ nee bara findi Haruna nun a xa die gbe ra. Seriye nan na ki Isirayilakae bɛ naxan mu kanama abadan. E lan ne e xa na mɔɔli ba e xa janige serexe birin ma, e a fi Alatala ma.»

²⁹ «Haruna na faxa, a xa serexedube sose radangima a xa die nan ma. E ti temui na wali ra, e xa e ragoro e ma.³⁰ Haruna xa di naxan findima a jɔxɔe ra na nan fama na dugie ragorode a ma xi soloferé bun ma, beenun a xa so yire seniyenxi hɔrɔmɔlingira kui, n i lima dənnaxe, serexedube wali rabafe ra.»

³¹ «Yexee kontonyi naxan baxi serexe ra, Haruna findixi serexedube ra temui naxe, i xa na sube jin yire nde naxan seniyenxi.³² Na sube nun na taami naxan na debe kui, Haruna nun a xa die xa na don hɔrɔmɔlingira sode de ra, n i lima dənnaxe.³³ E kerèn xa na yunubi xafari serexe don, serexe naxan ba e bɛ e ti lɔxɔe serexedubee ra. A mu lanma

mixi gbete xa na don, barima se səniyenxi nan a ra.³⁴ Xa na sərəxə sube nun taami nde sa lu han gəesəge, i xa a gan tə xəɔra. A mu donma, barima se səniyenxi nan a ra.»

³⁵ «I xa n ma yaamarie rabatu Haruna nun a xa die xa fe ra na xi solofera bun ma e tima sərəxədubee ra temui naxə.³⁶ I xa tuura kerən ba ləxə yo ləxə yunubi xafari sərəxə ra. Na nan a toma sərəxəbade fan səniyenma. Na xanbi i xa ture ifili sərəxəbade fari, alako a xa findi yire sugandixi ra.³⁷ I xa na wali raba xi solofera bun ma, alako sərəxəbade xa səniyen, a man xa mixi rasəniyen naxan dinma a ra.»

³⁸ «Ləxə yo ləxə a lanma i xa yəxəe firin ba sərəxə ra sərəxəbade fari, naxee bara jə kerən sətə. Na xa raba kude i.³⁹ A singe xa ba gəesəge, boore xa ba kəe so temui.⁴⁰ I na na yəxəe singe ba, i xa farin konkronyi suuli, oliwi ture litiri kerən, nun wəni litiri kerən sa na fari.⁴¹ I na na yəxəe firin nde ba kəe so temui, i xa sansi bogi nde nun wəni sa a fari alə gəesəge daaxi. I xa nee ba sərəxə gan daaxi ra, naxan nafan Alatala ma.⁴² Sərəxə gan daaxi məɔli nan a ra, i bənsəe lanma a xa naxan ba n tan Alatala bə abadan. A bama hərəməlingira sode də nan na n tan Alatala ya xəri, n wo lima dənnaxə, n wəyənma wo bə dənnaxə.»

⁴³ «N nan n yetə masenma Isirayilakae bə mənni n ma nərə kui, naxan mənni rasəniyenma.⁴⁴ N nan n ma hərəməlingira nun n ma sərəxəbade rasəniyenma nə, n i lima dənnaxə. N Haruna nun a xa die rasəniyenma nə, alako e xa n ma sərəxədubə wali raba.

⁴⁵ N sabatima nə Isirayilakae tagi, n man findima nə e Marigi Ala ra.⁴⁶ Na kui e a kolonma nə n tan nan Alatala ra, e Marigi Ala, naxan e ramini Misira bəxi ra, alako n xa sabati e tagi. Alatala nan n tan na, e Marigi Ala.»

30

Surayi sərəxəbade, Isirayilakae xunsare,

Hərəməlingira ye, ture, nun labunde

¹ «I xa surayi sərəxəbade yailan kasiya wuri ra.² A xa kuya nəngən kerən, a igbo nəngən kerən, a ite nəngən firin. Feri naani xa lu a tuxuie ra, e nun sərəxəbade findixi se kerən na.³ I xa na sərəxəbade birin maso xəəma xinde ra, a fari, a səetie, a ferie, nun a də kiri.⁴ I xa suxuse digilinxı firin yailan xəəma ra sərəxəbade səeti firinyie ma a də kiri laabe ra, wuri kuyəe soma naxee kui a xaninfe ra.⁵ I xa na wurie yailan kasiya wuri ra, i fa xəəma maso e ma.⁶ Na surayi sərəxəbade xa dəxə dugi ya ra naxan na saate kankira ya ra, yunubi xunsare yire dəxəxi naxan fari, n mixi lima dənnaxə.⁷ Haruna xa surayi

xiri joxunme gan menni geesegé birin, a fentenma lanpuie ma temui naxé.⁸ A manxa na moɔli raba koe so temui. Surayi nan a ra, naxan lanma a xa gan waxati birin Alatala ya xori. Seriyé na a ra wo bɔnsœ be naxan mu kanama abadan.⁹ Wo naxa sese ba na serexebade fari bafe surayi seniyenxi ra. Wo naxa surayi seniyentare ba, wo naxa serexé gan daaxi ba, wo naxa sansi serexé ba, wo naxa weni xa na mu a ra ture ba menni.¹⁰ Né yo né Haruna xa yunubi xafari serexé wuli nde tongo, a a maso surayi serexebade ferie ma, alako e fan xa seniyen. Seriyé nan a ra i bɔnsœ lanma a xa naxan naba abadan. Na serexebade findixi se seniyenxi ra Alatala be.»

¹¹ Alatala naxa yi masenyi ti Munsa be:¹² «I na tengé Isirayilakae konti lɔxœ naxé, birin xa a xunsare fi Alatala ma. Na nan a ra, mankané yo mu e lima na konti tife xa fe ra.¹³ Mixi naxan birin kontima, e xa gbeti giramu senni fi Alatala ma. Na xa maniya hɔrɔmɔlingira seriyé ki ma.¹⁴ Mixi naxan birin simaya bara né moxœnen li, a xa a xunsare fi Alatala ma.¹⁵ Banna mu se sama na giramu senni xun ma, misikiine fan mu nde bama na giramu senni ra. Birin xa na fi Alatala ma e xunsare ra.¹⁶ Isirayilakae na na gbeti so i yi ra, i xa a rawali hɔrɔmɔlingira yailanfe ra, n i lima dənnaxé, alako n xa ratu a ma Isirayilakae naxan fixi e xunsare ra.»

¹⁷ Na dangi xanbi Alatala naxa yi masenyi ti Munsa be.¹⁸ «I xa hɔrɔmɔlingira ye sase xungbe yailan wure gbeeli ra, a nun a dɔxœse. I xa na dɔxœ hɔrɔmɔlingira nun serexebade tagi, i fa maraseniyen ye sa a kui,¹⁹ Haruna nun a xa die naxan nawalima e bɛlexee nun e sanyie maxafe ra.²⁰ Beenun e xa so hɔrɔmɔlingira kui, n wo lima dənnaxé, a lanma e xa e bɛlexee nun e sanyie maxa na ye ra, alako e naxa faxa. Beenun e xa e makɔre serexebade ra serexé gan daaxi bafe Alatala be,²¹ a lanma e xa e bɛlexee nun e sanyie maxa na ye ra, alako e naxa faxa. Seriyé nan na ra e bɔnsœ birin be naxan mu kanama abadan.»

²² Alatala naxa a masen Munsa be,²³ «I xa se xiri joxunme fanyie tongo, alo wuri wa ye naxan xili miri kilo suuli, wuri fuji naxan xili sinamon kilo firin nun a tagi, kale nde kilo firin nun a tagi naxan xiri joxun,²⁴ kasiya wuri fuji kilo suuli, nun oliwi ture litiri senni.²⁵ I xa na birin yailan ture seniyenxi ra naxan nawalima serexedubé tife ra. Na wali xa raba a fanyi ra a raba ki ma.»

²⁶ «I man xa na ture rawali hɔrɔmɔlingira nun saate kankira raseniyenfe ra, n wo lima dənnaxé,²⁷ a nun hɔrɔmɔlingira teebili, a yirabasee, lanpui dɔxœse, a yirabasee, surayi serexebade,²⁸ serexebade xungbe, a yirabasee, hɔrɔmɔlingira ye sase xungbe, nun

a dɔxɔse.²⁹ I xa na ture səniyenxi rawali na birin nasəniyenfe ra. Mixi naxee dinma nee ra, e səniyenma ne.³⁰ I xa na ture səniyenxi rawali Haruna nun a xa die tife n ma sərexədubee ra.»

³¹ «I xa a fala Isirayilakae bε a na ture findixi ture səniyenxi nan na wo bɔnsɔε bε abadan.³² Wo naxa a sa mixi fate ma, wo naxa na ture mɔɔli yailan wali gbεtε xa fe ra. Ture səniyenxi nan a ra wo bε.³³ Mixi yo naxan na na ture mɔɔli rafala, a a sa mixi səniyentare ma, na kanyi bama ne jama ya ma.»

³⁴ Alatala naxa a masen Munsa bε, «I xa se xiri jɔxunmee tongo, alɔ sitakite, onixi, nun galibanon. I xa e masunbu surayi fanyi ra, e xasabi birin xa lan.³⁵ Na findima surayi ra naxan xiri jɔxun ki fanyi ra. Fɔxε di xa sa a ma. Surayi səniyenxi nan a ra.³⁶ I xa na surayi findi fuji ra i naxan sama saate kankira ya ra hɔrɔmɔlingira kui n i lima dennaxε. Se səniyenxi na a ra wo bε.³⁷ Wo naxa yi surayi mɔɔli rafala wo yetε bε. Se səniyenxi na a ra, wo naxan nawalima Alatala gbansan bε.³⁸ Mixi yo naxan na na mɔɔli rafalama a yetε bε a xa na xiri rame, na kanyi kerima ne a xa jama ya ma.»

31

Hɔrɔmɔlingira walikεe

nun malabui lɔxɔε binyafe

¹ Alatala naxa a masen Munsa bε,² «I xa a kolon n bara Uri xa di Besaleli sugandi, Xuru xa mamadi, naxan fatanxi Yuda bɔnsɔε ra.³ N bara xaxili fanyi fi a ma naxan fatanxi n tan na, alako a xa wali birin naba ki kolon lɔnni fanyi ra,⁴ a xa nɔ wali tote a xaxili kui beenun a xa raba, a xa nɔ xεema, gbeti, nun wure gbeeli rawalide,⁵ a xa nɔ gεmε fanyi masolide a fa a rabilinyi yailan, a xa nɔ kamuderija nun wali gbεtε rabade.»

⁶ «N bara Oholiyabu Axisamaki xa di so a yi ra, naxan fatanxi Dana bɔnsɔε ra, a xa a mali. N bara xaxili fanyi fi mixie ma, naxee fata walide, alako e xa nɔ n ma yaamari birin nabade,⁷ alɔ hɔrɔmɔlingira n adamadi lima dennaxε, saate kankira, a derakote naxan findixi xunsare yire ra, nun hɔrɔmɔlingira yirabase birin,⁸ teebili, teebili yirabasee, lanpui dɔxɔse xεema daaxi, lanpui yirabasee, surayi sərexεbade,⁹ sərexεbade xungbe nun a xa yirabasee, ye sase xungbe nun a dɔxɔse,¹⁰ sərexεdubε sose səniyenxie Haruna nun a xa die bε,¹¹ ture səniyenxi, nun surayi naxan ganma hɔrɔmɔlingira kui. E xa a birin yailan n ma yaamari ki ma.»

¹² Alatala naxa a masen Munsa bε, ¹³ «A fala Isirayilakae bε a e xa e jəngi sa n ma malabui ləxəe xən ma, barima nee findima tənxuma ra won tagi abadan, alako wo xa a kolon a n tan nan na Alatala ra naxan wo raseniyenma. ¹⁴ Wo xa wo jəngi sa malabui ləxəe xən ma, barima a seniyen wo tan bε. Xa naxan mu a binya, a lan ne na kanyi xa faxa. Mixi naxan walima malabui ləxəe, na kanyi xa keri n ma jama ya ma. ¹⁵ Xi senni na wo yi ra walife ra, kənə a xi solofera nde findima malabui ləxəe nan na, naxan fima Alatala ma. Mixi naxan walima na ləxəe, na kanyi xa faxa. ¹⁶ Isirayilakae xa e jəngi sa malabui ləxəe xən ma, e a rabatu waxati birin. Saate na a ra naxan mu kanama abadan. ¹⁷ A findima tənxuma nan na, n tan nun Isirayilakae tagi temui birin, barima n tan Alatala, n koore nun bəxi daaxi xi senni nan bun ma, kənə a xi solofera nde, n naxa wali dan, n nan n malabu.»

¹⁸ Alatala to ge masenyi tide Munsa bε Turusinina geya fari, a naxa gəmə walaxə firin so a yi ra seede ra, a xa yaamarie nu səbəxi naxee ma a bəlexə sole ra.

32

Ninge kuye xəema daaxi

¹ Isirayilakae to a to, Munsa bara bu geya fari, jama naxa e malan Haruna yire, e fa a fala a bε, «I xa kuye yailan naxan tima muxu ya ra. Munsa naxan muxu raminixi Misira bəxi ra, muxu mu a kolon fe naxan a sətəxi geya fari.» ² Haruna naxa e yaabi, «Langa xəema daaxi naxan birin na wo xa ginəe nun wo xa die tulie ra, wo fa e birin na n xən ma.» ³ Isirayila jama birin naxa e xa langa xəema daaxie ba e tulie ra, e fa e so Haruna yi ra. ⁴ Haruna naxa na xəema raxunu, a ninge kuye yailan a ra. A to ge na ra, e naxa a fala e xui itexi ra, «Isirayilakae, won ma ala nan ya naxan won naminixi Misira bəxi kui.» ⁵ Haruna to na to, a naxa sərəxəbade yailan na ninge kuye ya ra, a fa a fala a xui itexi ra, «Tina, xulunyi tima nə Alatala bε.» ⁶ Na kuye iba, e naxa keli subaxə ma, e sərəxə gan daaxi nun xanunteya sərəxə ba. Mixie naxa e dəge, e minsee min, e fa e waxənfe raba.

⁷ Na temui Alatala naxa a masen Munsa bε, «I xa goro jama yire, barima i naxee namini Misira bəxi kui, e bara fe kana a jaaxi ra. ⁸ E bara n ma kira bəjin yi ikərexı ra, e bara ninge kuye yailan wure raxunuxi ra, e na batu, e sərəxəe ba a bε, e a fala, «Isirayilakae, won ma ala nan ya naxan won naminixi Misira bəxi kui.» ⁹ N tan Alatala n xa a masen i bε, yi jama, jama xurutare na a ra. ¹⁰ Won naxan nabama, a lu n xa e səntə

n ma xōne kui, kōnō i tan, i xa makuya e ra, n xa i findi si xungbe ra.»

¹¹ Na kui Munsa naxa Alatala maxandi, «Alatala, munfe ra i wama xōnofe i xa nama ma, i senbē naxan naminixi Misira bōxi ra? ¹² Xa i na raba, Misirakae fama a falade a i yi nama raminixi Misira bōxi kui nē alako i xa e faxa geyae fari, e xa fe xa jōn dunija. N bara i maxandi, i bōjē magoro, n Marigi. I naxa yi nama sōntō. ¹³ I ratu i xa konyie Iburahima, Isiyaga, nun Isirayila ma, i kalixi naxee ra, a falafe ra, «N wo bōnsōe rawuyama ne alō tunbui naxee na koore ma. N bōxi fima wo bōnsōe ma ke ra naxan mu bama wo yi ra abadan.» ¹⁴ Na tēmu Alatala bōjē naxa goro, a mu a xa nama sōntō sōcōn.

¹⁵ Munsa naxa goro geya fari na seede walaxē firinyie suxuxi a yi ra, sēbeli tixi nee sēeti firinyi ma. ¹⁶ Ala nan na walaxē yailan, a sēbeli masoli e ma.

¹⁷ Yosuwe to nama xui itexi mē, a naxa a fala Munsa bē, «N xui nde mēma nama yire naxan luxi alō gere so xui.» ¹⁸ Munsa naxa a yaabi, «Gere geenife xui mu ya, gere lōcsife xui fan mu a ra. N xulunyi xui nan mēma.»

¹⁹ E to makōrē nama ra, Munsa naxa mixie to fare boron na kuye yire. A bōjē naxa te han a fa walaxē woli bōxi ma geya san bunyi, e naxa kana. ²⁰ A naxa e xa ninge kuye woli te xōora, a gan han a findi xube ra. A naxa na te xube sa ye xōora, a na fi Isirayilakae ma, e xa a min. ²¹ A naxa fa Haruna maxōrin, «Yi nama munse rabaxi i ra, naxan a niyaxi i xa e ti yi yunubi xungbe ra?» ²² Haruna naxa a yaabi, «N marigi, i naxa xōnō n ma! I a kolon yi nama birama fe kobi fōxō ra ki naxē. ²³ E tan nan a falaxi n bē, «I xa kuye yailan naxan tima muxu ya ra. Munsa naxan muxu raminixi Misira bōxi ra, muxu mu a kolon fe naxan a sōtōxi geya fari.» ²⁴ N naxa a fala e bē, «Wo xa fa wo xa xēema ra.» E to fa na xēema ra, n naxa a woli te xōora, yi ninge kuye fa mini.»

²⁵ Munsa naxa a kolon Haruna nama luxi nē e xa e waxōnfe raba. Na nu wama findife yaagi ra Isirayilakae bē e yaxuie mabiri. ²⁶ Munsa naxa sa ti e xa yonkinde sode dē ra, a fa a fala a xui itexi ra, «Naxee na Alatala bē, wo xa fa n yire.» Lewi bōnsōe birin naxa e malan Munsa xanbi ra. ²⁷ A naxa a fala e bē, «Isirayila Marigi Alatala bara wo yamari wo birin xa wo xa santidēgēma tongo, wo fa wo ngaxakerenyi birin faxa, a nun wo booree nun wo dōxōbooree naxee bara lu yi fe kui.» ²⁸ Na lōxōe Lewi bōnsōe naxa Munsa xa yaamari suxu, e fa Isirayilaka mixi wulu saxan faxa. ²⁹ Munsa naxa a fala e bē, «To wo bara Alatala waxōnfe raba wo ngaxakerenyie faxafe. Ala xa baraka sa wo xa fe ma.»

³⁰ Na kuye iba, Munsa naxa a fala jama bε, «Wo bara yunubi xungbe raba. N xa gbilen Alatala yire geya fari, alako n xa a mayandi wo xa yunubi xafarife ra.» ³¹ Munsa naxa siga Alatala yire, a a fala a bε, «Alatala, n bara i maxandi yi jama bε. E bara yunubi xungbe raba kuye yailanfe xεema ra.» ³² N bara i maxandi, i xa dijε e ma. Yandi, xa na mu a ra, i xa n xili ba e jøxøe ra kisi kitaabui kui, i naxan sεbexi.» ³³ Alatala naxa a yaabi, «Ade, n mixie nan xili bama n ma kisi kitaabui kui naxee yunubi rabaxi n na.» ³⁴ Yakøsi, siga, i xa jama xanin n dønnaxøe masenxi i bε. N ma maleke tima i ya ra sinden, kønø kiiti løxøe na fa, e e xa yunubie sare fima ne.» ³⁵ Alatala Isirayilakae ratøn ne, barima e a fala ne Haruna bε, a xa ninge kuye yailan e be xεema ra.

33

Ala lufe Isirayilakae tagi

¹ Alatala naxa a masen Munsa bε, «Wo nun jama i naxan naminixi Misira bøxi kui, wo xa siga n dønnaxøe laayidixi Iburahima, Isiyaga, nun Yaxuba bε kali ra, a falafe ra n na fima e bønsøee ma. ² N maleke tima ne wo ya ra. N Kanaankae, Amorikae, Xitikae, Peristikae, Hiwikae, nun Yebusukae kerima ne ³ na bøxi ma, xjøe nun kumi xølema dønnaxøe. Kønø n tan mu sigama naa wo føxø ra, xa na mu a ra n wo søntøma ne kira xøn ma, barima jama xurutare nan wo ra.»

⁴ Nama to na masenyi xørøxøe mε, e naxa sunnun. Mixi yo mu a xa raxunmasee so a ma. ⁵ Alatala naxa a masen Munsa bε, «I xa a fala Isirayilakae bε, «Xurutaree nan wo ra. Xa n bira wo føxø ra, n wo søntøma ne. Wo xa raxunmase birin ba wo ma, n xa a mato n wo xa fe suxuma ki naxε.» » ⁶ Na kui e to keli Xorebe geya yire, e naxa e xa raxunmasee ba e ma.

⁷ Munsa nu kiri banxi tongoma, a nu a ti Isirayilakae xa yonkinde fari ma. A naxa na xili sa Ala Maxandi yire. Menni mixi nu nøma maxørinyi tide Alatala ma. ⁸ Munsa to nu minima sigafe ra na banxi kui, jama birin nu kelima ne, e ti e xa naadø ra, e ya ti Munsa ra han a so na kui. ⁹ Munsa na ge sode na banxi kui, nuxui nu goroma na naadø ra, Alatala fa sumun a bε. ¹⁰ Isirayilakae to nu na nuxui toma na banxi sode dε ma, e nu luma e mafelen na bøxi ma e xønyi naadøe ra. ¹¹ Alatala nu wøyenma Munsa bε e boore ya i, alo mixi wøyenma a boore bε ki naxε. Sumunyi dangi xanbi, Munsa nu gbilenma jama yire, kønø a malima Yosuwe, Nun xa di, na tan mu nu kelima na banxi kui.

¹² Munsa naxa a masen Alatala bε, «N Marigi i bara n yamari n xa ti yi jama ya

ra, kōnō i mu a masenxi n bε i naxan xεεma muxu matife ra. I bara a fala n bε, «N tan nan i sugandixi, i bara n kenēn.»¹³ N bara i maxandi, xa n i kenēnxi, i xa i waxōnfe masen n bε, alako n xa i kolon yati, n man xa i xa hinne sōtō. I xa a kolon, yi si findixi i xa jama nan na.»

¹⁴ Alatala naxa a yaabi, «N tan yati wo matima nε, n xa bōnēsa fi wo ma.»¹⁵ Munsa naxa a masen a bε, «Xa i tan yati mu muxu matima naa, i naxa a lu muxu xa keli be.¹⁶ Munse nōma a masende dunija bε a muxu bara i kenēn, xa i mu na muxu fōxō ra? Na kui xa i na muxu fōxō ra, e nōma a kolonde i bara n tan nun i xa jama sugandi dunija si birin ya ma.»¹⁷ Alatala naxa Munsa yaabi, «I naxan falaxi, n a rabama nε, barima i bara n kenēn. N tan nan i sugandixi yati.»

¹⁸ Na dangi xanbi Munsa naxa Ala maxandi, «I xa i xa nōrē masen n bε.»¹⁹ Alatala naxa a yaabi, «N fama n ma fanyi birin masende i bε. N tan Alatala, n man fama n xili yati falade i bε. N hinnēma mixi ra, n wama hinnēfe naxan na. N kinikinima mixi ma, n wama kinikinife naxan ma.²⁰ Kōnō i mu nōma n yatagi tan tode, barima adamadi yo mu nōma n yatagi tode, a mu faxa.»

²¹ Alatala naxa a masen a bε, «Fanye nde nan be n fe ma. I xa ti naa.²² N nē dangima n ma nōrē kui, n i nōxunma fōnme kui, n fa i ya makoto n bēlexē ra han n gema dangide temui naxε.²³ Na temui n fama n bēlexē bade i ya ma, alako i xa nō n kobe tode fa, kōnō i mu nōma n yatagi tan tode.»

34

Seriye walaxε nēenēe

¹ Alatala naxa a masen Munsa bε, «Walaxε firin masoli gēmē ra, naxee maniya na singee ra i naxee kana. N xa sēbeli ti e ma, alō sēbeli naxan nu tixi na booree ma.² I xa kurun tina gēesēgē tefe ra Turusinina geya fari i n lima dennaxε.³ I naxa fa mixi yo ra, mixi yo naxa te geya ma. Hali xurusee naxa e dē madon mēnni.»

⁴ Munsa naxa gēmē walaxε firin masoli alō singe daaxi. Subaxε a naxa te Turusinina geya ma na walaxε ra, alō Alatala a yamari ki naxε.⁵ Alatala to goro nuxui kui Munsa yire a xili masende a bε,⁶ a naxa dangi Munsa ya ra, a fa a yita a bε, «N tan nan na Alatala ra.

Alatala naxan kinikinima,
naxan xa hinne gbo,

naxan dijəma ibunadama ma.

Dugutəgena kanyi nan n na,
n mu yanfanteya kolon.

⁷ N ma dugutəgena buma abadan.

N dijəma mixi xa tantanyi ma,
n mu ratuma e xa matandi ma,
n e xa yunubi xafarima.

Kənə n mu neemuma tinxintareya ma.

N tinxintaree sare ragbilenma ne e bɔnsœ ma
han e tolontolonyie xa waxati.»

⁸ Munsa naxa a felen bɔxi ma, ⁹ a fa a fala, «N Marigi, n bara i maxandi, xa n i kənen, i xa jərə muxu ya ma, barima xurutare nan muxu ra. I xa dijət muxu xa matandi ma, i xa muxu xa yunubie xafari, alako muxu xa findi i xa jama yati nan na.»

¹⁰ Alatala naxa a yaabi, «N xa saate tongo wo bε. N fama ne kaabanakoe rabade wo ya ma, naxee singe mu nu raba dunija kui. Si birin kaabama ne Alatala xa wali magaaxuxie ma, n naxee rabama i tan saabui ra. ¹¹ Wo jəngi sa n ma yaamari xɔn ma n naxan falama wo bε to. N fama ne Amorikae, Kanaankae, Xitikae, Perisikae, Hiwikae, nun Yebusukae keride wo ya ra. ¹² Wo na so na, wo nun e tan naxa saate yo xiri, xa na mu a ra e findima gantanyi nan na wo bε. ¹³ A lanma wo xa e xa sərexəbadee rabira, wo xa e xa gəmə tɔnxumae kana, wo xa e xa kuyee masolixie masəgə. ¹⁴ Wo naxa wo magoro ala gbətə bun ma, barima n tan naxan xili Alatala, n mu wama n firin nde xɔn. ¹⁵ Wo naxa saate xiri wo nun na bɔxikae ra, alako wo naxa n yanfa, wo fa e xa alae xa sərexəe don e wo xilima lande naxee ma. ¹⁶ Wo naxa məeni ginəe fen wo xa die bε, alako e naxa a niya wo xa die xa e xa alae batu. ¹⁷ Wo naxa ala gbətə yailan wure raxunuxi ra.»

¹⁸ «Wo xa Taami Ləbinitare Sali raba. Xi soloferé bun ma Abiba kike ra, wo xa taami ləbinitare gbansan don, alɔ n wo yamarixi ki naxe. Wo xa ratu a ma a n wo raminixi Misira bɔxi kui na kike nan na.»

¹⁹ «N gbe nan di xəmə singe birin na, a findi mixi ra, a findi xuruse ra wo xa gɔɔrε kui alɔ ninge, yəxəe, xa na mu a ra si. ²⁰ Wo xa sofale xa di singe xun sara yəxəe xa na mu a ra si ra. Xa wo mu tin na ra, wo xa na sofale kənyi gira. Wo xa di xəmə singe birin xun sara. Wo naxa wo makɔrε n na wo bəlexə igeli ra.»

²¹ «Wo xa wali xi senni lōxunyi kui, kōnō a xi solofera nde, wo xa wo malabu. Hali a findi xε buxa nun xε xaba temui nan na, wo xa na seriye suxu.»

²² «Wo xa Lōxunyi Sali raba Ala tantufe ra wo mengi singe xabama temui naxε, a nun wo xε xabama temui naxε ne jōnyi. ²³ Ne kerēn kui, xemē birin xa fa sali raba ra Isirayila Marigi Alatala ya xōri sanya saxan. ²⁴ Na waxati saxanyi kui, n mu tinma si yo xa fa wo xa bōxi ba wo yi ra. Na niyama ne wo xa nō e ra, wo fa nde sa wo xa bōxi xa gboe xun ma.»

²⁵ «Wo naxa fa xuruse sereχε ra n xōn ma, taami lebini daaxi biraxi a fōχo ra. Wo na ge Saya Maleke Dangi Sali sereχε donde, wo naxa na sube dōnxōe raxi ye i. ²⁶ Wo xa wo xa sansi bogi fisamante singee ba sereχε ra wo Marigi Alatala xa hōrōmōlingira kui. Wo naxa si yōrē jin a nga xijε ye ra.»

²⁷ Alatala naxa a masen Munsa bε, «I xa yi yaamarie sēbε, barima nee findixi saatε nan na n nun Isirayila jama tagi.» ²⁸ Munsa naxa lu Alatala yire xi tongo naani. Kōe nun yanyi a mu sese don, a mu sese min. Na waxati Alatala naxa na seriye fu sēbε gēmē walaxē ma, naxee findixi saatε masenyi ra.

²⁹ Munsa naxa goro Turusinina geya fari, walaxē firin suxuxi a yi ra, naxee findixi saatε masenyi ra. Munsa mu nu a kolon a ya tagi nu bara nōrō a tan nun Ala xa sumunyi saabui ra. ³⁰ Haruna nun Isirayilakae to nōrē to Munsa yatagi ma, e mu suusa e makōrede a ra. ³¹ Munsa naxa Haruna nun jama kuntigie xili, e fa lu yire kerēn. ³² E to ge wōyēnde, Isirayila jama birin naxa fa e tuli matide Alatala xa yaamari ra, a naxan masenxi Munsa bε Turusinina geya fari. ³³ Munsa to ge na falade, a naxa mafelenyi dusu a ya tagi xun na. ³⁴ A nu so kiri banxi kui maxōrinyi tide Alatala ma, a nu mafelenyi bama a yatagi ma. A na mini temui naxε, a Ala xa yaamari radangi Isirayila jama ma. ³⁵ Isirayilakae nu a toma Munsa yatagi nu nōrōxi ki naxε. A na ge na masenyi ra, a man a xa mafelenyi dusu a xun na, han a gbilen temui Alatala yire.

Ala xa yaamarie hōrōmōlingira tife xa fe ra

¹ Munsa naxa Isirayila jama birin malan, a a fala e bε, «Alatala xa yaamarie nan ya: ² Wo xa wali xi senni lōxunyi kui, kōnō a xi solofera nde wo xa wo malabu. Lōχōe sugandixi na a ra Alatala bε. Mixi yo naxan wali suxuma na lōχōe, a lanma na kanyi xa faxa. ³ Wo naxa te yo radexε wo xa banxi kui na lōχōe.»

⁴ Munsa man naxa a masen Isirayila jnama birin be, «Alatala xa yaamarie nan ya: ⁵ Wo xa hadiya ba Alatala be. Mixi naxan na a janigexi a xa hadiya ba, alo xeeema, gbeti, nun wure gbeeli, ⁶ gese gere daaxi, bulu daaxi, nun a gbeeli, suwa dugi, nun gese naxan yailanxi si xabe ra, ⁷ yexee kontonyi kiri naxee soxi a gbeeli ra, pirimui kirie, nun kasiya wuri, ⁸ lanpui ture, labunde naxan masunbuma ture ra, surayi xiri joxunme naxan ganma, ⁹ onixi geme, nun gemitofanyi naxee sama serexedube xa donma kuye nun a xa donma kanke raxunmase ma.»

¹⁰ «Wali kolonyie naxee na wo ya ma, e xa fa yi see yailande alo Alatala a yamarixi ki naxe:

¹¹ Horomelingira dugie,
a xun makoto see,
a suxusee,
a xebenyie,
a wurie nun e sanbunyie,
¹² a nun saate kankira,
a wuri kuyee,
a derakote,
a nun dugi naxan gbakuma a ya ra,
¹³ horomelingira teebili,
a wuri kuyee,
a yirabase,
nun taami naxee bama Alatala be serexe ra,
¹⁴ horomelingira lanpui doxose,
a yirabasee,
a lanpuie,
nun ture naxan sama a kui,
¹⁵ surayi serexebade,
a wuri kuyee,
nun ture seniyenxi,
labunde gan daaxi,
a nun dugi naxan gbakuma horomelingira sode de ra,
¹⁶ serexebade xungbe,

a sube ganse wure gbeeli daaxi,
a wuri kuyee,
a yirabase,
nun hɔrɔmɔlingira ye sase xungbe
nun a dɔxɔse,
¹⁷ hɔrɔmɔlingira tete xa dugie,
a wurie,
nun e sanbunyie,
a nun dugi naxan gbakuma tete sode de ra,
¹⁸ hɔrɔmɔlingira maxirisee,
tete maxirisee,
nun e xa luutie,
¹⁹ a nun sərexədubə sosee Haruna nun a xa die bɛ.»

²⁰ Isirayila nama naxa keli Munsa xun ma. ²¹ Mixi naxee janige, nee naxa fa e xa hadiya ra Alatala bɛ a xa hɔrɔmɔlingira tife ra, Ala e lima dənnaxɛ, a nun sərexədubə sosee səniyɛnxie yailanfe ra. ²² Xemee nun gine naxee a janigexi, e naxa fa raxunmase xɛma daaxie ra, alɔ tulirasoe, xurundee, kɔnyi magorosee, bɛlexerasoee, a nun raxunmase gbɛtə naxee yailanxi xɛma ra. E naxa na birin fi Alatala ma. ²³ Gese gɛre daaxi, bulu daaxi, nun a gbeeli, suwa dugie, gese naxan yailanxi si xabe ra, yɛxɛe kontonyi kiri naxee soxi a gbeeli ra, nun pirimui kirie nu na naxee yi ra, nee naxa fa e ra. ²⁴ Mixi naxee nu a janigexi, nee naxa fa gbeti nun wure gbeeli hadiya ra Alatala bɛ. Kasiya wuri kanyie naxa fa na wuri ra hɔrɔmɔlingira wali xa fe ra. ²⁵ Gine naxan birin fata dugi sɔxɔde, e naxa dugie sɔxɔ e bɛlexe ra, e fa nee ra: dugi gɛre daaxi, bulu daaxi, nun a gbeeli. E naxa fa suwa dugi ra. ²⁶ Gine naxan birin fata, e a janige, e naxa gese yailan si xabe ra. ²⁷ Nama kuntigie naxa fa onixi gemee nun gemee tofanyi gbɛtəe ra, naxee sama sərexədubə xa donma kuye nun a xa donma kanke raxunmase ra. ²⁸ E naxa fa labunde nun ture ra hɔrɔmɔlingira lanpui bɛ, a nun ture səniyɛnxie nun labunde gan daaxi gbɛtə. ²⁹ Isirayilaka birin naxee a janigexi e bɔjɛ kui, xemee nun ginɛe, nee naxa fa hadiya ra Alatala xɔn ma, alako Munsa xa wali raba Alatala a yamarixi naxan na.

³⁰ Munsa naxa a masen Isirayilakae bɛ, «Wo a kolon, Alatala bara Besaleli Uri xa di sugandi, Xuru xa mamadi naxan fatanxi Yuda bɔnsɔe ra. ³¹ Alatala bara xaxili fanyi fi a ma, alako a xa wali birin naba ki kolon lɔnni fanyi ra, ³² a xa nɔ wali tote a xaxili kui

beenun a xa raba, a xa no xëema, gbeti, nun wure gbeeli rawalide,³³ a xa no gemé fanyi masolide a fa a rabilinyi yailan, a xa no kamudérina nun wali gbëtëe rabade.³⁴ Ala bara a niya Besaleli xa no mixi gbëtë matinkande a xa wali ra. Ala bara na niya Oholiyabu Axisamaki xa di fan bë, naxan fatanxi Dana bɔnsœ ra.³⁵ Ala bara e mali alako e xa fata wali birin na, alo gemé nun wuri masolife, pirinti rabafe, suwa dugi sɔxɔfe gese gëre daaxi, bulu daaxi, nun a gbeeli ra, a nun wali birin e naxan toma e xaxili kui.»

36

Besaleli nun Oholiyabu xa wali

¹ Besaleli, Oholiyabu, nun wali fanyi rabae, Alatala bara xaxili fanyi fi naxee ma, alako e xa hɔrɔmɔlingira wali birin naba ki kolon lɔnni fanyi ra, nee wali suxu ne alo Alatala a yamari ki naxë.² Munsa naxa Besaleli, Oholiyabu, nun wali fanyi rabae xili, Alatala bara xaxili fanyi fi naxee ma, naxee nu bara a janige e xa na wali raba.³ Munsa naxa hadiya birin so e yi ra, Isirayilakae naxee baxi e xa hɔrɔmɔlingira tife ra. Gëesegë yo gëesegë, e nu hadiya gbete sɔtoma.⁴ Na wali fanyi rabae naxa keli e xa walie dë i, alako e xa hɔrɔmɔlingira wali gbansan naba.⁵ E naxa a fala Munsa bë, «Nama fama hadiya naxee ra, a gbo wali bë, Alatala naxan yamarixi.»⁶ Na kui Munsa naxa yaamari fi, yi xibaaru xa rayensen yonkinde kui, «Mixi naxa wali sɔnɔn hadiya xa fe ra, naxan bama hɔrɔmɔlingira tife ra.» Nama naxa na xui rabatu, e mu fa na hadiya mɔɔli ra sɔnɔn.⁷ Se naxee nu bara ba, nee nu nɔma wali rajonde a fanyi ra.

⁸ Wali fanyi rabae naxa hɔrɔmɔlingira ti suwa dugi fu ra, a gëre daaxi, a bulu daaxi, nun a gbeeli. E malekëe sawurë masɔxɔ a ma a tofan ki ma.⁹ Dugi birin kuya nɔngɔn mɔxɔnɛn nun solomasaxan, e igbo nɔngɔn naani. E kuyë nun e igboya lan.¹⁰ E dugi suuli dëgë e boore ra, e dugi suuli gbëtë fan dëgë e boore ra. Na kui na dugi fu bara findi dugi firin na.¹¹ E gëse gëre daaxi dëgë na dugi singe dë kiri ma, a nun na dugi firin nde dë kiri ma.¹² E gëse tongo suuli dëgë na firinyi dë kiri ma alako e birin xa lan e boore ma.¹³ E sxusee tongo suuli yailan xëema ra, na dugi firinyie ralan e boore ra na sxusee ra. Na nan a niya hɔrɔmɔlingira findi dugi keren na.

¹⁴ E dugi fu nun keren sɔxɔ si xabe ra, naxee Ala xa hɔrɔmɔlingira makotoma.¹⁵ Dugi keren kuya nɔngɔn tongo saxan, a igbo nɔngɔn naani. Na dugi fu nun kerényi birin lan ne.¹⁶ E dugi suuli dëgë e boore ra, e findi dugi keren na. Na dugi senni naxee luxi, e

fan dege e boore ra.¹⁷ E gesé tongo suuli dege na dugi singe ra, a nun na dugi firin nde ra.¹⁸ E suxuse tongo suuli yailan wure gbeeli ra, na dugi firinyie ralan e boore ra na suxusee ra. Na nan a niya na birin findi dugi keren na naxan Ala xa hörömölingira makotoma.¹⁹ E makotose gbete yailan yexee kontonyi kiri ra, naxan soxi a gbeeli ra. E makotose gbete yailan pirimui kiri ra.

²⁰ E kasiya wuri xaba xebenyie ra hörömölingira tima naxee ma.²¹ Kankan kuya nongon fu, a igbo nongon keren nun a tagi.²² Suxuse firin lu hörömölingira xebenyi birin ma e kafuma e boore ma naxee ra.²³ Xebenyi mɔxɔjɛn nan ti hörömölingira yirefanyi ma.²⁴ Sanbunyi gbeti daaxi tongo naani nan sa na xebenyi mɔxɔjɛn bun ma, xebenyi keren, sanbunyi firin. E lu xebenyi suxusee fɛ ma.²⁵ Xebenyi mɔxɔjɛn nan ti hörömölingira kɔɔla fan ma,²⁶ a nun e sanbunyi gbeti daaxi tongo naani, xebenyi keren, sanbunyi firin.²⁷ Xebenyi senni nan ti hörömölingira xanbi ra sogegorode mabiri.²⁸ E xebenyi firin yailan tuxuie bɛ hörömölingira xanbi ra,²⁹ naxee fuge nun laabe lanma e boore ma, e xiri fuge ra se digilinx ra. Na tuxui firinyi yailan na ki ne.³⁰ Na birin lanxi xebenyi solomasaxan nan ma, a nun e sanbunyi gbeti daaxi fu nun senni, xebenyi keren, sanbunyi firin.

³¹ E wuri suuli yailan kasiya wuri ra, hörömölingira xebenyie tima naxee ma. Suuli rawali sëeti ma,³² suuli rawali boore sëeti ma, suuli rawali hörömölingira xanbi ra sogegorode mabiri.³³ Wuri naxan lu a tagi, na dangi xebenyie nan xun ma, a keli sëeti singe a sa dɔxɔ boore ra.³⁴ Na xebenyie, nun na wurie, nun se digilinxie wuri so naxee kui, na birin maso xëema nan na.

³⁵ E suwa dugi yailan gesé gérɛ daaxi, bulu daaxi, nun a gbeeli ra. Maleké sawurée dëge na ma, a tofan ki ma.³⁶ A gbaku kasiya wuri naani ma naxee masoxi xëema ra, e tixi gbeti sanbunyie ma. Suxuse naxee dugi xirima wurie ma, nee fan maso xëema ra.

³⁷ E suwa dugi gbete yailan gesé gérɛ daaxi, bulu daaxi, nun a gbeeli ra hörömölingira sode dë ra. E a masɔxɔ a fanyi ra, a xa tofan.³⁸ E a gbaku wuri suuli ma naxee yailanxi kasiya wuri ra, e masoxi xëema ra, e tixi gbeti sanbunyie ma. Suxuse naxee dugi xirima wurie ma, nee yailanxi wure gbeeli ra.

¹ Besaleli naxa kankira yailan kasiya wuri ra. A kuya nɔngɔn firin nun a tagi, a igbo nɔngɔn keren nun a tagi, a ite nɔngɔn keren nun a tagi. ² A naxa a kui nun a fari maso xeeema ra, a naxa a dε kiri fan yailan xeeema ra. ³ A naxa a sxude digilinx naani rafala xeeema ra a tunxun naanie ma, firin na seeti, firin na boore seeti ma. ⁴ A naxa kasiya wuri firin masoli a bε, a fa e maso xeeema ra. ⁵ A naxa e raso na kankira sxude digilinxie kui, nee findi kankira tongose ra.

⁶ A naxa na kankira derakote yailan xeeema fanyi ra, a findi xunsare yire ra. A kuya nɔngɔn firin nun a tagi, a igbo nɔngɔn keren nun a tagi. ⁷ A naxa maleke sawure firin yailan xeeema xabuxi ra kankira derakote fari na seeti firinyie ma. ⁸ Na maleke sawuree nun na kankira derakote findi keren na. ⁹ Na maleke sawure firinyie naxa ti e boore ya i, e gabutenyie italaxi, e xun sinxi xunsare yire.

¹⁰ A naxa teebili yailan kasiya wuri ra, naxan kuya nɔngɔn firin, a igbo nɔngɔn keren, a ite nɔngɔn keren nun a tagi. ¹¹ A naxa xeeema fanyi maso a ma, a nun a dε kirie ma. ¹² A naxa xebenyi nde sa na dε kirie bun ma, naxan igbo sxui keren a nun a tagi. A naxa xeeema sa na fan dε kirie ma. ¹³ A naxa a sxude digilinx naani rafala xeeema ra a tunxun naanie ma, naxee ilanma a sanyie ra. ¹⁴ E nu na na xebenyi bun ma. Wuri kuyee nu soma nee kui teebili xaninfe ra. ¹⁵ A naxa wuri kuyee masoli kasiya wuri ra, a e maso xeeema ra. Nee findi teebili tongose ra. ¹⁶ Piletie, tɔnbilie, pootie, nun paani naxee sama na teebili ma, naxee rawalima serexε yeerama daaxi xa fe ra, a naxa e birin yailan xeeema fanyi ra.

¹⁷ A naxa lanpui dɔxɔse nde yailan xeeema fanyi xabuxi ra. A sanyi, a bili, a salonyie, nun lanpui dɔxɔde naxee maniya sansi fugee ra, na birin findi keren na. ¹⁸ Salon senni nan mini lanpui dɔxɔse bili ma, saxan seeti keren, saxan boore seeti. ¹⁹ Tɔnbili saxan nan lu na salon senni birin xun ma. E maniya sansi bogi ra naxan dɔxɔxi a burexeee nun a fugee tagi. ²⁰ Tɔnbili naani gbete nan lu lanpui dɔxɔse bili ma. E fan maniya sansi bogi ra naxan dɔxɔxi a burexeee nun a fugee tagi. ²¹ Na salon firin firin dɔxɔ saxanyie bun ma naxee kelixi a bili ma, a sa ne mennie fan ma. ²² Na tɔnbilie nun lanpui salonyie findi keren na, e yailan xeeema fanyi xabuxi ra.

²³ A naxa lanpui solofera yailan, a e dɔxɔ e dɔxɔdee ma alako e dexε xa yare iyalan. ²⁴ Xeeema naxan nawalixi lanpui dɔxɔse nun lanpui yirabase yailanfe ra, na findi xeeema kilo tongo saxan nun naani nan na.

²⁵ A naxa surayi serexεbade yailan kasiya wuri ra. A kuya nɔngɔn keren, a igbo

nɔ̄ngɔ̄n keren, a s̄eeti naani birin lan, a ite nɔ̄ngɔ̄n firin. Ferie naxa lu a tuxuie ra, e nun s̄erexebade findi se keren na.²⁶ A naxa na s̄erexebade birin maso x̄eema xinde ra, a fari, a s̄eetie, a ferie, nun a d̄e kiri.²⁷ A naxa suxuse digilinxi firin yailan x̄eema ra s̄erexebade s̄eeti firinyie ma, a d̄e kiri laabe ra, wuri kuyee soma naxee kui a xaninfe ra.

²⁸ A naxa na wurie yailan kasiya wuri ra, a naxa x̄eema maso e ma.

²⁹ A naxa ture s̄eniyenxi nun surayi xiri fanyi yailan naxan nawalima s̄erexedube tife ra. Na wali xa raba a fanyi ra alɔ labunde rafale a rafalama ki naxe.

38

S̄erexebade, ye sase xungbe, nun t̄ete

¹ A naxa s̄erex̄e gan daaxi s̄erexebade yailan kasiya wuri ra, naxan kuya nɔ̄ngɔ̄n suuli, a igbo nɔ̄ngɔ̄n suuli, a s̄eeti birin lan, a ite nɔ̄ngɔ̄n saxan. ² A naxa feri naani yailan a tuxui birin ma, naxee findixi se keren na s̄erexebade ra. A naxa wure gbeeli maso na birin ma. ³ A naxa s̄erexebade yirabase birin yailan wure gbeeli ra, alɔ xube sassee, pelie, pootie, sube sɔxɔsee, nun tundee te sama naxee kui. ⁴ A naxa se nde yailan wure gbeeli ra naxan sama te xun ma, sube sama naxan fari. A naxa suxuse digilinxie wure gbeeli daaxi sa a tuxui ma, ⁵ alako a xa gbaku s̄erexebade kui a tagi. ⁶ A naxa wuri kuyee yailan kasiya wuri ra wure gbeeli masoxi e ma. ⁷ A naxa e raso suxuse digilinxi naanie kui s̄erexebade s̄eeti firinyie ma a xaninfe ra.

⁸ A naxa h̄or̄om̄olingira ye sase xungbe nun a d̄ox̄ose yailan wure gbeeli ra, a naxan sɔtɔ gin̄ee ra naxee nu malanma h̄or̄om̄olingira sode d̄e ra.

⁹ A naxa t̄ete yailan suwa dugi ra. T̄ete kuya nɔ̄ngɔ̄n k̄eme yirefanyi mabiri ra.¹⁰ A naxa ḡere dugi gbaku na wuri mɔxɔŋen ma, naxee tixi sanbunyi wure gbeeli daaxie ma. Na dugi suxusee naxa yailan ḡbeti ra.¹¹ T̄ete kuya nɔ̄ngɔ̄n k̄eme k̄oɔla fan mabiri ra. A naxa ḡere dugi gbaku na wuri mɔxɔŋen ma, naxee tixi sanbunyi wure gbeeli daaxie ma. Na dugi suxusee xa yailan ḡbeti ra.¹² T̄ete igbo nɔ̄ngɔ̄n tongo suuli sogegorode mabiri ra. A naxa ḡere dugi gbaku na wuri fu ma, naxee tixi sanbunyi wure gbeeli daaxie ma.¹³ T̄ete igbo nɔ̄ngɔ̄n tongo suuli sogetede fan mabiri ra.¹⁴ A naxa ḡere dugi gbaku s̄eeti ma wuri saxan ma, naxee tixi sanbunyi ma. Na kuya nɔ̄ngɔ̄n fu nun suuli.¹⁵ A naxa ḡere dugi ḡbete gbaku boore s̄eeti ma wuri saxan ma, naxee tixi sanbunyi ma. Na fan kuya nɔ̄ngɔ̄n fu nun suuli.

¹⁶ T̄ete naxa yailan suwa dugi ra.¹⁷ Wuri naxee tixi t̄ete ma, e tixi e sanbunyi wure

gbeeli daaxie ma. Dugi suxusee fan na e ma naxee yailanxi gbeti ra.¹⁸ Tete sode de naxa yailan suwa dugi ra naxan masoxxi gesé geré daaxi, bulu daaxi, nun a gbeeli ra. Na dugi kuya nongon moxjen, a ite nongon suuli, aló tete dugi birin xa maigboe.¹⁹ A naxa na gbaku wuri naani ma, naxee tixi e sanbunyi wure gbeeli daaxie ma. Na dugi suxusee nun na wuri xunyie yailanxi gbeti ra.²⁰ Hörömölingira nun tete luuti xirima se naxee ma, nee birin yailan wure gbeeli nan na.

²¹ Hörömölingira, seede walaxe na naxan kui, a wali dentegé nan yi ki. Lewi bōnsœ na wali raba Munsa xa yaamari nan bun ma. Haruna xa di, Itamari nan findi na wali yarerati ra.²² Besaleli, Uri xa di, Xuru xa mamadi, Yuda bōnsœ, naxa Alatala xa yaamari birin naba, a naxan masen Munsa bë.²³ Oholiyabu, Axisamaki xa di, Dana bōnsœ, findi Besaleli malima nan na. A nu fata se masolide nun suwa dugi masoxde gesé geré daaxi, bulu daaxi, nun a gbeeli daaxi ra.

²⁴ Xeema xasabi naxan nawalixi hörömölingira tife ra, naxan sotó hadiya ra, a lan kilo keme solomanaani kilo tongo solomanaani nan ma hörömölingira maniyase seriye ki ma.²⁵ Gbeti xasabi naxan sotó mixi kontixie ra, na lan ne kilo wulu saxan kilo keme solomasaxan nun tongo solofera nun suuli nan ma hörömölingira maniyase seriye ki ma.²⁶ Mixi wulu keme senni mixi wulu saxan keme suuli tongo suuli, naxee nu bara ne moxjen sotó nun na xanbi, naxee kontixi Isirayilakae tagi, kankan naxa gbeti giramu senni fi hörömölingira maniyase seriye ki ma.

²⁷ E naxa gbeti kilo wulu saxan kilo keme naani raxunu wuri sanbunyi keme yailanfe ra hörömölingira nun tete bë. Wuri sanbun kerem findi gbeti kilo tongo saxan nun naani nan na.²⁸ Na kilo moxjen naxan lu, na naxa yailan dugi nun wuri suxusee nun wuri xunyie ra.

²⁹ Wure gbeeli xasabi naxan sotó Isirayila xa hadiya ra, a lan kilo wulu firin kilo keme naani nun solofera.³⁰ E naxa a findi hörömölingira sode de wuri sanbunyie ra, nun serexebade wure gbeeli daaxi, nun na xa yirabase birin,³¹ nun tete wuri sanbunyie, nun a sode de xa wuri sanbunyie, nun tete maxirisee ra.

¹ E naxa sose seniyenxie degé Haruna nun serexebadé bë naxee walima hörömölingira kui. Na sose yailanxi gesé geré daaxi, bulu daaxi, a gbeeli, nun suwa dugi

ra, alɔ Alatala a yamari Munsa bɛ ki naxɛ.

² E donma kuyɛ yailan nɛ xɛɛma gesɛ ra, gesɛ gɛrɛ daaxi, bulu daaxi, a gbeeli, nun suwa dugi ra. ³ E naxa xɛɛma kɛbɛla itala, e a ixaba waya ki. E naxa gesɛ gɛrɛ daaxi, bulu daaxi, a gbeeli, nun suwa dugi masɔxɔ na waya ra. A findi wali tofanyi nan na. ⁴ E naxa tanki raxunmase firin yailan naxee xirima donma kuyɛ ra. ⁵ Beleti fan yailan na ki ne gesɛ gɛrɛ daaxi, bulu daaxi, a gbeeli, nun suwa dugi ra. Na beleti nun donma findi kerɛn na. Na birin yailanxi alɔ Alatala Munsa yamari ki naxɛ. ⁶ E naxa onixi gɛmɛe rawali, e naxa e rabilinyi findi xɛɛma ra. E naxa Isirayila xa die xili masoli e ma, alɔ e sɛbɛli masolima xurundɛ ma ki naxɛ. ⁷ E naxa e sa tanki raxunmasee ma, e xa findi tɔnxuma see ra Isirayila xa die xa fe ma, alɔ Alatala Munsa yamari ki naxɛ.

⁸ E donma kanke raxunmase yailan nɛ a fanyi ra alɔ donma kuyɛ. E na suwa dugi sɔxɔ xɛɛma gesɛ, gesɛ gɛrɛ daaxi, bulu daaxi, nun a gbeeli ra. ⁹ A xa kuyɛ nun a xa igboya lan nɛ suxui kerɛn ma, a findi dugi firin na. ¹⁰ Gɛmɛ tofanyie safe naani nu na a ma. Safe singe findi gɛmɛe nan na, naxee xili sariduwani, topasi, nun emerode. ¹¹ Safe firin nde, esikaribukulu, safiri, nun diyaman. ¹² Safe saxan nde, opale, agati, nun ametisite. ¹³ Safe naani nde, kiroslite, onixi, nun yasipe. Xɛɛma nu na na gɛmɛ birin rabilinyi ma. ¹⁴ Isirayila xa die xilie masoli na gɛmɛ fu nun firin ma, alɔ sɛbɛli masolima xurundɛ ma ki naxɛ. Kankan xili masoli gɛmɛ nde ma. E findi Isirayila bɔnsɔe fu nun firinyi matɔnxuma se nan na.

¹⁵ E luuti die dɛgɛ nɛ na donma kanke raxunmase ma, naxee yailanxi xɛɛma ra. ¹⁶ E xurundɛ firin yailan xɛɛma ra, e e dɛgɛ donma kanke raxunmase ma a dɛ kiri firinyie ma a fuge ra. ¹⁷ E na luuti xɛɛma daaxie xiri na xurundɛ firinyie ma, naxee dɛgɛxi donma kanke raxunmase dɛ kiri ma. ¹⁸ E man na luuti firinyie xiri donma kuyɛ tanki raxunmasee ma. ¹⁹ E xurundɛ firin gbɛtɛ yailan xɛɛma ra, naxee dɛgɛma donma kanke raxunmase dɛ kirie ma a laabe ra. E nee dɛgɛ donma kuyɛ sɛeti ma. ²⁰ E man naxa xurundɛ firin gbɛtɛ yailan xɛɛma ra, naxee dɛgɛma tanki raxunmasee laabe ra, dennaxɛ ilanma beleti ra. ²¹ Donma kanke raxunmase naxa xiri donma kuyɛ ma luuti gɛrɛ daaxi ra naxan nasoma xurundɛ kui naxee dɛgɛxi donma kanke raxunmase nun donma kuyɛ ma, alɔ Alatala a yamari Munsa bɛ ki naxɛ.

²² E naxa sɛrɛxɛdubɛ xa donma kuyɛ bun magoroe sɔxɔ gesɛ gɛrɛ daaxi ra. ²³ E naxa a xunyi rasode xaba a tagi, e na sode dɛ masɔxɔ, alako bɔɔde yo naxa lu a ma. ²⁴ E naxa a raxunma pirinti gɛrɛ daaxi, bulu daaxi, nun a gbeeli ra naxee misaalixi wuri bogi

ra a rabilinyi birin ma.²⁵ E naxa tōlōnyi xeeema daaxie dēge na piritie tagi, alako tōlōnyi nde xa lu wuri bogi birin tagi na donna kuyé bun magoroe sanbunyi birin ma.²⁶ Tōlōnyi nde lu wuri bogi birin tagi na donna kuyé bun magoroe sanbunyi birin ma, alako seregedube xa wali raba aló Alatala a yamari Munsa bē ki naxé.

²⁷ E naxa donna kuyé bun magoroe gbete dēge suwa dugi ra, naxan sōxōxi a fanyi ra, Haruna nun a xa di xemée bē.²⁸ Xunmasee naxa yailan suwa dugi ra. E naxa wantan bun soe fan dēge suwa dugi ra.²⁹ E naxa beleti yailan suwa dugi ra, naxan masōxōxi a gérē daaxi, a bulu daaxi, nun a gbeeli ra, aló Alatala a yamari Munsa bē ki naxé.

³⁰ E naxa walaxé lanmadi yailan xeeema ra, a findi tōnxuma seniyenxi ra. E naxa sebeli masoli a ma, aló e sebeli masolima xurundé ma ki naxé, a masenfe ra, «Mixi seniyenxi Alatala bē».³¹ E naxa a xiri gesé gérē daaxi nun gesé bulu daaxi ra xunmase ma a tigi ra, aló Alatala Munsa yamari ki naxé.

Hörömölingira xa see

³² Hörömölingira xa wali rajon na ki ne, Ala mixi lima dennaxé. Isirayilakae a birin naba ne aló Alatala Munsa yamari ki naxé.³³ E naxa hörömölingira xanin Munsa xon ma nun a se birin:

tete nun a see,

suxusee,

xebenyie,

wuri kuyee möcli firin,

wuri sanbunyie,

³⁴ hörömölingira makotosee,

naxan yailanxi yexée kontonyi kiri gbeeli ra,

a nun naxan yailanxi pirimui kiri ra,

dugi naxan gbakuxi yire seniyenxi fisamante sode dë ra,

³⁵ saate kankira nun a xa wuri kuyee,

seede kankira derakote,

³⁶ teebili,

teebili xa yirabase birin,

taami naxan sama teebili fari seregx ra,

³⁷ lanpui doxose xeeema daaxi,

lanpuie nun e yirabase birin,
 lanpui ture,
³⁸ Surayi s̄erexebade x̄eema daaxi,
 ture s̄eniyenxi,
 surayi,
 dugi naxan gbakuxi t̄et̄e sode d̄e ra,
³⁹ s̄erexebade wure gbeeli daaxi,
 a xa wuri kuyee,
 wuree sube sama naxee fari,
 a xa yirabase birin,
 ye sase xungbe nun a d̄ox̄ose,
⁴⁰ t̄et̄e dugie,
 wurie dugie gbakuma naxee ma
 nee sanbunyie,
 dugi naxan gbakuxi h̄or̄om̄olingira sode d̄e ra,
 luutie,
 wurie luutie xirima naxee ra,
 a nun h̄or̄om̄olingira xa yirabase birin, Ala maxandi yire,
⁴¹ s̄erexedubee xa sose naxee rawalima yire s̄eniyenxi kui,
 Haruna nun a xa die xa sose s̄eniyenxie naxee rawalima e xa s̄erexedubee wali kui.
⁴² Isirayilakae naxa na wali birin naba, alō Alatala a yamari Munsa b̄e ki nax̄e. ⁴³ Munsa
 to na wali birin to a rabaxi alō Alatala a yamari ki nax̄e, a naxa duba Isirayilakae b̄e.

40

Ala xa yaamarie rakamalife

h̄or̄om̄olingira xa fe ra

¹ Alatala naxa a masen Munsa b̄e, ² «Kike singe xi singe, i xa h̄or̄om̄olingira ti, Ala
 wo lima dennax̄e. ³ I xa saate kankira d̄ox̄o na kui dugi xanbi ra. ⁴ I xa teebili yailan
 menni, i fa see d̄ox̄o a ma a raba ki ma. I xa lanpui d̄ox̄ose ti naa, i fa lanpuie d̄ox̄o a fari.
⁵ I xa surayi s̄erexebade x̄eema daaxi d̄ox̄o saate kankira ya ra, i fa dugi gbaku
 h̄or̄om̄olingira sode d̄e ra Ala maxandi yire. ⁶ I xa s̄erexebade d̄ox̄o h̄or̄om̄olingira sode ya
 ra, Ala wo lima dennax̄e. ⁷ I xa ye sase xungbe d̄ox̄o h̄or̄om̄olingira nun s̄erexebade tagi, i

fa ye sa a kui.⁸ I xa hörömölingira tete ti, i fa dugi gbaku tete sode de ra.»

⁹ «I na ge na ra, i xa ture seniyenxi tongo, i fa a sa hörömölingira nun a kui se birin ma, e xa seniyen Alatala be.¹⁰ I man xa na raba serexebade nun a yirabase birin ma. E xa seniyen Alatala be.¹¹ I man xa na raba ye sase xungbe nun a dōxōse ma, e xa seniyen Alatala be.»

¹² «I xa Haruna nun a xa die malan hörömölingira sode de ra, i fa e maxa ye ra.¹³ I xa serexedube sose seniyenxie ragoro Haruna ma, i fa ture seniyenxi sa a ma alako a xa findi n ma serexedube ra.¹⁴ I xa serexedube sose seniyenxie ragoro a xa die fan ma,¹⁵ i fa ture seniyenxi sa e ma alo i naxan nabaxi e baba ra, alako e fan xa findi n ma serexedubee ra. Na wali luma e yi ra, a nun naxee fama e xanbi ra abadan.»

¹⁶ Na temui Munsa naxa Alatala xa yaamari birin naba alo a fala a be ki naxe.¹⁷ Kelife e mini Misira bɔxi kui temui naxe, je firin nde, kike singe, tengé singe lɔxɔe, a naxa hörömölingira ti.¹⁸ Munsa naxa hörömölingira sanbunyie sa, a a wuri birin ti,¹⁹ a fa dugie itala hörömölingira xun ma, a nun a makotosee alo Alatala a yamarixi ki naxe.

²⁰ Munsa naxa saate walaxe firinyie sa saate kankira kui, a fa kankira wurie raso kankira suxuse digilinxie kui, a kankira dərakote sa a de ra naxan findixi xunsare yire ra.²¹ A to ge na rabade, a naxa saate kankira xanin hörömölingira kui, a a dōxō yire seniyenxi fisamante kui. A naxa dugi gbaku na ya ra, alako mixi yo naxa a to alo Alatala a yamarixi ki naxe.

²² A naxa hörömölingira teebili dōxō dugi ya ra a koola mabiri,²³ a fa taamie sa a fari a safé ki ma Alatala ya xɔri alo Alatala a yamarixi ki naxe.²⁴ A naxa lanpui dōxōse ti hörömölingira kui teebili ya ra a yirefanyi mabiri,²⁵ a fa lanpuie ti na fari Alatala ya xɔri alo Alatala a yamarixi ki naxe.²⁶ A naxa surayi serexebade dōxō hörömölingira kui dugi gbakuxi a ya ra,²⁷ a fa surayi gan menni alo Alatala a yamarixi ki naxe.

²⁸ A naxa dugi gbaku hörömölingira sode de ra.²⁹ A naxa serexebade dōxō hörömölingira sode de ra. A naxa serexé gan daaxi ba menni nun hadiya alo Alatala a yamarixi ki naxe.³⁰ A naxa ye sase xungbe dōxō hörömölingira nun serexebade tagi, a ye sa a kui maraseniyenyi xa fe ra.³¹ Munsa, Haruna, nun Haruna xa die nu luma e bəlexee nun e sanyie maxa ra naa,³² e soma hörömölingira kui temui naxe, a nun e serexé bama temui naxe alo Alatala Munsa yamarixi ki naxe.³³ Munsa naxa tete rabilin hörömölingira nun serexebade ra, a fa dugi gbaku tete sode de ra.

³⁴ Munsa to ge na birin na, nuxui naxa din hörömölingira xun ma, Ala e lima

dennaxε. Alatala xa nɔrε naxa hɔrɔmɔlingira rafe,³⁵ han na naxa a niya Munsa mu nu nɔma sode na kui. Alatala xa nɔrε nu bara na rafe, nuxui fan nu radinxí na birin xun ma.³⁶ Kelife na temui e xa biyaasie kui, Isirayilakae mu jɛrε fɔlɔma fo nuxui na keli hɔrɔmɔlingira xun ma.³⁷ Xa nuxui mu te hɔrɔmɔlingira xun ma, Isirayilakae mu jɛrε raminima sigafe yire gbɛtε.³⁸ Alatala xa nuxui nu luma hɔrɔmɔlingira xun ma yanyi nun kɔε ra. Isirayilakae nu tε dɛxɛxi toma nuxui kui kɔε ra. A lu na ki nε e xa biyaasi birin kui.
